1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM 26. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, JANUÁR 26.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTÉS LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre 5 frt.
Fél évre . . . . 10 frt. | Egy hóra . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta. szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 5 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főfigynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Mikra, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

Gróf Andrássy Gyula.

A hely, hol máskor ösök szellemei borongó árnyékban alusszák mély álmaikat, ma, a mint mondani szokás, «szenzációs esemény» színhelye volt. Kevesen lehettek elkészülve rá, hogy külügyérségünk politikáját a főrendiházban tegyék kérdés tárgyává, és a kérdező gróf Andrássy Gyula legyen. Mi indította rá a nemes grófot? Ezt valószínüleg egész Európa fogja néhány napon át kérdeni. Mert semmi kétség, Andrássy gróf mai interpellácziója mindenütt, a hová csak a táviró hirét fogja vinni, nem kisebb feltünést fog kelteni, mint nálunk. De aligha vétünk az igazság ellen, ha a feltünés okát az interpelláló személyében és nem az interpelláczió tárgyában találjuk.

Valóban érdekes dolog, hogy a monarchia korábbi külügyminisztere, ki a közhiedelem szerint a még most is uralkodó politikának alapjait rakta le és a berlini szerződés megalkotásának egyik föténvezője volt, hivatalbeli utódjának politikájáról olyan kérdéseket tesz, mintha a követett irány helyessége felől kételyeket ápolna. Andrássy Gyula gróf visszalépése után nem állott az elvi oppoziczió soraiba és látszatát is kerülte annak, hogy politikai ellentét választja el az uralkodó irányzattól. A mikor tehát kilépett abból a rejtélyes clairobscurból, melylyel visszavonulását körülvette, bajosan fogja kikerülni azt, hogy szereplésében a személyes motivumokat is keressék. Elárul-e az interpelláczió valamelyes ellenzéki tendenciát akár külpolitikánk vezetése, akár általában a kormányzat vezetése ellen, bizonyosan ez a kiváncsiság jobban fogja gyötörni az embereket, mint az a kérdés, melyre gróf Andrássy kivánta ma a feleletet. Hogy gr. Andrássy Gyula el'enzéki paripára ülve, tornára szálljon gr. Kálnoky Gusztáv ellen, ez sok körben kelthet olyan figyelmet, mint Battenberg Sándor győztes háboruja Obrenovics Milán ellen. Ez ellen hiába is szabadkozik.

Feltünésnek hát nem lehet hija egyszerüen a személyes viszonyok miatt. Valljuk is meg, az interpelláczióban van valami, a mi elárulja, hogy nem épen tárgyáért lett elmondva, hanem a személyes állásfoglalásnak keresett alkalmát kellett szolgáltatnia. A helyzetből legalább nem tudnók megmagyarázni, miért tette gróf Andrássy azt a kérdést, melyet épen tett. Ő felvilágositást kiván, miként vélekedik külügyérségünk arról a fölvetett eszméről, hogy Bulgária és Rumelia perszonalunió viszonyában kerüljenek Sándor fejedelem uralma alá. Andrássy gróf nagyon alaposan, meggyőző érvekkel fejté ki, hogy az ily megoldást nem szabad elfogadnunk. De külügyi politikánk vezetésében nincs-e semmi más, a mi felvilágositást kiván vagy a helyzet nem mutat semmi jelenséget, mely a közvéleményben nagyobb aggodalmakat kelt, mint a bulgár-rumeliai perszonalunió eszméje? Nekünk ugy tetszik, hogy a folyton növekedő bonyodalmak és közel kitöréssel fenyegető válságok között ez a perszonalunios eszm egészen kieselt a világ figyelméből. Mikor Szerbia és Bulgária között a viszálynak mindig ujabb okai támadnak és a béke-alkudozások sehogy sem tudják kezdetöket venni, mikor Görögország közvetlenül támadásra készül és a nagyhatalmak a legerélyesebb akczió eszközeiről tanakodnak, akkor azt a kérdést vetni föl, vajjon Bulgáriának és Ruméliának perszonalunió ja a jövőre tartós rendet alapithat-e meg a Balkán-félszigeten és nem okozhat-e uj bonyodalmakat, nem tanuskodik a politikai aktualitás számbavételéről. Az efféle aggodalmaskodás nagyon eszünkbe juttatja a halálra itéltet, ki utolsó utjára a bitófához jó meleg kendőt kért, nehogy meghülésnek tegye ki magát.

Ha azonban nem nézzük az interpelláczió személyes érdekét és nem keressük benne azt, mit a volt külügyminisztertől és talán a jövő jelöltjétől várunk, nincs okunk reá, hogy Andrássy grófnak külügyi felfogásával és az interpellaczióban kifejtett eszmékkel elégedetlenek legyünk. Andrássy gróf óvakodik ugyan attól, hogy határozott pozitiv tervet ajánljon az elitélt perszonalunio helyébe, de alapvonalaiban mégis sejteti az uj rendezést, melyre a Balkán-félsziget viszonyait fekteté. Ugy látszik, azt óhajtja, hogy külügyi politikánk foglaljon állást Bulgáriának és Ruméliának teljes egyesitése mellett és ennek fejében eszközöljön ki bizonyos területi kompenzácziót Szerbia számára. Ezt tartjuk is a leghelyesebb irányelvnek és lapunk, valahányszor a diplomáczianak mélységes feladataihoz bátorkodott hozzászólani, mindig hasonló eszméknek adott kifejezést. Csakhogy Andrássy grófnak, ha most Ruméliának különállása ellen beszél, bátran lehet szemére vetni, hogy olyan utólagos bölcseséget hirdet, mit francziául «esprit d'escalier»-nek neveznek. Ő is akkor nyerte meg a jobb belátást, mikor megismerte azt a lépcsőt, mely a külügyminiszteriumból kivezetett. Igaz, érdekesen beszélte el ma, hogy a berlini kongresszuson is ellenezte Rumeliának különállását. De a berlini szerződés, mely ezt a különállást megteremtette, mégis az ő aláirását viseli, Kálnoky gróf hát könnyen felelhetné, hogy neki az ő általa megalkotott előzményekkel kell számolnia.

Mindent összefoglalva, Andrássy grófnak szellemességében és elmeélében csak ugy gyönyörködhettünk, mint bármikor előbb, arról is nyertünk fogalmat, hogy ő még a régi tettvágygyal és életteljes agilitással tudna a politika nagy feladataira vállalkozni, és mégis egész mai fellépése olyan elévült, posthumus, majnem kisérteties benyomást tesz reánk. Ő maga, az a volt külügyminiszter, kinek aktiv szereplése, döntő befolyása mindig messzebb esik vissza emlékezetünkben; körülötte, hogy interpelláczióját meghallgassa, az a főrendiház, hol együtt mindaz, a mi a mult dicsőségében hervad és mit az idő foga kérlelhetetlenül szétporlaszt az a hely, hol máskor az elköltözöttek békéje honol; de meg az interpelláczió is oly nagyon hasonlit az elkésett, ok nélküli lövéshez, mely hirtelenül, az éjtél csöndjében elhangzik. — Mindez együtt nem emlékeztet-e a hazajáró lélekre, ki régi tevékenységének helyét körülbelegi? Gyanitjuk, hogy gróf Andrássy Gyula is elégületlen azzal a jubiláló rendszerrel, mely elv eszme, meggyőződés nélkül, csak hatalma önző érdekeinek élve kormányozza a hazát. De mult pályája kötelezettségeinek vagy udvari összeköttetéseinek hisz tartozni azzal, hogy az uralkodó kormány ellen nyilt ellenzékbe ne lépjen. És ez a kár, mert ez fosztja meg minden valóban hasznos szereptől. Ha a nemzeti érdekek bátor szóvivőjévé tudna lenni, hisszük, hogy nagy feladatok teljesitésére hivná őt ujra a nemzeti akarat. A nemzet érzelme és a népakarat, ezek az egyedül ifjitó források, melyekben vénülő és roskadozó államférfiak életerejök teljes ruganyosságát visszanyerhetik.

«Közmüvelődési egyletek és a nemzetiségi kérdés.»

Ily czimmel hagyta el ma a sajtót egy röpirat, mely az országot ma szerte foglalkoztató közmüvelődési egyesületek s az ezek által érintett nemzetiségi kérdés tárgyában foglal határozott állást.

A röpirat névtelen szerzője, X. Y. abból a feltevésből indul ki, hogy az Erdélyben megkezdett, a felvidéken folytatott s a tiszta magyar vidékeken is elterjedt társadalmi mozgalom, mely a közmüvelődési egyesületeket létrehozta s azok erősitésén dolgozik, voltaképen nem czéloz egyebet, mint magyarositani a hazában lakó más ajku nemzetiségeket, ezek rovására fejleszteni a magyar elemet s e tekintetben a nem-magyar ajku nemzetiségek irányában határozottan aggressziv természetü.

Ebből kiindulva, tagadhatatlanul erős okok ügyes csoportositásával, nem közönséges irói routinra való érveléssel s a magyar nemzetiségi viszonyoknak oly tárgyismeretével fejtegeti a kulturegyleti mozgalomnak először czéltalan, s még inkább veszedelmes voltát, mely sokakban fog aggodalmat kelteni, kik e röpiratot elolvassák.

Igyekszik kimutatni, hogy a mozgalom nem más, mint a közelebb lábra kapott magyar chauvinista szellem eredménye, melynek következése csak a nemzetiségek elkeseritése lesz, nem a magyar faj erejének gyarapodása. Őszinteség hiányával vádolja az erdélyi közmüvelődési egyletet, mely nem vallotta be nyiltan, hogy nyelvkényszert akar, hanem csak azt, hogy hazafias szellemet, magyar kulturát akar terjeszteni. Nem ismeri el, hogy a mozgalom inditóit pusztán az a nagylelküség vezette, hogy a közéletben magyar nyelv birtokába juttatott más nemzetiségbeliek is könnyebben boldogulhassanak s rámutat Szatmármegyére, mely nyiltan kimondta, hogy «magyarnak lenni a haza minden egyes fiának szent kötelessége.» De, kérdi, hol veszi Szatmármegye a jogalapot, hogy a haza minden fiát magyarrá lenni kötelezze? Hát erkölcsileg vétkes dolog más ajkunak lenni e hazában, mely egy évezredig fönnállt e többnyelvüség mellett? Gróf Károlyi István 1%-os pótadóját oly igazságtalanságnak mondja, mely a nemzetiségek pénzét is igénybe veszi, hogy őket nemzetiségükből kiforgassa.

Pozitiv eredménye e mozgalomnak, ugymond, nem lehet más, mint a nemzetiségek allarmirozása, s egy felől kisérlet beolvasztásukra, másfelől nyilvánvalóvá tétele ebbeli tehetetlenségünknek.

Itt aztán a magyar nyelv terjesztésére választandó módok sikertelenségét mutogatja, miközben kiterjed az 1879: XVIII. t.-czikkre is, megfontolatlan lépésnek mondva a magyar nyelv tanitásának az összes népiskolákban behozatalát, s ajánlva azt, hogy e rendelkezés csak a városokban, némely vegyes lakosságu vidékeken és oly helyeken alkalmaztassék, a hol azt a lakosság maga kéri. Más nemzetiségi községek iskoláiban csak mint rendkivüli tantárgyat kellene a magyar nyelvet tanitani. Hogy Poroszország mit csinál, ránk nézve az nem lehet irányadó. Ott sem helyes a kényszer alkalmazása, de meg van hozzá a kellő erő, mely nálunk hiányzik.

Engesztelékeny politikát ajánl e helyett a nemzetiségekkel szemben, a nemzetiségi törvény végrehajtását, kulturájoknak, mely szintugy része Magyarország kulturájának, fejlesztését s megadását annak, a mi az állam egységének sérelme és az administráczió tönnakadása nélkül megadható. Azon kell lenni, hogy a magyarországi nem magyar ajku nemzetiségek is itthon találják magukat e hazában, jól érezzék benne magokat, azt szeretni és szükség esetén megvédeni is okuk legyen, mely fejtegetései közben hivatkozik Kossuthnak hasonló tárgyu és szellemü levelére, szembe állitva azt Trefortnak a pozsonyiakhoz intézett levelével.

Különös sulyt fektet arra a szerző, hogy Magyarország nem elég erős arra, hogy ugyanegy időben viseljen védekező háborut az osztrákok centralisztikus törekvései ellen és támadó háborut a nemzetiségek beolvasztására. A helyett azt ajánlja, hogy magyarositsuk meg inkább arisztokraczián kat, mely még mindig idegen test a magyar nemzet testében, s viseljünk gondot a magunk kulturája fejlesztésére.

A röpirat kétségtelenül egész arzenálját fogja föltárni a magyar közmüvelődési egyletek ellen támadók táborának s ezért szinte neheztelni volna okunk a szerzőre, ha nem látnók a röpirat egész szelleméből, miszerint azt a leghazafiasabb szellem sugalta, mely abból a föltevésből vette eredetét, hogy a kulturegyleti mozgalom valami kényszeritő hatósággal fölruházott szervezet kiván lenni s hogy chauvinisztikus tévutakra téved.

Ha e föltevést magunkévá tennők, nekünk is szemközt kellene foglalnunk állást a mozgalommal, mert az akkor csakugyan veszedelmet rejtene magában s beláthatatlan bonyodalmaknak lenne szülő fészke. Mi azonban abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a kulturegyletek, mikor a más ajku nemzetiségek gyermekeinek módot kivánnak nyujtani a magyar nyelv elsajátitására, melyet megragadniok vagy elutasitaniok csak rajtok áll, senkinek jogát nem sérthetik s keserüségre okot nem szolgáltatnak.

A mi pedig a magyar faj kulturájának emelését illeti, mely szintén beletartozik az egyletek programmjába, ez olyan jog, melylyel bir Magyarország legkisebb nemzetisége is, azt tehát épen a magyartól elvitatni különös volna. E téren annyi a teendő, hogy ha a kulturegyletek csak egy kis részének megfelelnek is, már betöltötték hazafias misszió jukat.

Nem szabad továbbá szemet hunynunk amaz áramlatokra sem, melyek a nemzetiségek körében itt-ott nyilatkoznak, s melyek a magyar államra legkevésbbé sem barátságos indulatnak. Ezekkel szemben erélyesen föllépni, igaz, az államhatalom, nem pedig a kultur-egyletek föladata. De hogy ezekkel szemben a magyar társadalomnak is résen kell lenni, az nemcsak természetes, de szükséges is. Legyünk, igenis, engedékenyek; de az engedékenységben az öngyilkosság határáig még se menjünk s ha a hazaellenes kiserleteket a törvény eliéli, nagyon helyes, ha a magyar társadalom meg megveti.

A röpirat a szerint, a mint különböző körökbe jut, különböző érzelmeket fog kelteni. A chauvinisztákat tábora el fogja kárhoztatni s tán hazafiatlannak bélyegezni, mint olyat, mely a nemzetiségek fészkelődő elemének nevel szarvakat; a nemzetiségek körében azt fogják rá mondani, hogy ime, akadt a hat millió között egy igazságos magyar is.

A komoly, hazafias emberek gondolkozni fognak fölötte s rajta lesznek, hogy a szerző aggodalmai be ne teljesüljenek s hogy a kulturegyleti mozgalom chauvinisztikus tulzások által el ne hagyja magát sodortatni arról a térről, melynek jogos, inofenziv, humánus voltát senki kétségbe nem vonhatja s melyen megmaradva nagy szolgálatot tehet a hazának, s benne a magyarságnak ugy, mint a nemzetiségeknek is.

A röpiratnak mindenesetre meg lesz az az érdeme, hogy óvatosságra fog inteni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése jan. 25-én.

I.

A képviselőházban a költségvetés részletes tárgyalása folyik. Ma befejezték a pénzügyminiszteri tárcza budgetjét s hozzáfogtak a közlekedési minisztérium költségvetéséhez. A vita az állami jószágok tételével kezdődött meg, a melynél *Rácz* Géza antiszemita képviselő szóba hozta a történelmi nevezetességü mohi puszta eladását s azt hangoztatta, hogy az állami jószágok bérbeadásánál a zsidók kedvezményekben részesülnek. *Meszlényi* Lajos az Olay határozati javaslatának pártolására, az állami jószágok eladásának helytelenitésére emelt szót. *Herman* Otto az állami javak eladásáról s bérbeadásáról szólva e liczitácziók hienái ellen kelt ki, a maga értékére szállitotta le a kormánynak azt a szókásossá vált kivánságát, hogy a midőn általánosan jelentkező bajokra, visszásságokra mutat az ellenzék, a miniszterek konkrét adatokat kérnek. *Szapáry* pénzügyminiszter válaszolt a tárczájának kérdéseit érintő mai s minapi felszólalásokra. A naszódvidéki erdő-ügyben törvényjavaslatot jelentett be. *Thaly* Kálmán arra a fonákságra utalt, hogy az osztrák pénzügyminiszterium a fennálló közjogi állapotnak meg nem felelő matriczokat használ a pénzverésre. A *pénzügyminiszter* megigérte, hogy osztrák kollegájától felvilágositást fog kérni ebben a tárgyban. *Orbán* Balázs az állami nyomdában észlelhető visszásságokra utalt és különösen a tulságosan nagy személyzet és a sehol sem látható, sehol sem hallható felügyelőbizottság ellen kelt ki. Az *előadó* ellenérvei csak arra szoritkoztak, hogy a kezelő és segédszemélyzet — nem mint Orbán mondta 50 — hanem csak 44 emberből áll, ámbár viszont elismerte, hogy legközelebb még ujabb hat hivatalnok fog alkalmaztatni. *Olay* Szilárd rosszalja, hogy a kormány a fővárosi csavargőzös vállalat szabadalmára vonatkozólag egy jóval kedvezőbb ajánlatot visszautasitott. Az előadó azzal vélt a pénzügyminiszteren segithetni, hogy a kedvezőbb ajánlatot — mint be nem nyujtottat — egyszerüen eltagadta. De *Olay* erre azt jegyezte meg, hogy ő ügyvédi minőségében maga járt közbe a pénzügyminiszteriummal az ajánlat benyujtásakor; erre aztán *Hegedüs* kijelentette, hogy ezek után nincsen a tárgyhoz semmi szava. — Ezután a *közmunka- és közlekedésügyi minisztérium költségvetése* került tárgyalásra. Az első tételt, a «központi igazgatást», *Lukács* László előadó hosszabb beszédben védelmezte. A *postákra* kerülvén a sor, a szónokok egész sora ráutalt postaintézményünk mizeriáira s különösen azt igyekeztek bebizonyitani, hogy ez a hazai intézmény nem áll európai szinvonalon. *Dobránszky* Péter. *Thaly* Kálmán. *Orbán* Balázs és *Olay* Szilárd, valamennyien elismeréssel adóztak ugyan a közlekedésügyi miniszter buzgalmának és lelkiismeretességének, de azért kiméletlenül feltárták az e téren tapasztalható visszásságokat. *Kemény* Gábor báró tetszéssel fogadott beszédben válaszolt a felhozott vádakra s beszédének különösen az a része keltett hatást, melyben a házat arról biztositotta, hogy miniszteri működésében nem pártérdek, hanem az ország java vezeti őt. A «dologi kiadások» tételét *Lukács* László előadó védelmezte. *Dobránszky* Péter ujabb felszólalásában a szekely vasutak kiépitését sürgette. Az ülés végét egy érdekes epizód tarkitotta. Mikor *Tisza* miniszterelnök bejelentette, hogy holnap mifele interpellácziókra szándékozik válaszolni, *Csanády* Sándor közbekiáltott: «Hát a szögre akasztott elvek?» Tisza az ilyen alkalmakkor megszokott idegességével azt felelte, hogy Csanády interpellácziójára már mult év februárban válaszolt és — nem nagy következetességgel — nyomban rá arra kérte a házat, venné tudomásul akkori válaszát, a mely szerint erre az interpellácziora egyáltalában nem szándékozik válaszolni. Csanády ellenzése daczára a többség a válasz e nemét ujra tudomásul vette.

II.

Elnök: Péchy Tamás, *jegyzők:* Zsilinszky Mihály, Rakovszky István, Törs Kálmán.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jelenti **az elnök**, hogy *Bornemissza* Ádám kormánybiztos egy évi szabadságidőt kér. Megadatik. Jelenti továbbá, hogy *Deutsch* Lipót mohácsi képviselő nevét *Németh*-re magyarositotta. Bemutatja Hevesmegye közönségének fölirátát, melyben a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot elejtetni, a községek rendezéséről szóló 1871. XVIII. t.-cz. 103. §-ának módositását, illetve kiegészitését kéri. Kiadatik a közigazgatási bizottságnak. Hontmegye a műbor gyártásának törvényileg leendő eltiltását, a körorvosok fizetését lélekszám szerint és nem a birtok kiterjedéséhez mérten megállapittatni kéri, kéri továbbá a kóbor oláh czigányok kóbor életmódjának megszüntetésére vezető intézkedések megtételét, a közadók kezeléséről szóló 1883. évi 44. t.-cz. 20. §-ának megváltoztatását, a közegészség-ügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. t.-cz. némely §-ainak módositását.

ZÁRT AJTÓK MÖGÖTT.

17

— REGÉNY. —

Irta: **BENICZKYNÉ BAJZA LENKE.**

MÁSODIK RÉSZ.

XIII.

— A legközelebbi alkalommal, viszonzá halkan, s oly melegséggel és oly nagy bensőséggel Jenő, hogy Aurélia nagy fényben uszó szemeit feszülten szögezé reá, s összerázkódott.

Silas Ferencz elhagyta helyét s bucsut vettek.

— Kételkedik még atyám? kérdé töle, midőn lehaladtak a lépcsőn, Jenő.

— Nem, azon, a mit beszéltél róla, de igazad van, hogy fel kell deritenünk e rejtélyt, még pedig mielőbb, s ha még lehet, megmentenünk ezt a szegény leányt, azon mocsárból, mibe nagyanyja oldalánál merülhet. . . .

Aurélia félholtan hagyta el a társalgási termet. Magdolna kezeibe hajtott fővel ült a pamlagon, szemei ki voltak sirva, s élénken, feszülten tekintett a belépőre.

— Oh Magdolna, milyen boldog ön, hogy szégyen nélkül sirhat, mondá megállva előtte. Nekem a sorstól még ez sines megengedve.

— Mi történt?

— Silas Jenő gróf megismerte önt a lépcsőn, s ezáltal bizonyosságra jutott azonosságomról, a részvényháli «Linával». Mit gondolhat rólam?

— Czélzást tett arra?

— Nyiltan beszélt. Ugy látszik atyjának is elmondá, ki ha nagyanyámmal tudatja, veszve vagyok, mert ő csak «zárt ajtók mögött» bocsájtja meg a botrányt, a mi nyilvánosságra jut, a miatt kérle hetetlen.

— Silas gróf nagyon aljas ember.

— Abban a tekintetben, a mint önhöz közeledett, igen. De nincs e igaza a velemvaló bánásmódban? Kivánhatok-e mást, mint a mit megérdemlek?

— Ön nagyon szigoru saját maga iránt comtesse, mondá Magdolna, mert meggondolatlanság lehetett, de semmi rossz sem volt abban, a mit tett.

— Ő méltán kételkedhetik ebben.

— Hogy az öreg grófnénak nem fognak szólni a Silas grófok, abban nem kételkedem, de egy más baj van, s ez az, hogy Katarina, Perbyl Thekla bárónőnél komorna lett, s ő oly csacsogó, hogy bizonynyal elmondja azt neki.

— De hát honnét tudja Katarina, kérdé kétségbeesve e nem várt rémhir felett Aurélia.

— Megtudta valahogy. Sétálni mentek anyjával, s egyik barátnőjével a multkor, kegyed pedig Babettel szembe találkozott velök, s a barátnő, ki a bálban volt, megismerte a comtesset.

Aurélia fejére kulcsolá kezeit.

— Minden ellenem esküdött! kiáltá kitörve. Épen Perbylék. Épen ők. Kik mindent megtennének elvesztésemre, s a véletlen épen kezökbe adott.

Ez a hir oly nagyon hatott reá, hogy egészen elvesztő önuralmát. Sok számtalan keserüségen ment át már életében, de emelt fővel türt mindent, mert lelkiismerete, öntudata nyugodt volt. Most szégyenlenie kellett magát, s gyanuba keveredett, mi által jó hirnevét, becsületét koczkáztatá. Ő, kinek kétszeresen kellett volna erre vigyázni, mert Sittova Fáni unokájának, kiről már nagyanyja miatt is könnyebben elhittek mindent, mint más leányról.

Kétségbeesése határtalan volt. A pamlagra rogyva hevesen zokogott, Magdolna nem merte, nem tudta őt vigasztalni, hisz maga is a legszomorubb kedélyállapotban volt, csak néhány fertály előtt tudva meg Jenő gróf kilétét, kit fiatal szive első hevével szeretett, s kiről azt hitte, hozzá hasonló állásban van és a leghájlóbb reményekkel kecsegtette magát a jövőre.

Azon leányok tapasztalatával, finom itéletével, kik magukra hagyatva az életben, korán megismerik a világot, tudta megitélni, mily veszélyben forgott, midőn az ál-kereskedő-segéd udvarlásának hitt, s most látta, mi lehetett annak czélja vele, s mi okból titkolta el előtte kilétét. Önző- és aljasnak látta most, kit eddig szegény, becsületes és nemes gondolkozásunak hitt, s az első csalódás teljes keserüségével gondolt reá.

Némán, szomoruan, leverve ültek egymásnak szemközt, kiki saját fájdalmával, félelmével elfoglalva.

— Hogy jutott Katarina Perbylekhez, kérdé egy idő mulva Aurélia, kit folyton e kétségbeejtő tudat foglalkoztatott.

— Atyja évek óta a Perbyl-palota portása, s ő a házban nevekedett.

— Nekem azt mondá, szülei nem adják szolgálatba, mert egyetlen leány.

— Más idegen helyre nem is engedték volna menni, de igy otthon maradt, Thekla bárónő kormonája meghalt, s ő foglalá el helyét, sőt megigérteték vele, hogy ha férjhez megy Silas Jenő grófhoz, mondá fájdalmasan Magdolna, az első időre Katarina nála marad.

— Semmi kétségem, hogy Perbylék megtudván töle a történteket, nagyanyámat is mielőbb beavatják abba. . . . És rövid idő mulva csakugyan beteljesedett, a mitől Aurélia rettegett.

Silas Jenő határozottan kerülte a Perbyl-házat, mi fölött azok kétségbe voltak esve, s egyedül Auréliát tartván az oknak, mi őt elvonta Theklától, a legelkeseredettebb ellenségei lettek.

A legközelebbi időben ismét nagy mulatságot adtak, hová az összes társaságot meghivták, mint első alkalommal, egyedül Sittova Fáni grófnét és unokáját hagyva ki, mi az öreg kaczér, hiu és mulatni vágyó asszonyt vérig sérté, s elmondván e sértést sógora, Sittova grófnak, ki dühös orosz vadságával lobbant haragra, a nevét ért gyalázat miatt, fölkereste az öreg Perbyl bárót, s kérdőre vonta.

— Nőmnek szabadságában áll azt hivni meg, a kit akar, viszonzá az hidegen.

— Ebben igazad van, mondá Sittova. De nem szokás azokat megsérteni, kik okot nem adtak arra, s ez nyilvános megvetés jele.

— Az kérdés, hogy ok nélkül történt-e ez. . . .

Sittova elkékült e feleletre.

— Hogy szavaim értelmét megmagyarázzam, folytatá gyorsan Perbyl báró, kit nyugtalanitani kezdett az orosz dühe, tudtodra kell adnom, hogy ez a meg nem hivás Mindszenty Auréliát, s nem egyenesen a grófnét illeti. A comtesseről oly különös hirek szárnyalnak, mik őt minden jobb társaságból kizárják.

— Ez alávaló rágalom.

— Biztos adataink vannak.

— Nem lehet.

— Tudakozz róla, ha nekem. nem hiszed, bárki más megmondja azt neked.

— Miért nem teszed te, ki oly jól vagy értesülve, mondá gunyos kihivó hangon Sittova gróf.

— Ha okvetetlen kivánod — legyen. Azt beszélik a társaságban Auréliáról, hogy éjnek idején el szokta hagyni a házat, s méltatlan, hozzá nem illő társaságban mulat és reggel felé tér vissza egyedül.

— Ki meri ezt mondani?

— Az egész világ. Legalább husz embertől hallottuk már ezt és most látni fogod, hogy lehetetlenné vált a társaságban. Thekla legalább nem jöhet össze vele!

Sittova elhagyta helyét. Őt nem érinté belsőleg ez a hir, szive nem jött izgatottságba a leány jó hirneve miatt, de vad, elkeseredett haragot érzett a Sittova néven esett gyalázaton, mert a mit Mindszenty Aurélia tett, arról Sittova Fáninak is kellett tudni, az ő meghalt fivére özvegyének, ki már eddig is elég rossz hirben állt, s ő bár sokat megengedett magának, mint férfi, de ez a vád minden lehető határt meghaladt.

— Végig hallgattam, a mit mondtál, kezdé fagyos hangon, mig szemei vad tüzben égtek, s e perczben csak annyit felelek neked, hogy ha ez a hir nem igaz, s megtudom, hogy kitől eredt a rágalom, esküszöm az élő istenre, az az ember nem éri meg a nap leszálltát, s hogy Sittova Sergius még sohasem esküdött hiába, azt nem kell neked, sem másnak mondanom!

Robogó léptekkel nyargalt ki a szobából, s Perbyl báró arcza fakószinü lett. Mindenre képesnek tartá az oroszt és kezdte látni, hogy vele szemben nagyon is elhagyta magát ragadtatni, s többet mondott, mint jó lett volna. . . .

XIV.

A Perbyl-palotából egyenesen sógornéjához nyargalt Sittova Sergius és nagy dühvel előadta neki a hallottakat.

A grófné megdöbbenve, elámulva hallgatta.

— Ezt egyedül Aurélia mondhatja meg, de vajjon be fogja-e ő vallani? Mielőtt töle kérdezősködném, felhivatom a házmestert, kihallgatom Babettet. E kettő nélkül Aurélia nem léphetett ki a házból.

— Te lehetségesnek tartod ezt a szemtelen vádat? kérdé meglepetve Sittova gróf, s kezdte nem jól érezni magát.

— Én unokámat alig ismerem. Férfi nevelés. Nehéz, kemény iskolán ment keresztül, többnyire állásán alatti emberek között mozgott falun. Atyja szivtelen, durva ember, ki feleségét halálba üldözé. Ilyen mult, ilyen tapasztalatok és társaság után mindenre készen lehetünk. És láttam én már furcsább dolgokat is ennél, csak hogy *zárt ajtók mögött!* . . .

Sittova gróf megrémülve nézett sógornője haragban égő arczára, mi még a vastag festéken is körösztül lángolt.

E perczben Silas Ferencz lépett a terembe.

— Miről van szó? kérdé meglepetve, látván Fáni grófné arczán a nagy felindulást. Összevesztek, tevé hozzá nevetve.

A grófné nagy szóbőséggel adta elő, a mi történt. Perbylék bánásmodját s az ellenök intézett vádat.

Silas válaszolhatott volna erre, de nem tette. Tudta, hogy Aurélia kérdőre vonatik. Akarta tudni, hogy mit felel, mivel menti magát, vagy mily ügyességgel tagad. Végre is, tisztában akart lenni jellemével, mert most már kettős érdeke volt erre nézve. Ő szerelmes volt belé, fiát pedig féltette töle.

— Hihető ez? kérdé Sittova, Ferencztől. Feltehetné ezt Auréliáról valaki?

— A körülményeket kellene tudni, hogy itélhessünk.

A grófné csengetett s Babette jelent meg a hivásra.

— Azt beszélé nekem valaki, kezdé a grófné, hogy a rajztanárné olykor itt tölti unokámnál az estét. Tud erről maga Babette?

— Már többször történt, ha a comtesse egészen egyedül volt itthon, s nagyon unta magát.

— Mit csináltak ilyenkor?

— Beszélgettek, téáztak, olvastak, s némelykor rajzoltak is.

— Hány óráig tartott ez a látogatás?

— Tizenegykor rendesen távozott Magdolna kisasszony.

— A comtesse sohasem ment vele?

— Soha! mondá ültakozva, s élénk meglepetéssel a vén komorna. Hova es mi czélból tette volna? Ilyenkor rendesen lefeküdt.

— Bizonyos ebben Babette?

— Tökéletesen bizonyos. Tudtomon kivül e lakásból ki, vagy ide be, nem léphet senki.

Sittova diadalmasan, Ferencz gróf meglepetve, a grófné láthatólag megnyugodva folytatá.

— Hivassa fel a portást, s vezesse be ide.

Babette a legnagyobb csodálkozásban teljesitette a parancsot, pár perez mulva belépett a portás.

(Folytatása következik.)

Kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

Lukács László a pénzügyi bizottság előadója: benyujtja e bizottság jelentését a pénzügyminiszter által a 6%-os magyar aranyjáradék kölcsönkötvények konverziójára vonatkozólag tett előterjesztése tárgyában. Annak idején napirendre fog tüzetni.

Következik a napirend: az 1886 ik évi **állami költségvetés és pedig a pénzügyminiszterium költségvetésének** folytatólagos tárgyalása, jelesen pedig az állami jószágokról szóló czim:

Rácz Géza: A jubileumi napok alkalmával közölték a lapok, hogy a mohi pusztát Deutsch és társai zsidó czégnek a magyar állam eladta. Mikor ez a modern tatárjárásnak példája történt és a miniszterelnök 10 éves jubileumát ünnepelte, akkor azt mondták azoknak, kik aggályaikat fejezték ki, hogy hisz utóvégre nem ajándékozhatják oda az antiszemitáknak az államjószágokat: ha nem akarják, hogy zsidók vegyék meg, hát vegyék meg keresztények. Szóló kezében van egy névszerinti kimutatása a magyar államjószágok azon bérlőinek, kik 1000 frton fölül vannak bérhátralékban. Mikor e kimutatást a kezébe vette, azt hitte, hogy tán a 12 röpirat egy régibb füzete, vagy pedig az ó testamentum azon lapjai, hol a geneologia van leirva: Ábrahám nemzette Izsákot stb. (Zajos derültség.) mert a fazetnek bármelyik lapját olvassuk, azt fogjuk látni, hogy milyen nevek szerepelnek itt. (Halljuk!) pl. Suhl Izsák, Klein Izsák, Hartstein Leba, Hartstein Leba és még egyszer Hartstein Leba, Smiel Hers Geber, Krausz Izrael, Breban Mózes (Derültség), Marku Smiel Viezel, (Derültség) de akár meddig folytatja, nem hagyott ki belőle egyet sem felekezeti különbség nélkül, de még eddig mind zsidó. Ft. Káhán Léb és Modern Sája, Scheiner Mortko Weisz Hers s Viezel Marku Smiel, Weisz Hersch, Wittlesz Hönig (Derültség a szélső baloldal különböző padjain) és igy végig olvashatná az egész kimutatást, melyből kitünik, hogy a benne felsoroltak közül 145 a zsidó, tehát több mint fele a felsoroltaknak. Itt azt látja az ember, hogy tulajdonképen előnyt adnak a zsidóknak és önök még is felháborodnak akkor, ha valaki azt mondja, hogy az államjavakat ⅓ áron elharácsolják: szóló felhoz egy gyönyörü példát. (Halljuk a szélső baloldalon.) Itt van Harstein Léba; 1874-től tehát 11 év óta tartozik az országnak s nem fizet, s legujabban beadott egy folyamodványt, hogy engedjék el neki tartozását, vagy legalább annak egy részét s megkapja ⅓-ének leengedését s ugy látszik ebből a kimutatásból, hogy egy krajczárt sem fizet. Tehát nem ⅓-nak, hanem az egésznek elharácsolásáról van szó. (Ellenmondások jobbról.) Itt van az okmány kezében. E kimutatásból láthatjuk, hogy épen a nemzetiségi vidéken a rusznyákok, oláhok és tótok között történnek ezek. A zsidók a németek közé nem tudnak befurakodni, nem tudják őket kiosztani uzsorával, hamis borral, és vitriolos pálinkával, az a szegény tót azonban ennek ki van téve, és a zsidó, a mig itt tüntetőleg dicsekszik németségével, oda megy a nemzetiségek közé, a rusznyákok, tótok és oláhok közé, felvesz mindenféle magyar nevet és fosztogatásaival a gyülölséget a magyarokra vezeti vissza; és innen van az, hogy a magyar kulturát, melyet ott a zsidók képviselik, a nemzetiségek soha sem fogják megszeretni. Pártolja a határozati javaslatot,

Meszlényi Lajos szerint az állami jószágok eladása bizonyitja, hogy az állampénztár, az állam inteie végszükségben van s az állam kénytelen törzsvagyonához nyulni. Olaszországban is eladtak nagy mennyiségü állami jószágokat, hanem ott az eladás egy nagy nemzeti eszme, egy nagy nemzeti czél érdekében történt. Évek előtt azt mondta a miniszter, hogy az államjavak eladása csak mintegy átmeneti intézkedésnek tekinthető s legközelebbi időben befejezést nyer. A legközelebbi idő, az 5 év elmult és most a budgetben évenként majdnem mint rendes bevételt látjuk az államjószágokból befolyó összegeket. Két év alatt a pénzügyminiszter ur 236 ezer holdat adott el és maradt meg körülbelül 450 ezer hold. Attól lehet tartani, hogy a megmaradt rész is a pénzügyi szükségnek feneketlen zsákjába fog kerülni. Majd ha nem lesz ez az államvagyon, akkor a kormány, a mely oda nyul, hogy pénzt szerezhessen, a hová lehet, hogy szükségét fedezhesse, merész kézzel hozzá fog nyulni még ahhoz a vagyonhoz is, mely a vallásalapot, mely a papság vagyont is képezi. (Felkiáltás a szélső baloldalon: De ezt nem engedjük!) Igaz, hogy azt mondhatjuk, hogy azt nem engedjük, de e kérdésnél, az államjószágok eladásánál szóló a jog fogalmát sem érti, (Halljuk! balfelöl.) mert az államjószág nemcsak minékünk maradt örökül, hanem azt hiszi, hogy az a nemzet törzsvagyonát képezvén, arra az államjószágokra joga van a jövő nemzedéknek is. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Határozottan pártolja Olay Lajos ama határozati javaslatát: utasittassék a pénzügyminiszter, hogy a ház további intézkedéséig államjószágokat el ne adjon. (Helyeslés a szélső balon.)

Herman Ottó igen sajnálja, hogy a pénzügyminiszter nem válaszolt Lázár Ádám felszólalására a naszódi erdők ügyében. Ugy látszik, el akarják feledtetni e dolgokat. Reflektál szóló aztán a pénzügyminiszter minapi beszédére, a melyben ugy okoskodott, hogy ha az állam nem üzi a lottót, üzni fogják azt mások s akkor az állam elesik ettől a jövedelemtől. Szóló életében több uzsorást szólitott fel, hogy hagyjanak fel az uzsoráskodással s igy feleltek:

Ha én nem adok uzsorára, majd ad más, s hol marad az én hasznom? (Derültség.) Ez teljesen megfelel a pénzügyminiszter indokolásának, melylyel a lottó megengedhetőségét e házban igazolta. (Ugy van a szélső balfelöl.) A pénzügyminiszter azt mondja, hogy a bérbeadás teljes nyilvánossággal és a legnagyobb rendben folyik s ott visszaélés egyátalán be nem következik. Nem is oly régi időben történt, hogy Budapest igen komoly polgárai mozgalmat inditottak az ugynevezett árverési hiénák ellen. Az árverések, melyeket a pénzügyminiszter végrehajtói stb. rendeznek, szakasztott oly nyiltsággal hirdettetnek ki, a határidők kitüzetnek s a ki jő, liczitálhat és vehet; de tényleg mégis ugy áll a dolog, hogy hiába megy oda vevőszámba bárki, mert vannak bizonyos kompakt, szervezett konzorcziumok, melyek mindenkit letorkolnak. (Ugy van! balfelöl.) S a mint ez az adóvégrehajtási s egyéb liczitácziónál történik, ugy történik ez az állami jószágok bérbeadásánál is. Ezeknek is megvannak a maguk liczitáló hiénái, kik mindenkit letorkolnak, a ki odajő s az állam javára nagyobb összegeket igér. Kéri a pénzügyminisztert, revizionális eljárás foganatositását az árverésekre nézve s különösen még arra is felkéri figyelmét, hogy az illető bérbeadott területek hogyan vannak klasszifikálva, hogy vajjon nem lehetséges-e az, hogy első rangu televényföld legelőnek van deklarálva, vajjon ez a klasszifikáczió ugy történik-e, hogy azután valósággal, mikor már a bérbeadás következik be, a föld a maga minőségéhez képest kapja meg a maga bérét. Nem megyek a konkrét esetek terére. Tisza Kálmán Magyarország miniszterelnöke, egyes alkalommal az ellenzékkel szemben azt szokta mondani, tessék konkrét esetet felhozni és mi majd megvizsgáljuk. Ha a törvényhozást olyan testületeknek akarják venni, a mely concrét eseteket intéz el, és ha ezt csakugyan szigoruan akarjuk életbeléptetni, ugy függeszszük fel az összes miniszteriumok és hatóságok müködését, akkor nem lesz többé parlament, hanem konkrét esetek felett biráló bizottság, vagy inkább biróság maga. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Én azt gondolom, hogy ha törvényhozásról van szó, itt az ügyeket országos, általános szempontból kell tárgyalni. A konkrét esetek felhozásáról itt s e házban ép annyit érünk el, mint ha fel sem hoztuk volna. Pártolja Lázár Ádám határozati javaslatát. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Lázár Ádám egy kérdést intézett a miniszteriumhoz, hogy miben áll a naszódvidéki ügy. A törvényhozás e kérdéssel már egyszer foglalkozott. A legutóbbi időben történt az, hogy miután e kérdés nem tisztán csak pénzügyi kérdés, nemcsak a pénzügyminiszteriumot illeti, hanem az igazságügyminiszterium, a belügyminiszterium és az erdők feletti felügyeleti jogánál fogva a földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium is érdekelve van e kérdésben, e kérdésnek egyöntetü megoldása végett egy bizottság küldetett ki, a melynek élén az igazságügyminiszterium jelenlegi államtitkára áll. E bizottság a teendőkre nézve javaslatát befejezvén, ennek alapján megkisérteltetett az egyezség. Ez azonban eredményre nem vezetvén, kiderült, hogy ez ügyet másként mint törvényhozásilag elintézni nem lehet. Az erre vonatkozó törvényjavaslat elkészittetik és a kormány, mihelyt abban a helyzetben lesz, hogy állást foglalhat a kérdésben, a törvényhozás elé terjeszti a javaslatot. E benyujtandó törvényjavaslatok által nemcsak a multra nézve, a megkötött szerződésre nézve lesz módjában a törvényhozásnak intézkedni, hanem egyszersmind az iránt is, hogy jövőre a kezelés és a kormány befolyása, amelyre e nagy vagyon kezelésénél szükség van, biztositva legyen. E törvényjavaslatok a ház elé fognak terjesztetni.

Szó volt arról, hogy mily visszaélések követtettek el az államjavak kezelése körül és hangsulyozták részint nyiltan, részint burkoltan, hogy a hátralékoknál nagy mérvü kedvezmények, részben pártszempontból adott kedvezmények fordulnak elő. Ennek semmi nyoma. (Helyeslés jobb felől.) Ezt bizonyitják a kimutatások is, melyekből kitünik, hogy semmiféle kedvezmény és semmi szempontból nem adatott. (Ugy van! a jobb oldalon.) Rácz Géza felhozott egy esetet, mely a kimutatás 11-ik lapján foglaltatik, hogy bizonyos Hartsteinra nézve intézkedés történt, hogy tartozásának negyed része elengedtetik, ha a többi háromnegyedet befizeti, minthogy pedig semmit sem fizetett, most már valószinüleg az egészet elengedik. De ha hibáztatják az intézkedés egy részét, akkor méltóztassanak az egész intézkedést figyelembe venni. Mi történt ez esetben? Az, hogy megindittatott Hartstein ellen a per; de minthogy sem neki, sem családjának vagyona nem volt, per utján az összeget tőle behajtani nem lehetett. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Hát a biztositék hol van?) Méltóztassanak a kimutatást ugy tekinteni, vajjon amaz időből származik-e az ügy, melyben én voltam a miniszter? . . .

Rácz Géza: (Közbeszól.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Kérem Rácz Géza képviselő urat, sziveskedjék engem kihallgatni; ha öt fogja illetni a szó, kihallgatom, de most rajtam a sor, most én beszélek. (Helyeslés jobbfelől.) Hogy mindenkor megköveteltetett-e a szükséges biztositék, az iránt kezességet sem a jelen, sem az előbbi kormány nem vállalhat, de ha nincs biztositék, ha a követelések, melyek kimutatvák, mind per alatt vannak, ez mutatja, hogy a kormány a lehető legnagyobb szigort fejti ki. Ez történt abban az esetben is, melyet Rácz Géza felemlitett. (Helyeslés a jobboldalon.)

Sok szó volt még a bérhátralékról; de azok, a kik elolvasták a zárszámadásokat, tudják, hogy 1880-ban a hátralékok 10,600.000 frtot tettek, 1884. végén 4,300.000 frtot, tehát 6,300.000 frttal kevesebbet. Az igaz, hogy ennek egyrésze leirások folytán törlesztetett; de nem ugy, a mint mondatott, t. i. hogy leiratott az egész, hanem leiratott 2,000.000 frt, a többi pedig végrehajtás és befizetés utján vétetett be. Szerintem sokkal helyesebb e teljesen behajthatatlan tartozásokat leirni és csak azokat tartani evidencziában, melyek behajthatók. (Helyeslés jobbfelől.) Egyébiránt a még fennálló 4,300.000 frt hátralékból 3 millió Temes- és Torontálmegyékre, vagyis épen ama vidékekre esik, a mely köztudomásulag Kanaánnak neveztetik és a hol a földek ezelőtt roppant ára: mellett vétettek ki bérbe. Hogy e vidéken, hol az egyik évben az aszály, a másikban az árviz pusztitott, a hátralékok ne hajtassanak be teljes szigorral, épen ezen vidék érdekében áll; mert ha teljes szigor alkalmaztatott volna, az állam kincstár nemcsak nem nyert volna semmit, hanem még a bérlők is tönkrementek volna. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Lázár Ádám határozati javaslatát nem pártolhatja. (Helyeslés jobbfelől.) Az általa javasolt eljárás szerint csak teljes jelzálogi biztositék mellett lehetne bérbe adni a mezőgazdasági birtokot. Eszerint csak a földbirtokosoknak és azoknak, kiknek telekkönyve tiszta, lehetne az államjószágokat bérbe adni. Szóló az államjószágok bérletét nem korlátozza. (Helyeslés jobbfelől.)

Rácz Géza szerint a Hartstein-ügyben az lett volna a helyes eljárás, hogy mikor látták, hogy az illető az államot rá akarja szedni, őt ne részesitsék különös figyelemben, hanem alkalmazzák ellene a teljes szigort.

Hegedüs Sándor előadó: Nem fogadhatja el Lázár Ádám határozati javaslatát, mivel a bérlőközönség nem olyan nálunk, mely nagy birtokok felett rendelkeznék, hanem olyan, a kiben meg van a képesség arra, hogy gazdálkodjék, de ingatlan birtoka nem lévén, igen természetes, hogy bérlettel foglalkozik. Nem fogadhatja el Olay Szilárd határozati javaslatát sem. Az államjószágok értékesitését feltétlenül eltiltani czélszerütlen eljárás lenne.

A ház többsége mindkét határozati javaslatot elveti.

Olaj Szilárd: A pénzügyminiszter iménti felszólalásából azt tapasztalta, hogy ő nagyon izgatott. A kinek nincs igaza, az haragszik.

A pénzverő hivatal tételénél felszólal:

Thaly Kálmán, helyesli, hogy a körmöczi pénzverdében legnagyobb 20 frankos, illetőleg 8 frtos magyar aranyak veretnek, de kérdi a pénzügyminisztertől, vajjon csakis 20 és 10 frankos aranyok veretnek-e Körmöczbányán és hogy a régi körmöczi aranyok is veretnek-e még? Némely végrendeletnél ugyanis szokás ily aranyokat a régi érték szerint számitani. Szóló azt a kérdést csakis a közönség tájékoztatása kedvéért veti föl. Szóló ezután fölemliti azt a sérelmet, hogy a közös kormány Bécsben magát k. k. Reichsministeriumnak nevezi és a delegáczió elé is ilyen kettéle blanquetták terjesztetnek: a magyar delegáczió elé a közös, a német elé a Reichsministerium aláirással. És még azt az «és» szócskát sem szokták közbetenni, a mely pedig épen azt jelzi, hogy a magyar korona országai külön állanak az osztrák tartományoktól. Szóló kezében van egy osztrák egy forintos, mely 1886-ban veretett, és ezen a következő felirat van: «Franciscus Josephus Austriae imperator, Hungariae, Bohemiae, Galicziae, Lodomeriae, Illyriae rex». Szóval, benfoglaltatik Magyarország a többi osztrák tartományok közt, mint akár a Bach-, vagy Schmerlingkorszakban és nem a mostani közjogi helyzetnek megfelelőleg. Ez érczbe vert pengő czáfolhatlan bizonyitéka annak, hogy az osztrák miniszterek nem respektálják a magyar közjogot. Kéri ennélfogva a pénzügyminisztert, intézkedjék, hogy a fennálló közjognak megfelelő matriczok készittessenek. (Helyeslés a szélső baloldalon).

Weckerle Sándor miniszteri tanácsos megjegyzi, hogy Körmöczbányán 20 és 10 frankos és régi 4½ forintos aranyak veretnek.

Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter kijelenti, hogy a matriczok tekintetében átiratot fog az osztrák pénzügyminiszterhez intézni.

A tétel megszavaztatik.

Az «állami nyomda» czimü tételnél felszólalt:

Orbán Balázs, ki az állami nyomdát az állam egyik sokat emésztő, falánk gyermekének mondja, melynek eddigi deficzitjei milliókra mennek. Most plust mutatnak ki olyformán, hogy a teljesitett munkákat háromszoros árban számitják fel. Az idén a mult évi előirányzatot 30,000 frttal haladják tul és a kormány kegyeltjeiből alkotott felügyelő bizottság 65,000 frtot emészt; az államnyomdát 50 hivatalnok és kezelő személy vezeti, kiknek fizetése 57,000 frtra rug. A felügyelő bizottságról senki sem tudja, hogy kik a tagjai, senki sem ismeri, senki sem látta őket; de bárkik legyenek is, ez a bizottság felesleges, mert a felülvizsgálatot a pénzügyminiszterium számvevő osztálya is teljesithetné. Nem fogadja el az előirányzatot. (Helyeslés a baloldalon.)

Hegedüs Sándor előadó: A képviselő ur azt mondta, hogy az államnyomdában 50 hivatalnok van.

Orbán Balázs: Hivatalnok és kezelő személy.

Hegedüs Sándor előadó: Az összes hivatalnokok száma csak 44. Azt fejtegeti továbbá, hogy nem a személyi járandóságok, hanem az üzlet nagyobbitásával összefüggő kiadások szaporodtak. A felvigyázó bizottságra megjegyzi, hogy az nem sine cura és közegei óránkint 40 krajczárral fizettetnek. Ajánlja a tétel elfogadását.

Orbán Balázs kijelenti, hogy nem tulzott, mikor azt mondta, hogy 50 tagból áll a személyzet, nem tulzott annál kevésbbé, mert elhallgatta, hogy be lesz ide osztandó egy kataszteri főmérnök és öt mérnök. Ezt a 6 személyt hozzáadván a többihez, épen kiadja az 50 személyt. Az előadó tehát olyanra épitette okoskodását, a mit ő maga gondolt ki, de a mit szóló nem mondott. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A tétel megszavaztatik.

A következő tételnél: «Állami épületek»

Olay Szilárd emel szót és a pénzügyminiszter könnyelmü gazdálkodásának illusztrálásául fölemliti, hogy a budapesti csavargőzös-vállalat, mely részvényei után 2—300%-ot fizet tiszta jövedelemként, tehát a pénzügyminiszternek kötelessége lett volna a részvénytársulatot megszüntetni és a vállalatot állami kezelésbe venni; de a pénzügyminiszter nem ezt tette, hanem ujabb hat évre kiadta ugyanannak a társulatnak, daczára annak, hogy egy másik konzorczium 30,000 frttal kedvezőbb ajánlatot tett. Szóló ennélfogva a következő határozati javaslatot terjeszti a ház elé: «Mondja ki a ház, hogy a pénzügyminiszter utasittatik, hogy a budapesti csavargőzös-vállalattal fennálló szerződésokat és a számadásokat további szabályszerü eljárás végett mulhatlanul terjessze be.»

Hegedüs Sándor előadó nem fogadhatja el előtte szólónak azt a nézetét, hogy miért nem szüntette meg a pénzügyminiszter ezt a részvénytársulatot és miért nem vette át az állam azt önhatalmulag, mert Magyarországban a kereskedelmi törvény értelmében szabad részvénytársulatot alakitani, melyeknek vagyona magántulajdon. A vállalatra nézve a tulajdonjog 1900. jul. 1-től fogva az állam részére biztositva van. A mi a 30,000 frttal előnyösebb ajánlatot illeti, a pénzügyminiszter kijelentette szólónak hogy neki ilyenről nincs tudomása,

Olay Szilárd megjegyzi, hogy az előnyösebb ajánlatra vonatkozólag nem tévedt, hanem az előadó rossz információt kapott a pénzügyminisztertől, mert ennek tudnia kell, hogy igenis tétetett egy másik társulat által 30,000 frttal kedvezőbb ajánlat; szóló mint ügyvéd maga járt közbe ebben az ügyben a pénzügyminiszteriumnál.

Hegedüs Sándor előadónak e nyilatkozattal szemben nincs megjegyezni valója.

A tétel megszavaztatik Olay Szilárd határozati javaslatának elvetésével.

A «Földadószabályozási munkálatok» czimü tételnél **Olay Szilárd** utal a kataszteri munkák rosszaságára és hasznavehetetlenségére; azt óhajtja, hogy lövőre az adókulcs megállapitásánál ne a termények régi becsára, hanem a mostani becsár vétessék alapul. A többség a tételt megszavazza.

Következik a **közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumnak költségvetése.**

Az első tételnél: «Központi igazgatás»

Lukács László előadó szólalt fel: A közmunka és közlekedésügyi miniszterium 1886. évi költségvetési előirányzata jelentékeny eltéréseket tüntetett fel a megelőző évi költségvetésekkel szemben. A különbség abban áll, hogy mig azelőtt a gyárak és vasutak költségvetésének előirányzata csak külsőleg volt hozzáfüggesztve a költségvetéshez, de azzal semmi benső organikus összeköttetésben nem volt, addig most ugy az államvasutak, mint a gyárak előirányzata szerves alkatrészévé tétetett a miniszterium költségelőirányzatának, a mennyiben a dolog természete azt megengedte.

Eddig az államvasutak és gyárak költségvetési előirányzatának kiadási tételei egy főösszegben helyeztettek a költségvetésbe, most e tekintetben a költségvetés egészen máskép van berendezve. A vasuti összes rendes kiadásokat a miniszter 12 fórovatba sorozta. Eddig a törvényhozás nem volt abban a helyzetben, hogy az egyes kiadásokat ugy ellenőrizhette volna, mint a költségvetés egyéb ágaiban. Most, midőn a megszavazás nem egy, hanem a 12 rovat szerint történik s e rovatok közt az átruházási jog nem adatik meg, tehát természetesen átruházási joggal élni nem szabad, ha nz mégis megtörténnék, akkor ez oly tulkiadásnak volna tekintendő, mely kiadás szabályszerüleg igazolandó lesz a törvényhozás előtt.

Az egyes kezelési ágak közül sem a nyugdijaknak, sem a rendes bevételeknek előirányzata nem szenvedett változást; azonban a rendes kiadások és beruházásokra felvett összegek jelentékeny változást szenvedtek. A rendes kiadásokból ugyanis törültetett 70,902 frt és igy a pénzügyi bizottság elfogadásra ajánl 41.115,270 frtot. A beruházásoknál a miniszter inditványára szintén igen jelentékeny törlések eszközöltettek. Ennélfogva a beruházásokból törültetett 1.600,000 frt. Miután azonban időközben bizonyos uj szükségletek merültek fel, emelés is történt 715,000 frt erejéig, ennélfogva a beruházásoknál az összes tiszta törlések 885,000 frtot tettek; hozzáadva ehez a rendes kiadásoknál tett törléseket, összesen 955,902 forintot tesz az az összeg, melyet a bizottság e tárczánál törölt. Összefoglalva most az összes kiadásait és összes bevételeit e tárczának, az eredmény azt mutatja, hogy az összes kiadások praeliminálva vannak a pénzügyi bizottság tárgyalásai alapján 54.361.570 frttal, tehát eme tárczának fedezetlen szükséglete 467,508 frt, vagyis majdnem egy millióval kevesebb, mint a mennyi az eredeti kormányelőterjesztésben fedezetlen szükségletként jelentkezett. A rendes kiadásoknál emelkedés mutatkozik, különösen a folyammérnökségeknél, a postánál, a távirdánál, a vasutaknál és a gyáraknál, a mely kiadási emelkedésekkel szemben azonban a bevételeknek is jelentékeny emelkedése áll és igy a kiadások emelkedése kellőleg ellensulyozva van. Ezek után kéri a t. házat, hogy a tárczának részletes tárgyalásába bocsátkozzék. (Helyeslés a jobboldalon.)

A tétel megszavaztatik.

A «Pósta» czimü tételnél szót emel

Dobránszky Péter és kifejti, hogy a póstaintézmény nálunk mily szánandó állapotban van. Budapesten, az ország fővárosában, sem a hirlap-, sem a küldemény-forgalomra elegendő személyzet és helyiség nincs; hiányzik továbbá az ellenőrzésre szükséges elegendő személyzet. Pedig csak a hirlap-forgalom néhány év alatt oly nagyra nőtt fel, hogy a hirlapi bélyegekért, melyekért 1882-ben 180,000 frt fizettetett, ma már 600,000 frttal többet fizetnek a fővárosban; a forgalom pedig annyira növekedett, hogy különösen a szállitmányok expediczójában, főkép oly időben, midőn a szállitási forgalom tömeges, nagy ünnepek, karácsony és ujév alkalmával, általánosan ismeretesek a mizeriák. Tudva van, hogy Magyarország fővárosában karácsony és uj-évkor csendőri felügyelet mellett kellett a közönséget nyugodtan és békében tartani. A postát valóságos ostromállapotban tartották, mert napokon át nem juthattak küldeményeikhez, sőt megtörtént, hogy a szállitmányok közül 120 elveszett, 200 küldeménynél több pedig elromlott. Ennek főoka pedig az, hogy daczára a minden irányban óriásilag megnőtt forgalomnak, a személyzet létszáma 7—8 év óta nem szaporittatott alkalmas avatott és gyakorlott tisztekkel. Ennek következménye, hogy a főpostán a küldemények és hirlapok megtorlódnak, a postaszemélyzet nem képes azokat a szállitásra elkésziteni, hanem ama reménynyel küldi ki a mozgó postával a vasuthoz, hogy ott majd rendbe hozzák. Csakhogy ott épen olyan nyomoruságosan állnak a dolgok. Ott sincs elegendő személyzet; szegény emberek, kiszolgált altisztek, káplárok vannak alkalmazva, kiknek nyakába szakad a főposta terhe is, a mozgóposta baja is, minek következménye az, hogy nincs elegendő személyzet az ellenőrzésre; ennek következménye, hogy a budapesti főpostán oly bajok fordulnak elő, melyeknek puszta felemlitéseért a mult évben a miniszter méltó felháborodásba jött.

Azt tapasztaljuk, hogy különösen a főpostán helytelen és tulhajtott fukarsági politika és gazdálkodás üzetik, a mely minél nagyobb jövedelmet akar elérni a helyett, hogy gyorsabbá, olcsóbbá, biztosabbá tegye a postát. Ennélfogva arra kéri a minisztert, hogy terjeszsze ki figyelmét ama hiányokra és hibákra, melyek különösen a budapesti főpostán léteznek.

Thaly Kálmán nem támadja meg magát a tételt, hanem csak némely hiányokra utal, melyeket a minisz ter könnyen elhárithat. Póstaintézményünk kezelés tekintetében még nem áll azon a szinvonalon, mind a nyugoti nagy államok póstaintézményei.

Egy statisztikai közlemény jelent meg ősszel az 1884. évi postaforgalomról, mely szerint 132 ezer és néhány kézbesithetlen csomag és levél maradt a postán, a hol 90,000-nél több megsemmisittett, mint végkép nem kézbesithető. Szóló elismeri, hogy vannak némi tekintetek, melyek mentségül szolgálnak, de a mentségek csak nagyon kis részben fogadhatók el. Nálunk is meg lehetne tenni, pl. a fővárosba szóló leveleknél, hogy ha a czimzés hiányos, a bejelentőhivatalokban tudakozódjanak és kézbesitsék a levelet, ha némi kis késedelemmel is, mint ezt teszik a külföldön. Vannak olyan postahivatalaink, a melyek az ellenzéki képviselőket mellőzik, vagy tudva megszekirozzák. Magamon történt. Oly tények ezek, a melyeken segiteni a miniszter van hivatva az által, hogy megtiltsa a postahivataloknak az ily nemét a politikai korteskedéseknek, mert a póstahivatal nem egyes pártoké, hanem az országé. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) E hivatalt a nemzet költsége tartja fenn, nem pedig a szabadelvü párt. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A pósta a közönségért van, s azért huzza az állam a posta után a jövedelmet, hogy közegei a közönséget szolgálják, mert ezek azért huzzák fizetésöket. Kéri a minisztert, hogy intézkedjék a hibák orvoslása iránt. A miniszter további póstahivatali szaporitást, 250—300 uj postahivatal felállitását tervezi s erre nevezetes beruházási összeget kér. Tán tanácsos volna nem ily rohamosan sietnünk, hogy ismét 2—300 uj hivatalt állitsunk, hanem tán hasznosabb lenne ezzel a költséggel az ambulans levélhordó intézményt általánosan életbeléptetni. (Helyeslés a baloldalon.)

Orbán Balázs: Mellőzi a központi rendetlenségeket, hütlenségeket, a posztkiszlik eltünésének Európát nevettető tragi-komikus történeteit; (Derültség) a karácsonyi csomagok kézbesitése körül fölmerült élhetetlenséget és botrányokat, csakis némely vidéki viszássággal kiván foglalkozni. (Halljuk!) Egyik szerencsétlenségünk, hogy mindenben utánozzuk a külföldet. Ez utánzási mánia egyik ujabb kinövését a posták államositásában találjuk, a minek következése a nagymérvü személyszaporitás, s a kiadások nagymérvü emelkedése. Láthatjuk, például, hogy jelentéktelen helyeken, hol eddig egy expeditor, néha egy nő, egyszerü, öszszerü kezeléssel mindent el tudott végezni a közönség teljes megelégedésére, most van 3—4 egyenruhás posztatiszt és kezelő személyzet, kik egymástól alig férnek, kik komplikálját, bonyolulttá, nehézkessé teszik az eljárást. Az utánzás másik mániája a posta-állomások szertelen szaporitásában jelentkezik. Ez oly nagymérvü, hogy maholnap minden második-harmadik faluban és pusztán uj postahivatalok lesznek szervezve. Szóló a posta kiadási rovatában a személyi járandóságoknál 119,600 frttal, a dologi kiadásoknál 308,600 frt emelkedést és igy közel egy fél milliónyi több kiadást talál. A postahivatalok s ezzel kapcsolatos személyszaporitás eredményezi azt, hogy egy 9 millió bevételt felmutató üzletnél a tiszta bevétel alig tesz 1.800,000 frtot; vagyis a nyers bevételek alig egyötödét. Méltóztassék e silány eredményt viszonyitani más országok postajövedelmeihez s akkor meg fognak győződni, hogy itt egy nagy bajjal állunk szemben.

Szervezik a sok postahivatalt és szórják a pénzt minden szükségesség nélkül; nem egy helyt történik az, hogy a vasuttal párhuzamos postakocsi és kariolközlekedést tartanak fenn egyes protegáltak iránti kedvezményből, a mint ez pl. Segesvártól Héjasfalváig történik, a hol 10 kilometernyi vonalon a vasut mellett 5 ló által vont postakocsi és 2 ló által vont kariolposta közlekedik naponta, a mi az államnak mintegy 20,000 frtnyi ok nélküli kiadást okoz évente. Már a mult évi költségvetés alkalmával felszólaltam az államnak e botrányos megrövidítése ellen, kifejtette, hogy a vasutakkal való oktalan versenyzés nemcsak az államnak okoz tetemes ok nélküli kiadást, hanem az utasokat is arra kényszeriti, hogy a vasut mellett, a haladás gunyjára, döczögtessék magukat. (Ugy van! a szélső balfelől.) S mégis minden maradt a réginél, a gyors és villámvonatokon tovarobogó utas szánalommal nézi azt a vasut mellett czammogó nehézkes posta járművet, s felebaráti jó indulattal kérdi, hogy azt a szegény, portól fulladozó utast, gályarabságra szállitják-e? (Derültség a szélső balon.) Tudja, hogy történt puhatolódzás, s bár e tekintetben az információk kedvezők voltak, mégis minden maradt a réginél. (Halljuk! Halljuk!) No hát t. ház, ily dolog megtörténhetik Japánban és Kinában, de hogy nálunk a XIX. század utolsó felében ily mandarin módra járjanak el, az mégis tulhaladja a lehetőség határait. A postával kapcsolatos visszaélésre hivja fel, nem a közmunka és közlekedés, hanem a belügyminiszter figyelmét. A törvénytelen zsarolás, melyre a belügyér figyelmét felhivja az, (Halljuk! Halljuk!) hogy a falusi jegyző urak a központi postahivataloktól kiveszik a község összes leveleit s azt a falusi polgár által kézbesittetik az illetőknek; de mivel egy-egy jegyző alá, néha 3—4 kisebb község is van sorozva, e kézbesités oly rák módra történik, hogy az illető hetek mulva kapja meg leveleit és hirlapjait, a melyeket előbb a jegyző urak olvasnak fel. Eme ujabb keletü divatnak nemcsak a késedelmes kézbesités, hanem hallatlan zsarolás a következménye, mert a jegyző urak a posta kezeléseért 100—200 frt külön honoráriumot fizettetnek magoknak a községek által. Szóló nem tudja, hogy ez valamely miniszter rendeleten alapszik-e? de azt tudja, hogy törvényen nem. Fölhivja a belügyminiszter figyelmét a szegény falusi nép ez ujabb zsarolására s kéri, hogy annak eltiltása iránt mi hamarább intézkedjék. (Helyeslés szélső balfelől.)

Olay Szilárd sajnosnak mondja, hogy a közlekedési miniszterium reszortjába tartozó távirda- és postaosztálynál még ma is számos magasabb rangu tisztviselő van alkalmazva, a ki a magyar nyelvet sem szóban sem irásban nem birja; kéri a minisztert, hogy ezekre az ide vágó törvényt alkalmazza.

Kemény Gábor báró közmunka- és közlekedésügyi miniszter beismeri, hogy nem minden hivatalnok teljesiti mindig hibátlanul kötelességét. Nálunk postaintézmény mint nagy intézmény uj. Rosszalták a helybeli főposta helyiségét. Szóló maga sem tartja szerencsésen választottnak a helyet; a forgalom terjedésére, kifejlődésére ott szük a tér. Csakhogy nehéz oly nagy épületet, mely oly sokba került, egyszerre ott hagyni. Felemlittetett a csomag- és levél-kézbesitési mizéria, A tévedések jelentékeny részét itt kétségkivül a közönség okozza, a mennyiben a czim sokszor érthetetlenül, olvashatatlanul van irva. Valahány ily esetről szóló tudomást nyer, mindig megvizsgálja az ügyet és a netaláni visszaélésekkel szemben érezteti a fegyelmi eljárás sulyát. Azt sem türi, hogy akár a távirdánál akár a postánál, akár más intézménynél, mely tárczája keretébe tartozik, az illető hivatalok politikai motivumokat toljanak előtérbe. Ők mint hivatalnokok, semmiféle párthoz nem tartoznak és tisztjük az, hogy hivatalos kötelességeiket teljesitsék, (Élénk helyeslés.) Felhozták Thaly és Orbán képviselő urak, hogy igen nagy mérvben történik a posták államositása, és hogy az államositott posták többe kerülnek. Az államositás még eddigelé nagy mérvet nem öltött. Hiszen 1884 végén igaz, hogy 3468 volt az összes postahivatalok száma, de államilag kezelt több nem volt mint 186, a mi 3468-hoz képest csekély szám. A postahivatalok számának szaporitása szintén egészen indokolt. Ama vidéki községek, hol nincs postahivatal, szinte esengenek ilyen elnyeréséért. Ez az államnak pénzébe nem kerül, mert a posta fedezi önmagának kiadását. Rendesen bizonyos minimalis összegért lehet kapni megbizható postamestert, mert e hivatal többnyire mellékkeresete az illetőnek s igy nem kell ugy dijazni mint a rendes államhivatalnokot. Olay Szilárd megjegyzéseire a miniszter megjegyzi, hogy igenis való, hogy nagyon sok nem magyar polgár és magyarul nem tudó hivatalnok volt a pósta- és távirdánál néhány évvel ezelőtt, de jelenleg alig van olyan hivatalnok, a ki meglehetősen ne beszéljen és irjon magyarul, és a ki a saját hivatalos teendőjét magyar nyelven ne tudná elvégezni. E tekintetben oly jelentékeny az előhaladás, hogy drasztikus lépéseket tenni szükségtelennek tartja, mert ha ma már az állitható, hogy mindnyájan képesek magok hivatalos teendőit magyar nyelven elvégezni, ugy pár év mulva azt is el lehet mondani, hogy nincs egyetlen hivatalnok, a ki jól ne beszéljen magyarul. (Helyeslés.)

A tétel megszavaztatik.

A «Dologi kiadások» czimü tételnél

Lukács László előadó emel szót, hogy a pénzügyi bizottság előirányzatát indokolja. Az állami vasutak bevételei 36 millióban és a kiadások 20.651.575 frt és igy a felesleg 15.348.425 frttal vannak előirányozva. Eme előirányzat szerint tehát a bevétel 2.400,000 frttal, a kiadás pedig 1.898,515 frttal több, mint a mult évben volt, a felesleg pedig 501.000 frttal emelkedett. Ezek szerint a kiadások aránya a bevételekhez 57.3%-nak felel meg, vagyis annyit tesz az üzemi hányad. E hányad tehát a mult évihez képest kedvezőtlenebb 1½%-al. De jóval kedvezőbb az 1884. évi tényleges eredménynél, a mely 69.5%-ot tett ki. Tény az, hogy ha ennél az előirányzatnál a t. miniszter az 1884-ik évi tényleges eredményt vette volna alapul és kiindulás pontul az 1886-ik évi előirányzat elkészitésénél, egészen más eredményre kellett volna jutni, mint tényleg jutott. Azonban az 1884. évi zárszámadási eredményeket nem lehetett önmagukban elfogadni és zsinormértékül venni az 1886. évi előirányzat készitésénél és pedig azért nem, mert az 1884. év igen kivételes év volt, a mi kifejezést is nyert a zárszámadásokban, mert 1884. évben a személyi és dologi kiadások, eltekintve a leltári tárgyak szaporitására forditott összegektől, 3·7 millió forint tulkiadást mutattak. E tulkiadásokat előidézték azok a körülmények, a melyek azt az évet ideiglenes jellegüvé tették.

Az az alap, a melyre a 1886-ik évi előirányzat alapitva van részint a pályahálózat növekedésében, részint a kilátásba helyezett teljesitményekben keresendő. A bevételekre áttérve, ezekre nézve csak annyit jegyez meg, hogy a bizottság mindkét irányban tett számitást a bevételek tekintetében, a mennyiben figyelembe vette egyrészről a pályahálózat növekedését, kombinálva a nagyobb mérvü s kilátásba helyezett teljesitményekkel és másodszor figyelembe vette a zárszámadás eredményét, nem ugyan egy év szerint, hanem három évnek az átlaga szerint, ezt kombinálta a növekedett hálózattal és ezen számitás szerint 34,285,000 frtnyi bevétel mutatkozik, a melyhez még a szükséges kiegészitő összeget megadják ama nagyobb mérvü teljesitmények, a melyek kilátásba vannak véve, ugy, hogy e nagyobb mérvü teljesitményeket akár vonatkilométerek szerint, akár ezer elegytonna kilométerek szerint számitásba véve, kijön a 36 millió frtnyi bevétel. Kéri a praeliminare megszavazását.

Dobránszky Péter felhivja a ház figyelmét ama nagyjelentőségü vasut kiépitésére, mely keleti irányban van hivatva összekötni a mi hálózatunkat nemzetközi nagy vonalakkal. Ez oly kérdés, melyet nem kell sokáig fejtegetni. Méltóztassék csak a vasuti térképre nézni és azt fogják találni, hogy épen abban az irányban, hol legfontosabb érdekeink vannak, épen a keleti irányban, egész határszélünkön, roppant vonalon tulajdonkép csak egyetlen egy kisjelentőségü nemzetközi csatlakozás van Brassón át Tömösnél. A marosvölgyi tölgyesi csatlakozás nagyfontosságu azért, hogy Magyarországot a keleti piaczokkal Romániával, a Feketetengerrel és az ott érintkező egész keleti világgal összekösse; hogy egy olyan utunk legyen, melyen Magyarországnak és különösen a keleti határszélen fekvő Erdélynek bányakincseit, erdőkincseit és egyéb termékeit értékesiteni képesek legyünk, hogy azon a vonalon a magyar nemzet érdekében nagyra hivatott székelynép erősbödhessék, fejlődhessék és uttörője legyen Keleten a mi kereskedelmünknek. Fontos ez utvonal honvédelmi szempontból, nemzetiségi szempontból. Közgazdasági, mivelődési, közigazgatási nagy érdekekből is roppant horderővel és fontossággal bir ez az ut. Kéri a minisztert, jelentse ki, vajjon a pénzügyi bizottság ama kijelentése, hogy most már vasuthálózatunk kiépitése oly megálló ponthoz érkezett, hol a beruházásokkal szünetelnünk kell, arra is vonatkozik-e, hogy ne épitsünk a Marosvölgyön, a Székelyföldön mostanában vasutat?

Ezzel a költségvetés tárgyalásának folytatása holnap d. e. 10 órára halasztatik.

Wahrmann Mór benyujtja a pénzügyi bizottság jelentését 6784 frtnak, mint «a méneskari tisztek számára esedékes fentartási pótlék és lakkér-illetmény többletnek» a költségvetésbe leendő felvétele tárgyában. A ház elrendeli a jelentés kinyomatását és szétosztását.

Tisza Kálmán miniszterelnök a ház tudomására hozza, hogy a holnapi ülés végén szándékozik felelni Olay Szilárd képviselőnek a torna-ünnepélyre vonatkozó interpellácziójára, Tassy Géza képviselőnek a szerb kölcsönre vonatkozó interpellácziójára, Gulácsy Gyula képviselőnek a hadparancsnokságtól beérkezett német levél tárgyában előterjesztett interpellácziójára.

Csanády Sándor: Hát a szegre akasztott elvek!? (Nagy derültség).

Tisza Kálmán miniszterelnök. (Halljuk! Halljuk!) Méltóztatnak talán megengedni, hogy ezen mindjárt tulessem, ha már szóba hozatott és kijelentsem, hogy Csanády képviselő ur interpellácziójára feleltem volt mult évi februáriusban. Most azt mondta: mért nem feleltem, és kivánta, hogy feleljek. Egyszer feleltem, másodszor felelni nem is vagyok köteles, ezuttal itt csak arra kérhetem a t. házat, a mire akkor kértem, hogy azt a nyilatkozatomat, hogy erre az interpellációra nem felelek, méltóztassék tudomásul venni. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon).

Csanády Sándor: Azt hiszem, a miniszterelnök ur téved, a mikor azt állitja, hogy az én interpellácziómra felelt, mert nem felelt. Én azt hiszem, hogy nem is örömest felel, mert itt egész multja, politikai hitehagyottsága, elkövetett árulásai forognak szőnyegen. (Általános derültség).

Elnök: Kérem a képviselő urat, méltóztassék szavait megválogatni.

Csanády Sándor: (Zaj.) Én megengedem t. ház, hogy a többség e téren is megéljenzi a miniszterelnök urat, mikor nem mond valóságot, mert azt megszokta már; de bocsásson meg nekem a t. ház, ha én nem emlékszem rá s kimondom, hogy a miniszterelnök ur az én interpellácziómra, arra, hogy mikor fogja szegre akasztott politikai hitelveit a szegről leakasztani, a mai napig sem felelt. Azért kérem a miniszterelnök urat, méltóztassék reá felelni.

Elnök: T. ház! A miniszterelnök ur Csanády Sándor képviselő ur közbeszólása folytán arra kérte a házat, hogy ujabbi nyilatkozatát méltóztassék tudomásul venni. Kérdem a t. háztól, méltóztatik-e eme nyilatkozatát tudomásul venni? (Felkiáltások jobbról: Igen!)

Csanády Sándor: Nem vesszük tudomásul. (Derültség.)

A ház többsége tudomásul veszi.

Az elnök: A holnap d. e. 10 órakor tartandó ülés napirendjének első tárgya lesz a közmunka és közlekedési miniszterium költségvetése részletes tárgyalásának folytatása, azután esetleg a földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása és az ülés végén a miniszterelnök által bejelentett válaszok.

Az ülés végződik 2 óra 5 perczkor.

III.

A főrendiház ülése január 25-én.

A főrendiház ma váratlanul érdekes esemény szinhelye volt. Közvetlen szomszédságunkban, a szerb-bolgár harcztéren ugyszólván még szét se oszlott az ágyuk füstje, török s görög farkasszemet néz egymással, a keleti kérdés napirenden van s képviselőházunk külügyi vita nélkül siklott át a külügyek vezetéseért felelős miniszterelnök budgetjén s most egyszerre a máskor oly csendes, igénytelen főrendiházban kerül szőnyegre a keleti kérdés. Andrássy Gyula gróf, a volt közös külügyminiszter, a berlini szerződés egyik megalkotója emelt szót, hogy a miniszterelnökhöz intézett interpelláczió alakjában a kelet-ruméliai kérdésről eszmét cseréljen «tisztelt barátjával, Salisburyvel», Nagybritánnia miniszterelnökével. Az interpelláczió Tiszához volt intézve, de Európa diplomacziájához szólt. A berlini szerződés által teremtett állapotok egyik létesitője használta fel az alkalmat arra, hogy nyilatkozzék a kelet-ruméliai kérdésnek jelen helyzetéről, még mielőtt az események tul nem haladják. Andrássy interpellácziójának hirére tömegesen siettek át a képviselők annak meghallgatására a főrendiház karzatára. Tisza miniszterelnökre nézve ez az interpelláczió nem volt meglepetés. Már napok előtt tudomása volt arról ugy Tiszának, mint Sennyeynek, a főrendiház elnökének. Tisza már eleve tudta, hogy az az interpelláczió voltaképen nem hozzá szól, de ha nem is tudta volna, akkor is megadhatta volna ugyanazt a kényelmes választ, amit Andrássynak adott. Azt mondá, hogy a midőn a kelet-ruméliai kérdésről a hatalmak tanácskoznak, ő arról nem nyilatkozhatik. A válasz e nemét ugyan Andrássy is indokolatlannak mondá, de mivel, mint kijelentó, nem az volt a czélja, hogy a magyar kormánynak zavart csináljon s mivel Kálnoky külügyminiszter a magyar parlament előtt a delegaczionális alkotmány értelmében közvetlenül nem vonható kérdőre s mivel Salisburytól Tisza miniszterelnök ajka utján ugy se nyerhet választ, tudomásul vette Tisza miniszterelnök feleletét.

IV.

Elnök Sennyey Pál báró, *jegyzők*: Gyulai Pál, Rudnyánszky József báró.

A *kormány* részéről jelen van Tisza Kálmán miniszterelnök.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után következett **Andrássy Gyula gróf interpellácziója.**

Az elnök. Mielőtt a napirendre áttérnénk, Andrássy Gyula gróf interpellácziót kiván intézni a miniszterelnökhöz.

Andrássy Gyula gr.: Nagyméltóságu elnök, méltóságos főrendek! (Halljuk!) Rendesen jól informált lapokban már huzamosabb idő óta fentartja magát ama hir; hogy a bolgár-ruméliai unió kérdése az ugynevezett personal-unió alapján oly módon fogna megoldatni, hogy Bulgária herczege, mint szuzerain herczeg egyszersmind

a porta által Rumélia kormányzójává fogna kineveztetni, egy bizonyos számu évek tartamára. Hogy ez iránt már legközelebb váratik a végegyezmény a porta és Sándor fejedelem között, és hogy ez esetben kilátás volna arra, hogy ez egyezmény a hatalmak által utólagosan jóvá fogna hagyatni.

Való-e ezen hir, vagy nem, én nem tudom; de miután megczáfolva semmi oldalról sem lett, és miután az eddig hivatalosan fentartott programm, mely a status quo ante helyreállitását czélozza, már senki által komolyan fönn nem tartatik: nem tartom lehetetlennek, hogy a personal unió eszméje ma-holnap bevégzett ténynyé ne alakulhasson. Mindenesetre azonban áll az, hogy ez iránt biztos tájékozást csak a kormány adhat. Ez okból érzem magamat utalva t. barátom, a miniszterelnök urhoz interpellácziót intézni amaz álláspont iránt, melyet a közös külügyminiszterium a kérdéssel szemben elfoglal.

Én, méltóságos förendek, bár mindig kétségtelennek és indokoltnak tartottam a parlamentek jogát magoknak interpelláczió utján a külügyek állásáról tudomást szerezni, mégis nem szivesen veszem e jogot igénybe, először, mert ama nézetben voltam mindig és vagyok ma is, hogy külügyi kérdésekben határozatot hozni, dönteni csak a delegácziók vannak hivatva, és másodszor, mert eltekintve ettől, nem szivesen szólok egy tárgyról ott, hol az, kit azért első sorban illet a felelősség, jelen nem lehet.

Ha daczára ennek ma mégis kényszeritve éreztem magamat élni e joggal, ennek egyedüli oka az, mert meg vagyok győződve, hogy ha azon megoldás, melyre vonatkoztam, jogerőre találna emeltetni, az a monarchia és Európa békéje szempontjából felette károsnak fogna bizonyulna.

Hogy arról, hogy engem kizárólagosan ezen indok kényszeritett a külügyekre vonatkozó interpelláczió tételére, meggyőzhessem a méltóságos förendeket is; engedelmet kell kérnem, hogy e kérdésre vonatkozó egyéni nézetemet kellőleg kifejthessem, mellőzni kivánván mindent, mi a tárgyhoz szorosan nem tartozik és mellőzhetek, reménylem, rövid fogok lehetni. (Halljuk!)

Mint a berlini szerződés egyik munkatársa, egyetértek ugyan egy akkori tisztelt kollegámmal, Salisbury lorddal, ki más helyütt adott kifejezést ebbeli nézetének — abban, hogy azt az alap, melyet a berlini szerződés Kelet-Ruméliára nézve alkotott, a kongresszus összes művének nem fő, hanem csak alárendeltebb részét képezi. Másrészről azonban bevallom habozás nélkül azt is — a nélkül, hogy ez által a felelősségnek engem is illető részét magamtól el akarnám háritani, hogy ez az alkotás a kongresszus működésének legkevésbbé életképes intézkedését képezte.

Ilyennek tarottam én ezt már a kongresszus előtt is, és ezért más megoldást óhajtottam volna.

Nézetem röviden összevonva az volt, hogy a Szt-Stefanói békekötés által körvonalazott Bulgária helyett, mely kiterjedése által nemcsak a török birodalmat, hanem a Balkán-félsziget minden többi népeinek jövendőjét fenyegette, alkossen a kongresszus egy kisebb, de e mellett lehetőleg természetes határokkal ellátott Bulgáriát, a többi pedig, a mi Törökország védelmére szükséges, maradjon Törökországé minden frázis nélkül.

Ez irányban működtem mindaddig, mig meggyőződtem, hogy Anglia és Oroszország között e tárgyban már előleges egyezmény jött létre. Ekkor azután nem lehetett egyebet tenni, mint odatörekedni, hogy az uj alkotás a lehető garancziákkal legyen körülvéve.

E czélból megadatott a szultánnak a jog, a Balkánszorosokon és a tenger partjain erőditéseket emelni és azokat török őrséggel ellátni; megadatott a jog a miliczia és a gensdarmeria tisztjeit kinevezni, és végre egy európai kommisszió lett megbizva a kelet-ruméliai tartomány alkotmányának kidolgozásával, melynek szerintem gyakorlati értéke különösen abból állott: megakadályozni, hogy a keresztények ne részesülhessenek oly bánásmódban, melynek alapján netalán ujabb vádakat lehetett volna emelni a török uralom ellen.

A berlini szerződés intézkedéseiből csak ez az egy lett foganatositva, a többi nem. Törökország egyetlen erőditést sem állitott, sem a Balkán magaslatain, sem a tenger partjain, az annyira fontos miliczia és gensdarmeria szervezetével mentül kevesebbet foglalkozott. Török haderőt Rumeliában éppen nem, de még saját határos területén is csak mentül kisebbet tartott.

Szóval Rumélia csak a papiron volt török tartomány, tényleg nem. A berlini kongresszus előrelátta amaz eshetőséget is, mint azt előre látnia nem lehetett, ha Ruméliában alkotott rend erőszakkal fogna megzavartatni, gondoskodott arról is, hogy mi történjék ez esetben. A szerződés 16-ik szakaszban megadta Törökországnak a jogot a megzavart rendet katonai erővel helyreállitani ama föltétel alatt, hogy e határozatáról és annak okairól utólagosan tudósitsa a nagyhatalmak Konstantinápolyban székelő követeit.

Törökország e jogainak egyikét sem használta, igy lett lehetővé az, hogy a kéz alatt már régen készülő összeesküvésnek sikerült 24 óra alatt Rumélia és Bulgária egyesülését proklamálni.

Ezen a multra vonatkozó körülményeket méltóságos förendek, nem azért emlitettem föl, hogy a berlini szerződés védelmére kelljek, melyet ma senki sem támad, még kevésbbé azért, hogy érdemül tulajdonitsam magamnak azt, hogy nem biztam a keletrumélia autonom tartomány tartósságában, mert annak belátására, hogy a keletruméliai autonom tartomány kevésbbé fog a megpróbáltatásoknak hosszu időre ellenállhatni, mint bármely más alkotása a berlini kongresszusnak, valami nagy éleslátás nem kellett.

Ha felemlitettem ezeket, azt csak azért tettem, hogy indokoljam azon meggyőződésemet, mely szerint a mint azon már előbb sem igen életképes ruméliai autonom tartomány fön nem tarthatónak bizonyult, feladatunk többé nem az lehetetett, hogy a tényleg csak papiron létezett és a szeptemberi események által bizonyosan nem erősbödött statusquo ante visszaállitását megkisértsük, hanem az, hogy a tarthatlannak bizonyult állapot helyébe, melyhez Törökország sem ragaszkodott többé, egy oly megoldást keressünk, mely az életképesség és tartósság legalább némi garancziájával legyen ellátva.

A kompenzáczió theoriáját mint jogot ugyan elismerni hajlandó nem vagyok, legkevésbbé oly államokra nézve, melyeknek még határai sem érintkeznek, másrészt azonban kétségtelen előttem, hogy oly megoldás, mely csakis azon állam érdekeit veszi tekintetbe, mely a fennálló szerződéseket bármely okból saját javára széttépni jónak látta — már azért sem birna a kellő tartóssággal, mert jövőre másokat is ezen példa utánzására fogná utalni.

Ha most tekintetbe veszszük méltóságos förendek, hogy Európa nem rendelkezik a keleten végrehajtó hatalommal, hogy mi nem vállalkozhatunk a föladatra, hogy azt másokra nem bizhatjuk, ugy szerintem kétségtelen, hogy a Keleten csak oly alkotás igérhet némi tartósságot, mely bizonyos természetes egyensuly alapján maga magát lehet képes fenntartani.

Nem kevésbbé fontos reánk nézve, hogy ama megoldás, melyet Európával együtt létesithetünk ma az önfentartás föltételeivel birjon, nehogy azután nagy áldozatokkal legyünk kénytelenek magunkat megóvni ama bonyodalmak ellen, melyeknek következményeit mint szomszéd állam mi fognók leginkább megérezni.

Ha már most e szempontból tekintem ama megoldást, melyről szó van, ugy, alig lehet két vélemény a felett, hogy az ugynevezett personal unio alapján tervezett megoldás épen az ellenkezője annak, a mit akár nekünk, akár bármely más hatalomnak, mely a Balkán-félszigeten félig-meddig állandó állapotot óhajt, kivánnia kell.

Ez eszme szerint ugyanis a török suzerenitás alatt álló bolgár fejedelem, egyszersmind Keletrumélia kormányzója is lenne, vagyis ama hivatalnok, kitől függ első sorban meghatározni, mikor leend szükség a török katonai erő behivásáról gondoskodni. Egyik feladata volna török hadsereget idejekorán behivni amaz esetre, ha Rumélia ismét akarna Bulgáriával egyesülni, és netalán a bolgár királyságot kikiáltani.

De ez a megoldásnak nem egyedüli gyenge oldala. Ha van a Balkán félsziget viszontagságteljes multjában egy történeti tapasztalat, melyből kiindulva, biztosan lehet következtetni a jövőre a nélkül, hogy ellenkező meglepetéstől lehetne tartani, ugy ez az, hogy keresztény fejedelmek és keresztény népek, melyek Törökország suzerénitása alatt állottak, csak addig maradtak az alatt, mig azt lerázniok nem sikerült, miután pedig eddig legalább a török hatalom mindig sokkal erősebb volt, mintsem hogy egy fejedelemnek vagy egy tartománynak kilátása lehetett volna e czélt kizárólagosan maga erejével elérhetni, ebből következett, hogy az illető fejedelem vagy ország mindannyiszor szükségkép szövetkezett minden elégületlen elemmel, mely a török birodalomban feltalálható volt és mindig csatlakozott azon hatalomhoz, mely a török birodalom ellen bármely okból háborut viselt, akár egyeztek meg végezéljai, akár nem.

Ez rövid története a keleti bonyodalmaknak a multban. Távol van tőlem Bulgária herczegének jóhiszeműségét kétségbe vonni. Mindamellett azonban kétségtelennek kell tartanom, hogy a mi a multban történt, az még biztosabban fog ismétlődni a jövőben az illető fejedelem legjobb akarata daczára. A multban ugyanis a vazallusi jelleg egy a hajdani viszonyoknak megfelelő és elfogadott nemzetközi állás volt, és könnyebben volt eltürhető már azért is, mert több keleti tartományban állott fenn. Ma már a fogalom maga egy anachronizmus. Hozzá járul, hogy a bolgár fejedelem és a bolgár nép lenne az egyetlen, mely e helyzetben maradna. Nézetem szerint tehát már ezért sem fogná hosszabb ideig nyugodtan türni ezen, ma már alig indokolható viszonyt. Ha pedig mindennek daczára a herczeg opportunitási szempontból el is akarná azt egy ideig viselni, saját népe fogná az ellenkezőre kényszeriteni.

Nem is kellene hozzá tennem, mert oly közel fekszik, hogy független Bulgária fejedelme lehet alkalmilag, ha saját országának érdekeit kell csak szemelőtt tartania, Törökországnak jó szomszédja is, a szuzerain herczeg soha sem lehet jó szomszéd, még kevésbbé pedig megbizható kormányzó.

Összevonva a mondottakat, eme történeti tapasztalatok daczára egy oly megoldást fogadni el, mely szerint Bulgária szuzerain fejedelme egyszersmind Kelet-Rumélia kormányzója lenne, annyit tenne, mint bolgár szempontból kényszeriteni a fejedelmet egy ujabb forradalomra s a ruméliai kormányzóság által megadni neki az ehez szükségelt hatalmat és eszközöket.

Hogy az ily megoldás sem kielégitő, sem tartós nem lehet, hogy ez senki által sem fogna komolyan vétethetni és igy senkit sem nyugtatna meg, azt hiszem, bővebben bizonyitgatnom nem kell.

Ha, mint előbb emlitettem, a Keleten csak oly alkotás igérhet tartósságot, mely képes önmagát föntartani, ugy a perszonál unio alapján tervezett megoldásról el lehet mondani, hogy az nemcsak hogy nem lenne képes magát föntartani, hanem azt fentartani senki más sem volna képes.

Ha már most tekintetbe veszszük, méltóságos förendek, hogy e megoldás nemcsak hogy nem szüntetné meg a felmerült bonyodalmakat, hanem teljes biztossággal rövid idő mulva ujabbakat és nagyobbakat fogna előidézni: ha tekintetbe veszszük, hogy az nem a ruméliai határozatlan viszonyokból keletkezett bajok megoldását jelentené; hanem nézetem szerint annyit tenne, mint a keleti kérdést permanencziába helyezni, ugy azt hiszem, méltóságos förendek, eléggé indokoltam, mi okból tartottam magamat kényszeritve felvilágositást kérni amaz álláspontra nézve, melyet a külügyminiszterium e tárgyban elfoglal. Hogy ezt most tettem és nem később, annak oka az, hogy tartottam attól, miszerint később ama helyzetbe jöhetnék, hogy netalán egy bevégzett ténynyel szemben kellett volna utólagos kritikát gyakorolni, a mi oly elvi vagy épen személyes ellenzéki jelleget adhatott volna felszólalásomnak, mely szándékomtól egészen távol van. (Helyeslés.)

Ezeket kivántam elmondani. Az interpelláczió maga, melyet van szerencsém irásban benyujtani, igen egyszerű. Kérem, méltóztassék azt felolvastatni. (Halljuk!)

Rudnyánszky József b. jegyző (olvassa).

«Igaz-e, hogy tárgyalások folynak Törökország és Bulgária herczege között, melyek czélja az, hogy a bolgár-keletruméliai kérdés az ugynevezett perszonál-unió alapján oldassék meg? Ha igaz, mi állást foglalt el eddig, és szándékozik elfoglalni ezen tul a közös külügyminiszterium szemben egy ily alapra tervezett megoldással?»

Tisza Kálmán miniszterelnök: A házszabályok engedelménél fogva annyival inkább kérem, hogy most nyilatkozhassam, mert nem tudhatom, mikor lesz közelebb ülése a méltóságos förendiháznak, sem azt, hogy amaz ülésen bizonyosan jelen lehetek-e. De különben is az adott viszonyok közt a nyilatkozat ezen helyről csak igen egyszerű és tartózkodó lehet, mert habár — mint gr. Andrássy ő excellencziája is mondotta, — az, a ki a külügyeket közvetlenül vezeti és azokért első sorban felelős, itt nincs is jelen, azt hiszem, alkotmányunk természetéből következik, hogy a magyar miniszterelnök, mig ezen a széken ül, ha nyilatkozik, azt ugy interpretálják, mint ha a külügyminiszter tette volna, mert különben ezen a helyen természetesen nem maradhatna, ha saját kezére akarna külügyi politikát folytatni. Kétségtelen, hogy oly viszonyok közt, mint a minők ma mindenki előtt tudva levőn fennforognak, különféle tervek, irányzatok merülnek fel; olyanformák is, minőkről a kérdés intéztetett; ellentétesek is merültek fel és merülhetnek fel. Kétségtelen az is, hogy a törekvésnek, annak kell lennie, hogy a hatalmak egyetértésével oly tartós solucziό jöjjön létre, a mily tartós ott és ama viszonyok között egyáltalában lehetséges. De midőn épen eme módozatok felett Európa hatalmai tanácskoznak, azt hiszem, hogy a méltóságos förendiház igazat fog nekem abban adni, hogy ez irányban, eme helyről nyilatkozni nem lehet. (Helyeslés.) Kérem épen azért, méltóztassék e rövid felszólalásomat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Andrássy Gyula gr.: A mint előbbi nyilatkozatomból is világosan kitünik, nekem nem volt szándékom a kormánynak ez interpelláczió által bármi zavart okozni, és ez által a keleti kérdést itt napirendre hozni, hanem különösen az ellen akartam magamat megóvni, hogy netalán utólagosan legyek kénytelen e bevégzett ténynyel szemben kritikát gyakorolni. Ámbár nem tartom teljesen indokoltnak a mostani viszonyok közt a nyert választ, mindamellett jogositva érzem magamat azon reményre, hogy a legközelebbi időben egy positiv, határozott eszmével fogunk megismerkedni, a melyet a kormány megvalósitani szándékozik. És miután, a mint mondám, semmi zavart csinálni nem akarok, a kérdésnek itt napirendre tüzését és tárgyalását a magam részéről nem kivánom: a választ ebben az értelemben tudomásul veszem. (Helyeslés.) A válasz tudomásul vététik.

Következik a napirend. **Az 1885. évi VII. t. cz. 27. §-ának alapján kiküldött országos bizottság** jelentésére.

Az elnök: Azt hiszem magát a jelentést méltóztatnak felolvasottnak tekinteni, (Helyeslés) ennélfogva következik az álta- lános tárgyalás. Méltóztassanak tehát a jelentéshez általánosságban hozzászólni.

Majthényi László br.: Az országos határozat ama keretben mozog, melyet a förendiház szervezetének módositásáról szóló törvény kijelöl. Javaslata tört nyomon jár, a szankczió alapján áll, mely a förendiház ujjászervezésének vezéreszméjét képezte. (Helyeslés.) A mi benne lényeg, nem uj. Miután a förendiház az országos bizottságban képviselve volt, a határozati javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

A ház a határozati javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben a képviselőház által tett módositásokkal együtt **Rudnyánszky József** báró s **Zichy Nándor** gróf pártoló felszólalásai után elfogadta. A határozat ki fog adatni figyelembevétel végett ama bizottságnak, mely a házszabályok kidolgozásával megbizatott.

Az ülés 11 óra 55 perczkor ért véget.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor *Apáthy* István elnöklete alatt tartott ülésén folytatta a telekkönyvi betéteknek a földadó könyv és az állandó kataszter adataival megegyező szerkesztéséről és a telekkönyvi rendeletek pótlásáról és módositásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az igazságügyminiszterium részéről *Szentgyörgyi* Imre államtitkár, a pénzügyminiszterium részéről *Fehér* Miklós miniszteri tanácsos volt jelen.

Az országgyülési szabadelvü párt *Vizsolyi* elnöklete alatt tartott mai értekezletén folytatta az 1886-ki állami költségvetés részletes tárgyalását. Ma a *földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium* költségvetése volt napirenden. A költségvetést Wahrmann Mór előadó indokolta. A tárgyalásban részt vettek: Prileszky Tádé, Szilágyi Virgil, Andrássy Manó gr., Hegedüs Sándor, Tisza Lajos gr., Tisza Kálmán miniszterelnök és Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter, ki többször szólalt fel. Végre a költségvetés részleteiben is elfogadtatván, a közelebbi értekezletre, mely a szerint tüzetik ki, a mint a ház tárgyalásai előhaladnak — a vallás- és közoktatási költségvetés tüzetett ki, mire a tanácskozás véget ért.

A szabadelvü párt tegnap tartott értekezletén Prileszky felhivta a kormány és a párt figyelmét a Morva vize által az annak mentén fekvő községeknek okozott károk és pusztitásokra. — Kemény miniszter oda nyilatkozott, hogy Hochsteto, Magyarfalva és Dimburg községek megmentésére szolgáló tervek elkészültek s igy még ez évben fogja a munkákat elrendelni — a budgetben ilyetén czélokra megszavazott hitel terhére.

A fiumei m. kir. áll. főgimnázium az országgyülésen. A fiumei áll. gimnázium igazgatójától a következő sorokat vettük: Az országgyülés jan. 20-iki ülésén a fiumei áll. gimnázium is szóba hozatván, azon állitással szemben, mintha bizonyos okokból egyszerre 91 növendék lépett volna át és most is tömegesen lépnének át a tanulók a horvát gimnáziumba, kötelességem kijelenteni, hogy gimnáziumunkból tömeges átlépések egyáltalán nem fordultak elő s hogy a mondott okokból nem hogy 91, *de egyetlen egy tanuló sem lépett át a horvát gimnáziumba.* Négy évi igazgatásom alatt különböző időkben fegyelmi vétségek miatt kapott konzilium abeundi folytán összesen négy tanuló ment át, viszont onnan is léptek át a mienkbe. Tanitványaink száma nemcsak nem fogyott ujabb időben, hanem inkább emelkedett, mint az a következő adatokból kitünik:

1876—77-ben	a tanulók	száma	volt	89.
1877—78 ban	»	»	»	98.
1878—79-ben	»	»	»	121.
1879—80-ban	»	»	»	125.
1880—81-ben	»	»	»	147.
1881—82-ben	»	»	»	160.
1882—83-ban	»	»	»	163.
1883—84-ben	»	»	»	160.
1884—85-ben	»	»	»	157.
1885—86-ban	»	»	»	157.

Az igazgatásom alatt elért maximum után a 3—4 tanitványnyal való apadás tekintetbe sem jöhet, ha számba veszszük, hogy gimnáziumunk azóta jelentékeny számu növendéket ad a kereskedelmi akadémiának s a két év óta fennálló magyar polgári fiuiskola mintegy 40 növendéket foglalt le, kik tanitványaink számát szaporitották volna. Gimnáziumunk és a közönség között különben is a legjobb viszony uralkodik.

VIDÉK.

* **A nagykállói** választókerületben ma a függetlenségi és negyvennyolczas párt jelöltjét *Szoboszlay* Józsefet egyhangulag kiáltották ki országgyülési képviselőnek az elhunyt Kállay János helyébe. A függetlenségi párt másik jelöltje a párt egysége érdekében visszalépett.

* **A miskolczi ügyvédi kamara** mult pénteken délután ülést tartott Sassy István elnöklete alatt. Az ülésen a tagok nagyon gyér számmal jelentek meg. A folyó ügyek rendes letárgyalása után következett a napirend legfontosabb tárgya: a köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat 54. §-a fölött való tanácskozás. A kamara az országszerte megindult s e §. ellen irányuló mozgalomhoz csatlakozni kiván, miért is a gyülésen fölolvastak egy föliratot az országgyüléshez, melyben azt kérelmezik, hogy a köztörv. rendezéséről szóló törvényjavaslat 54. §-át, a mely a birói függetlenséget a föispáni önkény alá helyezi, ne fogadja el a képviselőház. A fölirat komoly s méltóságteljes hangon van tartva, mellőzi a politikai pártállást, meggyőző, erőteljes s objektiv érvekkel támogatva utal e törvény káros s veszedelmes következményeire. A közgyülés *egyhangulag* fogadta el a felirati javaslatot.

* **A zárai «Szrpzki Liszt»** «Egy rendelet Bosznia-ban» rosszalja Kállay «bosnyák» miniszter uj rendeletét, mely a szerb elem ellen irányul, mert «az orthodox-szerb» kifejezést, lehetetlen a «görög-keleti» vagy az «orthodox-keleti» kifejezésekkel helyettesiteni. A «bosnyák» nevet a szerb iskolákra vagy a szerb nemzetiségre alkalmazni — mond a lap — szintén helytelen. «Ebből keletkezett az, hogy több horvát hivatalnok még messzebb ment és ráparancsolta a szerbekre, hogy ezentul nem szabad magát szerbnek, hanem horvátnak nevezni. Kállay miniszter, mint történetiró, jól tudja, mely név illeti meg az ottani népet. Mi azonban azt hiszszük, hogy tollvonással egy népet és annak nevét megsemmisiteni nem lehet, habár a horvátok oly hiszékenyek és örömükben oly rövidlátók, hogy már azt tartják, hogy ezen rendelet által a szerbek létezni is megszüntek.»

UJDONSÁGOK.

—jan. 25.

— *Személyi hirek. A király* ma délelőtt Bécsben általános kihallgatást tartott. — *Lajos* bajor herczeg, a királyné bátyja, Münchenből Bécsbe érkezett és a királyi palotába szállt. — *Prisdang* herczeg, Siám diplomácziai képviselője jelenleg Bécsben tartózkodik és holnap nyujtja át a királynak igazoló levelét. — *Cornaro* altábornagy, Dalmáczia ujonnan kinevezett helytartója Zárába utazott. — *Orczy Béla* báró miniszter vasárnap reggel Bécsbe érkezett. — *Don Miguel Cané,* az argentini köztársaság bécsi követe Olaszországból Bécsbe érkezett. — *Bousquet* Viktor fregatt-kapitány, kit nem rég neveztek ki a londoni követséghez tengerészeti attachénak, elhalasztotta elutazását s ma külön kihallgatáson volt Bécsben a királynál és Rudolf trónörökösnél. — *Albrecht* főherczeg a mint tegnap este Bécsben fogatában a Währingerstrassen át hajtatott, kocsisa ki akart kerülni egy tramway waggont, de a hátulsó kerékkel a sinekbe akadt s a következő pillanatban a kocsi a waggon oldalába került; csak az által, hogy mind a két kocsis mintegy vezényszóra megállitotta a kocsit, volt a szerencsétlenség kikerülhető. — *A portugál* trónörökös hir szerint eljegyzi a párisi gróf leányát.

— *Kossuth Lajos* nagy hazánkfia legközelebb fölötte kedves levelet intézett Helfy Ignácz orsz. képviselőhöz. E levelében ama benyomásokat festi, melyeket reá Turinból déli Olaszország felé tett utja gyakorolt. Nápolyba, leszámitva némi csekélyebb foku hülést, a legjobb egészségben érkezett meg jan. 11-ikén. Rómától Casertáig hólepte vidéken utazott, de Nápolyban már teljes tavaszt talált. Kár, hogy ez utjában is — mely ugy látszik igen jótékonyan hat kedélyére — érte már keserüség, t. i. Marton Antonia halálának hire, a mi nagyon fájdalmasan érintette. Elragadtatással emlékezik Kossuth e levelében az antik és a legujabb Olaszország fővárosáról. Rómáról és különösen Nápolyról, mely, mint irja, még az ő nagy várakozásait is messze tulhaladta. A délolaszországi vidék szépségei annyira megragadták Magyarország volt kormányzóját, hogy ottani tartózkodását huzamosb időre kivánja kiterjeszteni, mint előbb tervezte s február hó végéig ott marad és csak márczius elején tér Turinba vissza. Ezt az időt sem tölti azonban egy helyben, hanem folytonos utazással, mert, mint irja «ez a vidék az utazót valósággal lökdösi, hogy menjen mindig tovább és tovább s az ember nem bir e hatásnak ellentállani. Általában Kossuth e levele a leggyönyörübb uti leirások egyike, melyek magyar nyelven valaha megirattak s van reményünk, hogy a levélnek közérdekü részét egész terjedelmében közölhetni fogjuk Helfy Ignácz képviselő visszatérése után, ki egészsége helyreállitása végett néhány napra elutazni kénytelen.

— **Kardpárbaj** volt ma délelőtt *Szatmári* Mór lapunk országgyülési tudósitója s *Olay* Lajos országgyülési képviselő közt, a képviselőház olvasó termében köztük lefolyt inczidens következtében. Szatmári Mór segédei voltak *Gulácsy* Gyula s *Kürthy* Sándor, Olay Lajosé pedig *Komjáthy* Béla s *Izsaák* Dezső képviselők. A viaskodók kétszer csaptak össze s a második mérkőzésnél az Olay Lajos kardja könnyü sebet vágott Szatmári mellén, ki viszont a kardlappal mért ütést ellenfele jobbkarjára. — Ezzel véget ért a párbaj, de a kibékülés mindkét fél vonakodása következtében elmaradt. Szatmári mellsebét három-négy öltéssel összevarrták. Szatmári mellett dr. *Feleki* Hugó végezte az orvos tisztét, Olay Lajos mellett pedig dr. *Kosztka* Emil.

— **Merénylet egy franczia irónő ellen.** Egy párisi lap a következő, kissé titokzatos történetet beszéli: Martel asszony, — ki egyébiránt Gyp álnév alatt több a párisi életből meritett és szivesen olvasott regényt irt már, — egy juliusi napon még későn estve is irogatott, — A szoba ablakai, melyben a szorgalmas irónő dolgozott, nyitva voltak s maga a szoba teljesen kivilágitva. Hirtelen csöngetés hallszott s Martel asszony fölkelt, hogy a késői látogató elé menjen. De alig állt föl, midőn egy golyó süvitését hallá. Golyó! Minden más asszony menekülésre vette volna a dolgot, de Martel asszony éppen nem nyulszivü; a tettes után kutatott, kit azonban nem tudott észrevenni, mert ugylátszik, azonnal kereket oldott. A golyót megtalálta; az ablak keresztfájába furódott és egészen összelapult. Természetesen a dolog nagy port vert fel az előkelő körökben, kutattak minden irányban, beszéltek boszuról, féltékenységről s visszautasitott szerelemről, mig — ezt is elfeledték. De a hatósági kutatás nem szünt meg s bár lassan, de annál biztosabb nyomokon haladt. Most ugy látszik, némi eredményt tudnak már felmutatni. Bünügyi biztosok jelentek meg hirtelen mdm. Alice Regnault, egy igen hirneves drámai müvésznő lakásán, hogy házmotozást tartsanak. A biztosok a müvésznő összes leveleit kivánták előadatni s kényszerhelyzetében elő is adta. Állitólag ez alkalommal sok érdekes dolognak akadtak nyomára. Végül azt kérdezték: «Nincs-e önnek revolvere?» A müvésznő elsápadt, mert tényleg volt birtokában egy olyan. Azt felelte, hogy Párisban minden müvésznőnek kell revolvert tartania; mert az ártatlanság sok üldözésnek van kitéve.... Potocka grófnő soha sem megy sétálni valami korbács-féle nélkül, de ő a pisztolyt jobban szereti. A biztosok minden oldalról figyelmesen vizsgálták a lőszert, méregették különösen a cső kaliberét és horderejét, az eredményt összehasonlitották valami kis könyvbe jegyzett adatokkal s fejüket csóválgatva vettek bucsut mdm. Alice Regnaulttól. További adatokat eddig még nem tudnak.

— *A nagy-kanizsai vasuti szerencsétlenségről* ma a következő részleteket jelentik: A katasztrófát állitólag az okozta, hogy a fiumei gyorsvonat vezetője a nagy köd miatt későn vette észre a vészjelzőt. Az a szerencsétlen asszony, a kit a vonatok összeütközése életétől fosztott meg, Alber Frigyes spalatói élelmezési tiszt neje volt. A pragerhofi gyorsvonat utolsó kocsijában volt. Az első összeütközés csak egy uj waggont és egy szenes kocsit rombolt össze. A megrémült utasok elhagyták helyeiket, csak Alberné maradt még a kupéban, hogy fölhuzza czipőjét. Ez alatt megérkezett a fiumei gyorsvonat s neki rohant a másik kettőnek. A törvényszék küldöttei letartóztattak több pályaőrt. Nagy mulasztás terheli a távjelző mellett lakó őrt, a ki nem állitotta meg idejekorán a tehervonat után berobogott vonatokat.

— **Gyilkos és öngyilkos csendőr.** Borzasztó gyilkosságról és öngyilkosságról értesitik az *Ugocsát*. Ugyanis Dolhán az ottani őrsparancsnokot, Buttyán Gyulát egy közcsendőr e hó 22-én agyonlőtte, az erre besietö csendőrtársát szintén agyonlőtte, s aztán önmagát gyilkolta meg.

— **A budapesti unitárius egyházközségtől** a következő sorokat kaptuk: Az osztrák- és magyarországi németajku unitáriusok gyülekezéséről, valamint ujabban a Budapesten felállitandó német unitárius esperességről és konzisztoriumról a hirlapokban közölt hirekre s az ezek alapján hozzánk több oldalról intézett kérdésekre az érdeklődőkkel ezennel tudatjuk: hogy helybeli egyházközségünknek, valamint egyes tagjainak e dologról semmi tudomása nincs s általában ez ügygyel összeköttetésben nem állunk s tudtunk szerint egész magyarhoni vallásközönségünk is ily helyzetben van. A budapesti unitárius egyházközség nevében. Budapesten, 1886. évi január hó 25-én. Hajós János e. gondnok, Derzsi Károly lelkész.

— *A Maros áradása. Lippáról* sürgönyzik: A jégtorlódások következtében a Maros kilépett medréből és a mélyebben fekvő városrészeket elöntötte. *Számos ház viz alatt áll. A Maros egyre árad.* A szemben fekvő *Mária-Radna* szintén veszélyeztetve van. Az árviz sok malmot elpusztitott; *több ház beomlott.* A földek jéggel és vizzel vannak ellepve. A kiáradt hullámok a helység belseje felé törnek. Vészbizottság alakult. *A védekezés lehetetlen.* A helyszinére sietett ifj. Ormós alispán a szolgabiróval és a vészbizottsággal tevékenyen dolgozik a mentésen. A nyomorba jutott hajléktalan lakosság segélyezése folyamatban van. A katasztrófa okának kideritésére még tegnap megindították a vizsgálatot, de eddig semmi bizonyosat nem konstatálhattak. Ugy látszik, hogy a fiume-zágrábi gyorsvonat mozdonyvezetője okozta a szerencsétlenséget, mert nem vette észre a vészjelző durrantyukat. A vizsgálatot vegyes bizottság vezeti, mely a déli vasut és a közlekedésügyi miniszterium képviselőiből alakult. A miniszterium *Ambrozovics* Béla osztálytanácsost, a vasuti főfelügyelőség elnökét és *Barvics* Albin osztálytanácsost küldte ki, a vasuttársaság megbizottjai pedig *Brahm* forgalmi igazgatón kivül *Sauer* főfelügyelő, továbbá *Weisz* Dávid és *Klehblatt* felügyelők. — A déli vasut hivatalos értesitése szerint megsebesült Mohl Anna asszony is, a ki Polából indult lakhelyére, Budapestre. Hauptmann Venczel főkalauz könnyü sérülést szenvedett. — *Kuranda* Emil, az «Adria» gőzhajózási társulat igazgatója, ki tudvalevőleg szintén megsebesült, már tul van minden veszélyen. Mellén jelentéktelen sérülések vannak, de lábait annál sulyosabb sebek boritják. Orvosai remélik, hogy nyolcz-tiz nap mulva már kikelhet az ágyból.

— **Öngyilkosság a vasuti coupéban.** Klagenfurtból sürgönyzik, hogy a Marburg és Klagenfurt között közlekedő postavonatnak egy utasa, kinek személyazonosságát még nem lehetett megállapitani, agyonlőtte magát.

— **Rabló-támadás.** Mult csütörtökön hajnalban — mint a *Borsod-Miskolczi Közlöny* irja — egy borsodmegyei falusi bérlő ment be kocsiján Miskolczra. Egyszerre csak ugy négy óra tájban hajnalban Emőd közelében észreveszi, hogy egy árokból pár ember előugrott s sürü lövöldözéssel fogadja. Az egyik golyó találta a kocsist, a ki holtan rogyott össze. A megrémült bérlő ezt látva s hallva a folyton tartó lövöldözést, hirtelen leugrott kocsijáról, kifogta az egyik lovat s eszét vesztve ült reá s szerencsésen megmenekült a gazemberektől. Félholtan érkezett be Miskolczra s alig volt annyi ereje, hogy elbeszélhesse a borzalmas hajnali kalandot.

— **A ki Boskót is tulliczitálja.** New-Yorkból irják a következő mulatságos történetet: A legkitünőbb büvészeken: Boskón és Bellachinin is tultett Hammer ur, az Edison-ház vezérmérnöke, a Szilveszter-estén barátjai tiszteletére rendezett estélyen. Midőn a vendég megfogta a kilincset, az egész házban pokoli lárma támadt; a küszöbre lép, miáltal az előszobában abban a pillanatban meggyujtja a gázlángokat; kalapját és felső ruháját egy fogasra akasztja, mire mechanikai uton két nagy kefe jön müködésbe s kifényesiti czipőjét. Most a szalonba lép, hogy vacsorához lásson, de nem képes leülni. Mindegyik széknek más és más különös tulajdonsága van: az egyik összecsappan, a másik eltünik valami sülyesztőbe, a harmadik pedig egyszerü érintésre szikrákat hány és veszekedetten csönget. Végül találnak egyszerü székeket, leülhetnek és egy rablóhistória elbeszélésére akarnak figyelni, melylyel a vendégek egyike kedveskedik a társaságnak. De alig melegedik az elbeszélésbe, a tetőzetről kolosszális, japáni ernyő suhog alá, összecsap a beszélő feje fölött s lehetetlenné teszi a história folytatását. Zongorához ülnek s egyideig minden jól megy, de egy ábrándos melódia közben egyszerre megbomlanak a billentyük, dob-, czintányér- és fityülőket hoznak müködésbe s a zaj oly pokoli lesz, hogy a szomszéd házak lakói rémülten összecsődülnek az ablakok alatt. Végre itt van a vacsora ideje, a vendégek remélik, hogy a sok viszontagság után ehetnek majd legalább — de abból egyelőre mi sem lesz. Az egész asztal meg van boszorkányozva. Villát fognak s az szikrákat vet, a levelesbe mártják kanalukat s föszforeskál, kenyér után nyulnak s valami tehéncsengő kondul meg, s ha egy darab pecsenyét akarnak kivenni a tálból, rakéta röppen a levegőbe. Azonban daczára e bolondságoknak, a vacsora pompás, akad egy pár tál, a melyikből zavartalanul lehet enni. Az asztalt egy Jupiterfő diszitette: nagy volt a vendégek rémülete, mikor a Jupiterfő elkezdte szemeit hunyorgatni s egyszerre megszólalt felköszöntve a jelenlevő társaságot. Nem hitték a füleiknek s mégis ugy volt, mert a fejbe fonografot alkalmaztak, mely ez ügyes produkcziót véghez vitte. Mikor pedig a tornyokon elkongott az éjfél, hirtelen kialudtak a lángok. Egyetlenegy maradt égve, mely fakó világot vetett a vendégekre. Aztán irtózatos lárma támadt, az asztal teritékestül összeomlott, két ágyu tünt fel, egymásután számtalanszor lött, köröskörül hatalmas érczharangok üdvözölték a beköszöntő ujévet. Majd ismét kigyultak a csillárok s a vacsorát rendben folytatták, végre kávéztak, melyet villanyos uton főztek s midőn a vendégek eltávoztak, valóságos villanyos hajnalfény világitotta be az egész házat.

— **A svájczi ágensek.** A belügyminiszterium figyelmezteti az ország lakosait, hogy a genfi és általán a svájczi helyszerző ágensek részére bárminemü helyszerzési közvetitési dijak elküldésénél a legóvatosabban járjanak el, annál is inkább, mivel ez ágensek rosszhiszemü szédelgők, a kiktől a felvett pénzeket vagyontalanságuknál fogva visszaszerezni egyáltalán lehetetlen.

— **Rejtélyes orgyilkos.** Miskolczon egy Kalas nevü gonosztevő, ki nagyobb vétség miatt pár évig ült már Kassán, onnan kiszabadulván, a Miskolcz melletti Avason bolyongott. Itt benézett egy nyitott pinczébe s illedelmes köszöntéssel kérte a gazdát, egy igen érdemes csizmadiamestert, hogy adna neki egy kis bort. A gazda magyaros nyiltsággal és jószivüséggel fogadta s mosolyogva szemlélte, hogy az idegen jövevény milyen jóizüen issza az isteni italt. De mikor már látta, hogy az ivásnak nincs határa s már annyira részeg, hogy alig bir a lábán állni, azt mondta neki: édes fiam, most már elég lesz mára, majd holnap jer be megint, szivesen látlak pár pohár borra. A vendég teljes megnyugvással fogadta a figyelmeztetést s a gazdával együtt felment az előcsarnokba. A gazda mit sem sejtve, kereste a pinczekulcsot, miközben a vendég felkapott egy fejszét s főbe ütötte egész hidegvérrel, ugy hogy a szerencsétlen egy szó nélkül halva rogyott össze. A vakmerő gyilkos a pinczéből egyenesen a hatósághoz ment s egész nyugodt lélekkel jelentette fel az esetet, ugy a hogy elbeszéltük. A meglepett tisztviselő kérdéseket intézett hozzá, melyekre páratlan czinismussal s egykedvüséggel felelt. Midőn a türelmét vesztett tisztviselő figyelmeztette, hogy ne henczegjen, mert tettéért akasztófa a büntetés, mosolyogva jegyzé meg, hogy olyan nincs, ő még előbb egy embert meg fog ölni, s csak azután fogják majd őt felakasztani. A szörnyeteg embert elzárták s a vizsgálatot megindították e rejtélyes ügyben.

— **Vallás és villamosság.** Péterváron nemrég villamos kiállitás volt, melyet Arkangelskij Mihály lelkész, a Panteleimon egyház papja nyitott meg m. é. decz 20-án. A lelkész bevezető szavaiban utalt arra, hogy a villamosságról már ezelőtt 150 évvel beszélt és irt orosz nyelven Lomonsov M. V. orosz tudós. A pap beszéde után kezdetét vette az egyházi szertartás. Az ottlevők fejei fölött gomolygó kékes füstfelhőcskék az egész jelenetnek valami misztikus szinezetet kölcsönöztek s bizonyos titokzatos félhomályba burkolta az ájtatos közönséget, melyből a czárért s az egész czári családért felszálló, halk ének és imádság szállt fel tompán, mélységesen. Közvetlenül e megható ünnepély után a kiállitás egyházi felszentelése következett, melynek tárgyai hat teremben s három telefonra berendezett fülkében helyeztettek el. Miután a papság körmenetben végigjárta s szentelt vizzel befecskendezte mind a hat termet, az egész közönség, mely a körmenethez csatlakozott, visszatért a tágas auditóriumba, hol végre az orosz császári technikai társulat VI. osztályának elnöke, Vellitsko tábornok, elfoglalta az elnöki széket, hogy a villamosságnak ama nagy jelentőségét, melylyel Oroszországra nézve bir, ecsetelje. Magától értedődik, hogy az e téren tapasztalt rohamos haladás egészen az oroszoknak köszönhető, minthogy, mellesleg emlitve, a már történelmi nevezetességre emelkedett villamos gyertyákat Jablochkov fedezte fel. Velitskov tábornok beszédét Kotsubei herczegnek, a technikai társulat elnökének előadása követte, ki rövid beszéd kiséretében a kiállitást megnyitottnak nyilvánitotta, mire a közönség a nemzeti himnus meghallgatása után a különböző termekben oszlott szét. A kiállitáson egyébiránt a szakértő — tekintve az előző évek számos hasonnemü kiállitásait — mi ujat sem talált. A villamos fény fejlődésének különböző fázisai, izzófény, Siemens-féle és Edison-féle világitás váltották fel egymást. A távirókészülékek bezzegését az Orochovitz-telefon kisérteties moraja szakitotta meg, egy olynemü készüléké, melylyel a távolból egész zenedarabok hozhatók közelebb, ugy hogy egy teremben levő egész társaság egyszerre élvezheti, bár némileg tompább rezgésben. Az Orochovitz-telefon egy szoba közepén van felfüggesztve, ugy hogy a hangok egyenletesen terjedhetnek az egész teremben. E tölfedezéssel a «société internatiole des Electricieus»-nak párisi obszervatoriumában szervezet kiállitásában tavaly époly nagy zajt csaptak, mint most Oroszországban. Alapjában nem uj ez sem, mert majnai Frankfurtban a Schäfer és Montauno-czég hangversenytermében Böttcher-féle telefonokkal már évekkel ezelőtt tettek hasonló kisérletet, még pedig a hallgatóság teljes megelégedésére. 3—400 hallgató élvezte akkor a dalkör tagjai által egy szomszédos utczában énekelt quartettet. A pétervári villamos kiállitásnak egyébiránt pompás berendezését dicsérik. A mi e kiállitásnál a legujabb, legérdekesebb s legfigyelemreméltóbb, az a fönnebb emlitett bevezető ünnep volt, mely villamos kiállitások alkalmával teljesen szokatlan. Ugy látszik, hogy szükségesnek tartották az orosz néppel szemben annak bizonyitását, hogy a villamos fény az ég és nem a pokol szülötte.

— **Vérlázitó kegyetlenség.** A *Nyitramegyei Közlöny* irja: A nagy-ugróczi vendégfogadó jégvermében e hó 18-án a munkások tisztogatás közben, a fenekén levő szalma alatt egy fejétől elválasztott összevagdalt testet találtak. Ez állati kegyetlenség elkövetésével a vendéglő egy régebbi szolgáját gyanusitják, a ki jelenleg az aranyos-maróthi törvényszéknél lopás miatt elzárva van. Nevezett szolgát a mult évi junius hóban szolgálatából elbocsájtották s a holttestben amaz egyén tetemére vélnek felismerni, ki azt elfoglalandó volt. Valószinüleg e miatti boszuból agyonütötte, s azután minden emberi érzelmet levetkőző módon eléktelenitve a testet, a verembe dobta; megerősiti e feltevést az a körülmény is, hogy az uj szolga munkakönyvét a fogadósnál letette s többé nem szorgalmazta.

Rövid hirek. *A szatmári* kir. kath. főgimnázium igazgatójának, Hehelein Károly, pápai kamarásnak haláláról közölt hir alaptalan; nevezett igazgató, ki sulyosan beteg volt, pár nap mulva ismét átveheti hivatalát. — *Tamási* tolnamegyei község közelében levő vadkert nevü erdőben dr. Piringer József, a tanári önsegélyző egyesület elnöke s Gundi Sándor tanitó, az egyesület pénztárosa közt jan 23-án pisztolypárbaj volt, melyben azonban egyik fél sem sebesült meg; a párbajra jelentéktelen félreértés adott okot. — *Páty* és *Budaeörs* községekben — Pestmegye alispáni hivatalához beérkezett jelentések szerint — e napokban kanyaró lépett föl. — *A Heő folyóból* a napokban egy ismeretlen férfi holttestét kifogták; valószinüleg öngyilkosság forog fönn. — *Szarvason* jan. 20-án tüz ütött ki, mely Lestyán János házának fedelét elhamvasztotta. — *Gasztonyban* (Vasm.) Kovács György jan. 20-án fölgyujtotta Tóth Péter községbiró házát, mely teljesen leégett; a gyujtogatót s vele volt társát elfogták. — *Kézdivásárhelytt* Barabás Antal nevü suhancz január

17-én Pongrácz János gyergyó-szentmiklósi lakost a miatt való bosszujából, hogy nővérét feleségül el nem vette, fejszével főbeverte. — *Adamsthalból* távirják, hogy az osztrák államvasut személyvonata a földcsuszamlás következtében két órai késést szenvedett. A mozdony és a postakocsi megsérült; az utasok közül senkinek sem lett baja.

= **Leszurták.** Gruber József kőfaragót a kerepesi-uti vámsorompó mellett levő sarokkorcsmában ma késő éjjel borozgatás közben leszurták. A tettes egy szomszéd asztaltársasághoz tartozott s állítólag Gruber sértő szavaira rántott volna kést. Gruber, a kinek sebe életveszélyes, a Rókus-kórházban az öt kihallgató Drill vizsgálóbirónak kijelentette, hogy a tettest ismeri. A rendőrség e vallomás alapján a szétugrott asztaltársaságot erélyesen nyomozza.

= **Öngyilkossági kisérlet.** *Müller* Gyula 23 éves nőtlen mészáros, atyjának a Gellért-rakparton levő lakásán ma reggel 7 és 8 óra közt mellbe lőtte magát. Még élve szállították a Szent-János-kórházba.

= **A háztulajdonosok figyelmébe.** Az olvadó hó terhe alatt némely ház diszítményei leszakadnak s veszélyeztetik a közlekedő közönség életbiztosságát. E tapasztalat alapján a főkapitányság figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy szerencsétlenségek kikerülése végett házaik diszitményeiről a havat kotortassák le, s ha azok rossz karban volnának, igazittassák meg.

= **Szétrobbant petroleum-lámpa.** *Hauszmann* Gusztáv iparost szerencsétlenség érte ma lakásán a liliom-utczai 12. számu házban. Kezében szétrobbant a petroleum-lámpa s egészen összeégette magát. Sulyos sebektől boritva, eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba.

= **Vakmerő tolvaj** férkőzött be ma este nyolcz óra körül *Karikás* Gyula takarékpénztári hivatalnok szervita-téri lakásába. Álkulcscsal nyitotta ki az ajtót s kiüritette az egyik szekrényt, melyben 220 forint értékü ruhanemü volt. Nagyon kényelmesen dolgozhatott, mert még arra is volt ideje, hogy egy kaligrafikus csinnal irt czédulát hagyjon az asztalon, melyen azt igéri, hogy legközelebb ismét látogatást tesz s akkor kiüriti a másik szekrényt is. A házbeliek nem tudják megérteni, hogy a vakmerő tolvaj miképp surranhatott ki prédájával azon a kapun, melyen folyvást ki- s bejárnak a «Kis pipa» vendégei, söt cselédei is.

= **Az ezermester.** A mármarosszigeti törvényszék a következő nyomozó levelet adta ki: *Szmük Mechel* lopás büntette miatt vádolt m.-szigeti születésü izraelita, 20—21 éves, testalkata közép, arcza hosszas, haja barna, szeme nagy, meredt, fekete; orra nagy, hajlott; szája nagy, foglalkozása bádogos, timár, hordár, napszámos; nyelvismerete: magyar, német, orosz, oláh, zsidó, keveset beszél törökül és francziául, illetőségi helyéről ismeretlen helyre megszökvén, nyomozandó s elfogatása esetén a legközelebbi kir. ügyészséghez kisérendő.

— **Az erdélyrészi közmüvelődési egyesület** számára ujabban 19 frt 20 kr meg egy lázsiás tallér érkezett szerkesztőségünkhöz Györffy Pongrácz ur kezeiből Köveskálláról, mint egy ott e hó 9-én tartott zártkörü tánczvigalom eredménye, a melyhez felülfizetéseikkel árultak:

Czigány Károly (Köv.-Eörs) 2 frt 50 kr és 1 db lázsiás, Csemez Pál (Zánka) 4 frt 20 kr, Györffy Pongrácz 2 frt, Fehér Sándor (Köv.-Kálla) 1 frt, J. Kaszás Kálmán (Köv.-Kálla) 2 frt, Major Antal (Zapolna) 1 frt, Fatér Mihály (Szt.-Békálla) 1 frt, Vadnay Béla (Zánka) 1 frt, Kráner N. (Zapolna) 1 frt, Ságváry Elek 50 kr, Illés Ferencz (Köv.-Kálla) 50 kr, Németh József (Zapolna) 50 kr, Raksányi Károly (B.-Henye) 50 kr, Meezinszky Gusztáv (Köv.-Eörs) 50 kr.

A fentebbi összeget a jan. 19-iki számunkban kimutatott 522 frt 1 krhoz csatolva, összes gyüjtésünk 541 frt 21 kr meg egy lázsiás tallér.

— **A Pasteurhöz utazott Simon István** számára ma 1 frt érkezett hozzánk Horváth Károly urtól Budapestről. Ezzel eddigi gyüjtésünk összesen 18 frt 80 krt tesz ki.

= Az eddig árusitott hajnövesztő szerek közül tagadhatlanul egyedül *Csillag* Anna hajnövesztő kenőcse bizonyult legbiztosabb hatásnak nemcsak a haj és szakál növesztése előmozditására, hanem egyszersmind mindennemü haj- és hajtalj-betegség biztos elháritására. Az erre vonatkozó, mai számunkban foglalt hirdetést különösen ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Nemzeti szinház.** Ma Shakespeare *Rómeó és Juliája* került szinre; s az előadás egyike volt azoknak, melyek a nemzeti szinház müvészi szinvonalának emelkedését, komoly törekvéseinek sikerét jelentik. A kritika ilyenkor abban a kellemes helyzetben van, hogy teljesen egy véleményen lehet a közönséggel, mely tetszésének, elragadtatásának spontán kifejezésével adja meg a müvészek jutalmát. E zajos tetszésből ma természetesen legtöbb jutott a czimszerepek ábrázolóinak, P. Márkus Emiliának és Nagy Imrének. — Julia szerepét Márkus Emilia ma ismét oly studiummal és bravurral játszta, hogy e szerepnek legapróbb részletei is kellőn domborodtak ki játéka által. Az első rész leányos ártatlansága, a gyorsan ébredő szerelem lázas lüktetésével, a szüzies érzékiség költészetével, épp oly kifejezésre jutottak, mint a második résznek drámai ereje, a dacz a végzettel, s a szerelem megsemmisülése, hüsége és kizárólagossága által. A szerelem győzelme és bukása, mindent felölelve és magával sodorva, mit a szivben talál, van Julia szerepében megirva; s a ki e szerepet, annyi lélektani vonással, oly sok ellentétnek összhangjával tudja megalkotni, mint Márkus Emilia, az méltán nyeri jutalmul azt az általános, zajos tapsvihart, mely játékát ma is jutalmazta minden felvonás után. Nagy Imre Rómeója szintén oly müvészi alkotás, mely bármely elsőrendü szinpadon számot tenne. Nagy Imre szép hangja s alakja kevés szerepben érvényesülhet ugy, mint Rómeóban. S ma kiválóan is disponálva volt. Benedek Lajos, hosszabb betegsége után ma lépett föl először Merkuczió szerepében, s különösen a meghalási jelenetben tudott sok tartalmat önteni játékába. Ki kell még emelnünk Szatmárinét, Julia dajkáját és Sánthát, az inast. Mindketten pompás shakespearei alakok voltak. Az ensemble jól megállta helyét. A darabot nagy és fényes közönség nézte végig, jeléül annak, hogy e remek tragédiát szivesen nézi, ha többször adják is.

— **Verescsagin-kiállítás.** Az Andrássy uti müesarnokban serényen folytatják a Verescsagin-kiállítás előkészületeit. A villamos világítással ma tettek kisérletet, teljes megelégedésre. Minden teremben két lámpa van elhelyezve óriási reflektorokkal. Az épület előtt felállitott két villamos nap messze besugározza az Andrássy utat. A villamos világítás 50 frtba kerül naponkint. Verescsagin személyesen ügyel festményeinek elhelyezésére. Egész nap kint van és senkit sem ereszt magához, még a társulat hivatalnokainak sem engedi meg, hogy a termekben járkáljanak. A képek, számra nézve vagy nyolczvankét darab, nagyobbrészt már fel vannak aggatva. Holnap «a walesi herczeg bevonulása Dsejpurba» czimü képre kerül a sor. E festmény hossza 7 méter, jelenleg egy óriási átmérőjü hengerre van göngyölve. E henger rendkivüli hossza miatt csak két egymáshoz kapcsolt waggonon szállithatták. A belépti-dij hétköznap 30 és vasárnap 10 krban van megállapitva, megemlitjük, hogy az ittlevő képeket Verescsagin 260,000 frtra biztositotta egy helyi biztositó intézetnél. A befolyó tiszta jövedelem fele részben a képzőmüvészeti társulatot, fele részben Verescsagint illeti. A két év előtt tartott kiállitásról itélve a mostaninak sikere biztositva van. A megnyitás e hét végére várható.

— **A német szinházban** holnap, kedden Bárkány Mária Sardou «Dorá»-jában a hasonnevü hatásos szerepben lép fel; oly szerep, melyet a müvésznő Németországon megteremtett s melyet Hamburgban a Thalia-szinházban több mint negyvenszer a legnagyobb tetszés mellett adott. — A többi főszerepeket Kronau, Ungar, Dienstl, Bauer és Kühle játsszák.

— **Az országos m. kir. zeneakadémia** hangverseny-termében (Andrássy-ut 67. sz.) jan. 26-án, kedden esti nyolczadfél órakor Koessler János tanár vezetése alatt karének-estélyt tartanak a következő müsorral: I. Praeludium és fuga (Es-dur) orgonára Bach S.-től. Előadója Zeilinger Károly. Tanára: Koessler J. II. a) «O Domine Jesu Christe.» Palestrinától. (1514—1594.) b) «Super flumina» Orlando di Lasso tól. (1520—1594.) c) «Ave Maria». Vittoria-tól. (1540—1608.) vegyes karok. III. a) Ó német madrigal. Hasler L. J.-tól. (1564—1612.) b) Ó angol madrigal. Dowland John-tól. (1597.) c) Ó angol tánczdal. Morley Thomas-tól. (1595.) vegyes karok. IV. Szonáta (Es-moll. I. tétel) Rheinbergertől. Előadja: Orgonán: Gallia Vilmos. Tanára: Koessler J. V. «Der erste Frühlingstag.» a) Frühlings-Ahnug. b) Die Primel. c) Frühlingsfeuer, vegyes kar Mendelssohn B.-tól. VI. Népdalok: a) «Zu Bannalek am hellen Tag» bretagni. b) «Die Jungfrau sass im Saale» dán, c) «Wie kann ich frisch und munter sein?» skót, d) «Wenn auch Mädchen» csech, e) Ábrányi K.-tól: «Hova menjek?» «Minek lenne . . .» «A szivem, a szivem . . .» magyar népdal.

— **Saint-Saëns** a napokban fellépett Berlinben Klindworth tanár által rendezett filharmonikus hangversenyben. Mikor a müvész az emelvényen megjelent, gyenge taps fogadta, melyet erélyes ellendemonstráczió követett. Különösen az állóhelyen, a hol igen intelligens közönség szokott lenni, volt nagy pisszegés és lárma. A berlini lapok bár nem helyeslik a közönségnek ezt az eljárását, mégis indokoltnak tartják Saint-Saenssel szemben, ki tudvalevőleg igen élesen és igazságtalanul irt a német zeneviszonyokról.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Lakásviszonyok a fővárosban a mult év III. negyedében.** A Körösy József által szerkesztett «Statisztikai havi füzetek» novemberi száma az 1885. év III. negyedében volt lakásüresedésekről szólván, fontos ujitásról tesz emlitést, melynek gyakorlati haszna már is kiviláglik, de annálinkább a közel jövőben. Ez ujitás folytán a közönség ezentul nemcsak az üres lakások száma iránt lesz tájékozva, hanem arról is, hogy mily nagyságu lakások vannak üresedésben és milyen azoknak a házbére. Hogy a statisztikai hivatal ezt nyilván tarthassa, a Lipcse városi stat. hivatal által felajánlott s még némileg módositott mintát hozta forgalomba, melyen lakásbejelentéskor a fentemlitett fontos kérdésekre is meg kell adni a feleletet. Minthogy azonban a lakások üresen maradásának igen sokféle okai lehetnek, a statisztika mégiscsak hozzávetőleg adhat számot arról, valjon lakásszükség vagy lakásbőség uralkodik-e a fővárosban, de maga az a körülmény, hogy a lakástkereső közönség mindenkor világos áttekintést nyerhet a lakásviszonyokról, becsessé teszi ez ujitást. A mult év III. negyedében legkevesebb lakás állott üresen a II. III. és X. kerületekben, több a Ferenczvárosban (49), az Erzsébetvárosban (61) és az első kerületben (29); a Bel-, Lipót- és Terézvárosban aránylag szintén csak csekély számban.

— **Nagyszerü hagyomány.** Egy szerény polgár halt meg ma fővárosunkban: *Vécsey* János háztulajdonos, a ki összes vagyonát, a mit közel százezer forintra becsülnek, a fővárosnak hagyta oly czélból, hogy az azt *lelenczház* épitésére használja föl. A végrendeletet nejével egyetértve készité, s az özvegy csak nagyon szerény ellátást fog haláláig élvezni.

— **A pénzügyi és gazdasági bizottság** mai ülésén a városliget II-ik közuti vonal ügye, tanulmányozás és jelentéstétel végett albizottságnak adatott ki, a mely Kada Mihály elnöklete alatt a következő tagokból áll: Rupp Imre, Kochmeister Frigyes br., Preiszner József, Császár Jenő, Rácz Károly, Fuchs Gusztáv, Stern Adolf s a főügyész és a főszámvevőből.

— **A magánépitési bizottság** mai ülésén a következő nevezetesebb épitési engedélyek kiadását hozta javaslatba: Sirch Jánosnak kecskeméti-utcza 4. sz. a. háromemeletes lakházra, Basch Gyula és nejének Vörösmarty-utcza 34. sz. a, kétemeletes házra, Fuchs Miksának felső erdősor 3007 G. sz. a. kétemeletes házra, Grünfeld Máriának VIII. k. Losonczy- és Kemény Zsigmond-utczák sarkán egyemeletes házra, Paulheim Józsefnek Rottenbiller és munkás-utczák sarkán egyemeletes házra, Kuntser Albertnek az Almássy-tér és Wesselényi-utczák sarkán egyemeletes házra, Eggenberger S.-nénak csömöri-ut 28. sz. a. egyemeletes házra, Oimüller Károlynak Jósika-utcza 14. sz. a. földszintes házra emelet épitésére, Renner Jakabnak Illés-utcza 20. sz. a. földszintes házra, Kaltenegger Mihálynak tüzoltó-utcza 80. sz. a. földszintes házra, Keresztessy Lujzának a házépitő tisztviselők részére kijelölt III. telekcsoportban 215. sz. a. földszintes házra, Singer Ignácz és Józsefnek Borcsay-utcza 20. sz. a. földszintes házra, Balázs Imrénének külső hajsár-ut 1960. sz. a. földszintes házra, Lichtenberg Ignácznak az Orbánhegyen nyaralóra, Laupe Gusztávnak nefelejts-utcza 1. sz. a. földszintes házra. Ezenkivül még számos toldalékra, átalakitásra stb. adatott engedély.

— **A köztisztaság.** A kerületekbe a hó eltakaritása felől minél gyorsabb intézkedésekre tanácsnokok küldetvén ki a polgármester által, hogy minél inkább biztositva legyen az utczáknak végre-valahára megtisztitása, a köztisztasági ügyek főfelügyeletével Gerlóczy alpolgármester bizatott meg.

— **Vasuti összekötés az uj temetőhöz.** A m. kir. belügyminiszter még 1883 május havában felhivta a fővárosi hatóságot, hogy a X. kerületben a rákoskereszturi határban létesitendő uj köztemetőnek a közuti vasuttal való összeköttetése tárgyában gondoskodjék. Az uj temető a főváros törvényhatósági bizottságának m. é. októberben hozott határozata értelmében ez év május 1-én fog a használatnak átadatni. S habár még csak néhány hónap választ el e határnaptól, a szükséges vasuti összekötés eddigelé még nem létesittetett. Igaz, hogy a hatóság e hónap első felében felhivta a közuti vaspályatársaságot javaslattételre. A budapesti közuti vasut ez ügyben ma a következő előterjesztést intézte a fővárosi köztemetői bizottsághoz. «A tekintetes Duna-balparti temető bizottságnak. A fővárosi hatóság által a X. kerületben létesitett uj köztemetőnek a közuti vasuti hálózattal, egy uj vonal épitése által való egybekapcsolása tárgyában 44/885 közt. biz. sz. a. hozzánk intézett becses felhivása folytán, javaslatunkat következőkben terjesztjük elő. Ismétlések elkerülése végett mellőzzük azt, a mit az 1883. évi juniusban megindított tárgyalások során e kérdésben felhozni, különösen pedig, a mire 1884. évi október 5-én 3313. sz. a. előterjesztésünkben utalni bátorkodtunk. Az uj vonal, ha azt kivánjuk, hogy szerves összefüggésben legyen a a létező közuti hálózattal, hét különböző irányban mutatkozik kivihetőnek. 1. A régi kerepesi vámtól, illetve a magy. kir. államvasutak személypályaudvara mellett kiindulva, a Ferencz-József laktanyáig, onnét az osztrák m. államvaspálya vágányainak keresztezése után pedig az ugynevezett átlós uton egyenes vonalban a magy. kir. államvasut fehér uti átjárójáig; ennek keresztezése után pedig a külső jászberényi, illetve maglódi uton, a sirkert kapujáig. II. A második vonalirány: a létező Budapest-kőbányai közuti vasuti vonal felhasználásával akként volna megállapitható, hogy az uj vonal, a közuti vasut kőbányai indóházából kiindulva, a belső jászberényi uton a fehér uti átjáróig, onnét a külső jászberényi uton azon pontig, a hol a maglódi utat érinti, — és a maglódi uton végig a temetőig vezettetnék. Mindkét utiránynyal a czélt megvalósitani lehet. — Mindazonáltal előnyösebbnek a II. alatt jelzett irány mutatkozik. Mert az I. alatt emlitett vonal, két elsőrendü vasutnak keresztezését feltételezvén, ha ezen keresztezés a niveauban történik, ennek a forgalomra hátrányos befolyása lenne, ha pedig áthidalás utján történnék, ez lényeges költség öregbedést s a közforgalomra minden esetre hátrányos vasuti töltések létesitését a hid mindkét oldalán feltételezi. Ellenben a II. alatti vonal, csakis némi csekély terjedelmü nivea-u változást igényel, különösen pedig vasutkeresztezés mellőzésével kiépithető. Az arra vonatkozó lényegesb müszaki feltételeket, tekintettel részlettervek hiányára, röviden a következőkben jelezzük. 1. A vonal egynyomu, két kitérővel. A vonal kiépités után későbbi változásnak nem vethető alá. Az uttest és az ut mellett terület épitésre alkalmasan dij nélkül átengedendő. 2. A vonal végpontja közelében kezelési vágányok és telep későbbi épitésére a szükséges terület kijelölendő. 3. A vonalon ugy lóüzem, mint pedig gőzüzem utóbbi a törvényes hatósági kikötmények mellett engedélyezendő. A mi az egyéb kikötményeket és eredményeket illeti, a melyek alapján ezen vonal készitésére és üzemben tartására hajlandók volnánk, ezekre ez uttal ki nem terjeszkedhetünk. Mivel ezek nagyrészt azon előttünk nem ismert körülményektől függnek, hogy a vasuton halottszállitás is fog-e eszközöltetni vagy sem; továbbá attól is, mily terjedelmet kiván a t. hatóság e vonalon folytatandó forgalomnak adni: Utalva tehát az itt és korább előadattakra és azon meggyőződésben, hogy a t. hatóság az épitendő vonalnak a nagy közönségre való előnyeit, nemkülönben a kiépités és üzemben tartás által igénylendő nagymérvü megterhelést kellően mérlegelni fogja. Kérnünk kell, hogy az egyéb feltételek formulázást a t. hatóság méltóztatnék eszközölni. Ezáltal hosszabb tárgyalásoknak, melyek a vasut tényleges kiépitését csak hátráltatni alkalmasak, eleje vétetnék. Arra az esetre pedig, ha a t. hatóság oly modalitásokat méltóztatnék megállapitani, a melyek alapján mi, a temetői vonal kiépitésére vállalkozni képesek volnánk s e vonal ügyében a forma szerinti szerződés velünk megköttetni s az épitési engedélylyel együtt 1886. márczius 20-ig részünkre kiadatni fogna, akkor a tényleges kiépités f. é. május 1-éig keresztülvihetőnek mutatkozik.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos kaszinó** tegnapi közgyülésén a választások következő eredményt mutattak fel: Rendes tagok: Abonyi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Bedő Albert, Benke Gyula, Beniczky Lajos, Bernáth Elemér, Bernáth Géza, Bernolák Sándor, Bittó Kálmán, Bohus László, Bornemisza Boldizsár, Csernovicz Diodor, dr. Dániel Gábor, Dessewffy Aristid, Dessewffy Kálmán, dr. Dobóczky Ignácz, br. Fiáth Miklós, Földváry Mihály, Ghyczy Béla, br. Ghyllányi Imre, Gömöry Oszkár, Henneberg Károly lovag, Hertelendy Ferencz, Jekelfalussy Lajos őrnagy, Jenny Antal, Kazy József, dr. Kállay Rudolf, Kiss Aladár, Kövér Kálmán, Lipthay István, id. Miklós Gyula, Miklós Ödön, dr. Molnár Viktor, Puky Gyula, Reviczky Ambró, Rohonczy Gida, Sárközy Aurél, Siskovics Tamás, br. Splény Ödön, gr. Széchenyi Béla, Szent-Iványi Zoltán, dr. Takács Lajos, Tomka Jenő, gr. Teleky Géza, Vajda Ottó, Vértesy Ferencz, Vértesy Sándor, Viczián József. Póttagok: Graenzenstein Béla, Kamermayer Károly, Pongrácz László, Raisz Szilárd, Szemere Attila, br. Prónay Gábor.

— **A kir. magy. természettudományi társulat** jan. 27-én szerdán este 6 órakor a vegytani intézetben (muzeum-körut 4. sz.) referáló ülést tart, mely alkalommal dr. Horváth Géza, az orsz. fillokszera-kisérleti állomás igazgatója fog mutatványokkal kapcsolatos előadást tartani a «kártékony rovarok irtásáról.»

— **A Kisfaludy-társaság** szerdán, e hó 27-ikén d. u. 5 órakor a m. tud. akadémia ülés-termében rendes havi-ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. P. Szathmáry Károly r. t.: Dodo, elbeszélés. 2. Szász Károly r. t.: Fáradtam, költemény. 3. Kecskeméti Lipót vendég: Középkori zsidó költőkből. 4. Folyó ügyek.

— **A budapesti angol körben** e hó 28-án *Vámbéri* Armin egyetemi tanár tart felolvasást angliai körutjáról.

— **A budapesti könyvnyomdászok társasköre** felolvasó havi gyülést tartott tegnap a Wohlfart-féle vendéglőben. Első felolvasó Ács Mihály volt, ki a magyar nyomdászat első századáról értekezett, érdekes adatokat mutatva be az akkori nyomdászati viszonyokról, s jellemezve a nagy erkölcsi és anyagi támogatást, melyben, Mátyás a fenkölt szellemü király, a hazai nyomdászatot részesitette. Felsorolta ezenkivül ama férfiak neveit, kik külföldön elsajátitva a nyomdászatot, azt hazánkba átültették. Utána Firtinger Károly mutatta be dolgozatát «A békéltető biróságok szerepéről a munkás mozgalmakban» czim alatt, vázlatos képét nyujtva a külföldön eddig felmerült munkásmozgalmaknak s azok lefolyásának, összehasonlitva azokat a hazai e nembeli mozgalmakkal. A hallgatóság mindkét értekezőt élénken megéljenezte.

— **A levélbélyeggyüjtők első hazai egyesületének** pár tagja azt az igéretet tette, hogy a bélyeggyüjtés hasznos és kellemes voltának a nagy közönséggel való megismertetése czéljából minden hó utolsó szerdáján (esti 7 órakor a pilseni sörcsarnok külön helyiségében) gyüjteményeikből egyes országok bélyegeit közszemlére fogják kitenni. Jövő szerdán január hó 27-én a Balkán-félsziget országaiban eddig megjelent levélbélyegek s még pár más országnak bélyegei lesznek közszemlére kitéve.

— **A berlini magyaregyesület** jan. 28-án ünnepli fennállásának jubileumát. Az egyesület összes magyarországi volt tagjait meghivta jubileumára. A tiszteletbeli tagokat külön hivták meg s ezek közül többen kisebb-nagyobb összeget küldtek az egyesület segély-alapjának gyarapitására, melynek javára az egész jubileumi ünnepet is rendezik. Mindennemü megkeresések dr. Kovács Dénes titkárhoz (Neuer Markt. 8.) intézendők. A jubileumi diszgyülés tárgyai. 1. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja dr. Horváth József. 2. A fönnmaradás ünnepén. Alkalmi költemény Kadocsa Elektől, Szavalja Futó Zoltán. 3. Az egyesület története. Irta és felolvassa dr. Kovács Dénes titkár. A jubileumi diszgyülést ünnepi társas vacsora követi.

Magyar tudományos akadémia,

— jan. 25.

Az osztályok összes ülése volt ma két emlékbeszéddel és számos előterjesztéssel. A terem eléggé megnépesült. A Kruesz Krizosztom fölötti emlékbeszéd meghallgatására a benczések több tagja is megjelent; a másik emlékbeszéd pedig egyetemi tanárokat gyüjtött össze és Konek családját. Az akadémia vagyoni állásáról is kimutatás történt. *Trefort* Ágost elnökölt.

Kautz Gyula tartotta az egyik emlékbeszédet az 1882-ben meghalt Konek Sándor egyetemi tanár fölött, kinek müködését érdekesen festette. Konek, ki 1819-ben Pesten született, rendületlenül megmaradt a tanári széken, megmaradt irónak egész életében. Nem akarta a kathedrát fölcserélni. Első tanszéke 1815-ben a győri jogakadémián volt és a statisztikát adta elő, mignem az ötvenes évek elején a győri akadémia, az ifjuság «forradalmi magaviselete» miatt bezáratván, Konek Pozsonyba tétetett át, hol a statisztika mellett a bányajogot és közigazgatási jogot is előadta. Mikor pedig 1855-ben a pesti egyetemre nevezték ki, itt még az egyházjogi kathedrát is ellátta. A tudomány egyetemen 1861-ben dekánná választatván, sok üdvös eszmét meg pendített, s egyik maradandó emléke a jogász segélyegylet is. Az akadémia 1858-ban választotta levelező tagul, 1867-ben pedig rendes tagul. Kautz melegen méltatta mint tanárt, tudóst, irót és akademikust. Irodalmi munkássága terjedelmes. 1847-ben jelent meg tőle első munkája, «Statisztikai elmélet», melyben a magyar nyelv nehézségeivel is küzdeni kellett, mert magyarul már felnőtt korában tanult meg. Ezt a müvét egymásután követték a statisztika és nemzetgazdaságtan müvei. A statisztikát a lehető legszélesebb körben ölelte föl. Egyházi jogtant is adott ki, s napi érdekü nemzetgazdasági kérdésekben nem egyszer szólalt föl a hirlapokban. Kautz ismertette egyes müveit és azokban kifejezett nézeteit. Konek első sorban államtudós és államtudományi iró volt és akként is akart tekintetni. Szorosabb tanszakát mindig ugy fogá föl, mint az állam- és társadalmi tudományok egyik önálló és önjelentőségü ágát s minden fejtegetésében azon volt, hogy a statisztika és szocziális tudományok, jelesül pedig közgazdaság és közigazgatás közt való kapcsolatot szem előtt tartsa, kifejezésre juttassa és érvényesitse. Konek egyházjogtani munkájában középutat tart az ultramontanizmus és febronianizmus között. A primátust illetőleg a római pápának legfőbb joghatóságát védi, de a pápai csalatkozhatatlanságot nem. Az egyház és állam közti jogviszonyokat békülékeny szellemben tárgyalja. Konek alapmeggyőződésében nemes és jobb értelemben vett ideálista volt, s e meggyőződésének külső kifejezést is adni solise tartózkodott. A statisztikai tudománynak hazánkban az ujabb időkben tett haladása és sikerei körül ugy is mint tanitó és mint iró és akademikus jelentékeny mértékben érdemesült; az e tudományt igazán európai szinvonalra fölemelt s még a külföldön is elismert névnek és tekintélynek örvendő szakférfiaink sorában kiváló helyet foglal el. Első hazai szaktudósunk volt, ki az ujabb kutatási módszert s a magasb tudományi felfogást követte. Mint e tudomány egyetemi tanári képviselője pedig Schwartner óta kétségtelenül a legkitünőbb s legnagyobb hatást gyakorolta. Mint iró tudományos stil tekintetében nem eléggé tömött és praeczíz, inkább áradozó és kelletinél többször szóvirágokat használó, de azért bizonyos frisseség és közvetlenség lengi át minden dolgozatát, ugy hogy müvei a fogyatkozás mellett is vonzó és soha nem untató olvasmányt képeznek. Tudományi eredetiség, önálló invenczió és a szak magasb metafizikai regióiba való emelkedés tekintetében pályatársai egynémelyike meghaladta, de Konekkel az érdemekben sokáig nem volt, a ki osztozott volna.

Élénk éljenzés kisérte az emlékbeszédet.

Hollósy Jusztinián, a Benczés-rend egyik tudós férfia, az akadémiának érdemes tagja pedig *Kruesz* Krizosztom fölött mondott emlékbeszédet. Pannonhalma néhai kitünő apátjáról a tisztelet legmélyebb hangján s a szerzetes vallásos emelkedettségével emlékezett meg. Felhozta azt a vádat, hogy a szerzetes egyszersmind jó hazafi nem lehet. Kruesz a legkifejezőbb czáfolat volna erre, ha a Benczések hazafiassága is nem képezne folytonos czáfolatot. Kruesz nyilvános érdemei a tanügy terén kezdődtek és növekedtek. Huszonkét évig müködött mint tanitó. A rend 1865-ben választotta meg pannonhalmi apáttá s az ős monostor egyik legkitünőbb disze. Erélyesen rendezte a gazdasági viszonyokat, mert sok szegényen ohajtott segiteni és sokat akart a közjónak áldozni. Csak igy vala lehetséges, hogy Kruesz, ki magára nagyon keveset költött, 19 évi főapátsága alatt kegyeletes és tanügyi czélokra *két millió forintnál többet* adott ki. Egyébiránt Kruesz a magyar irodalom terén is buzgón müködött, részint meczenási pártolás utján, részint meg önmaga müveivel. Épen egy év előtt halt meg.

Az emlékbeszédet szintén megéljenezték.

Fraknói Vilmos főtitkár adta elő ezután a jelenteni valókat. Megemlékezett először is a mult ülés óta elhunyt tagokról. Ezek: br. *Nyáry* Albert a czimertan jeles müvelője, az elsők egyike, ki hazai történelmünkhöz az olaszországi levéltárakból merithetett. *Beöthy* Leó, kinek a «Társadalmi fejlődés kezdete» czimü munkáját az akademia csak az imént tüntette ki a Marczibányi-jutalommal. Egyik jeles külső tagját is elvesztette az akademia *Gachard* Proserben, a belgiumi országos levéltár igazgatójában. A három elhunyt tag fölött tartandó emlékbeszédről a második osztály fog gondoskodni.

Az igazgatótanács tegnapi ülésén Trefort Ágost miniszter, mint az akademia elnöke, bemutatta jelentését az *akadémia vagyonáról, a bevételekről és a mult évi kiadásokról.* Ugyanez ülésben az igazgatótanács megállapitotta *az 1886-iki költségvetést.* (Alább közöljük.)

Trefort e jelentések felolvasása után megjegyzi, hogy az akademia bizonyára örömmel veszi tudomásul, mert az akademia gyarapodásáról szólnak. (Helyeslés.)

Az akadémia idei *nagygyülése* május 3—9-ik napjaira tüzettek ki.

A Lukács Krisztina alapitványból ezer frttal hirdetett pályakérdésre (Kazinczy élete és müvei) pályamunka nem érkezvén, a kérdés ujra kitüzetik az esedékessé váló ezer frt hozzáadásával, E szerint tehát 2000 frt dijjal, mely már elég tekintélyes összeg a különben is jelentékeny kérdés megoldására. Beküldési határidő 1889. szept. 30-ika. A Bükk László-féle alapitványból hirdetendő pályamüvek szabályzatát a második osztály elkészitette s azt az összes ülés helyben hagyta. Az alapitó levélben felsorolt sorrend szerint fognak kitüzetni három évenként a magyar históriából egyes korszakok, s a jutalom ezer forint. Ha a pályázat nem vezet eredményhez, akkor megbizás utján adatik föl a kérdés. — *Temesmegye* törvényhatósága, miután a megye monografiájának megirására Pesty Frigyessel folytatott alkudozások eredményre nem vezettek, az akadémiát kéri föl, hogy vegye kezébe az ügyet, bizzon meg belátása szerint egy hisztorikust s adja ki a munkát. A költségekre 5000 frtot ajánl föl. A második osztály fog határozni.

Végül a titkár bejelentette, hogy József főherczeg egy növénytani munkáját megküldte az akadémia könyvtára számára, a mit megéljeneztek.

Az akadémia vagyoni állása és 1886-iki költségvetése. Az akadémia elnöke az igazgatótanács e hó 24-iki ülésén az akadémia vagyoni állásáról, 1885-iki bevételeiről és kiadásairól a következő előterjesztést tette:

I. *Az akadémia vagyona 1885. év végén.* A Magyar Földhitelintézet által 1885. deczember 31-én lezárt vagyonmérleg az akadémia vagyonának jelentékeny gyarapodását tünteti föl. Mig ugyanis 1885. január 1-én 2.058,216 frt 49 kr értéket képviselt, ez 1886. január 1-én 2.121,671 frt 57 krra emelkedett. Tehát a *gyarapodás* 63,455 frt és 8 kr. Mindkét tételben az akadémia palotájának és bérházának értéke kerekszám egy millió forintba van fölvéve. Az akadémia egyéb ingatlan birtokai közül az 1885-ik év folyamán eladattak: A *Bück*-féle alapitványhoz tartozó biharmegyei erdőbirtok 7,500 frton. A *Román*-féle alapitványhoz tartozó 18,000 frtra becsült beregmegyei ingatlanokból egyes részek, melyekért eddig 10,694 forint 13 kr folyt be. Az akadémia ingatlan vagyonát az elmult év folyamán gyarapitá a *Szucsics-féle* alapitványhoz tartozó bácsmegyei pacséri birtok, melynek haszonélvezete az özvegyet illeti ugyan, de tulajdonjoga telekkönyvileg már az akadémia részére van biztositva. A vagyonmérlegbe 38,000 frt becsértékkel van felvéve. A *Zsivora-hagyatékhoz* tartozó nógrádmegyei illényi birtok, mely 9600 frtra van becsülve, szintén telekkönyvileg az akadémiára van vezetve, mint általános örökösre; de a vagyonmérlegbe csak a Zsivora-hagyaték teljes rendezésének befejezése után fog fölvétetni.

Az akadémia birtokában levő *értékpapirok* értéke: 1885. január 1-én 898,674 frt 6 kr, 1886. január 1-én 975,444 frt 7 kr. Az akadémia kivül levő alapitványainak értéke: 1886. jan. 1-én 322,052 frt 33 kr.

Az ezen alapitványok között előforduló Kajdácsy István-féle 20,000 frtos alapitvány, mely ekkorig nem kamatozott, a végrendelkező által kitüzött határidő 1886. január 1-én bekövetkezvén, a végrehajtó Gönczy Pál által január 12-én befizettetett; a mire azonban csak a következő évi vagyonmérleg lehet tekintettel.

Az 1885-ik év folyamán következő *uj hagyományok* és adományok fizettettek be: Oszterhuber Ágoston hagyománya 6400 frt, Görgey Gusztáv 1500 frt, Kun József 1022 frt, özv. Arany Jánosné 500 frt, Nagy János 500 frt, Nagy Sándor 500 frt, Ege Miklós 484 frt, Kandra Kabos adománya 64 frt.

A Zsivora-hagyaték ügyének rendezése a lefolyt évben nagy előmenetelt tett; a mennyiben az összes hagyományosok az akadémia, mint általános örökös által ki vannak elégitve. (És épen a hagyományosok kielégitése okozza, hogy az alap készpénzvagyona 1885 végén jelentékenyen csekélyebb mint 1884 végén volt.) De mivel a hagyaték iránt több per van folyamatban, az egyelőre még külön kezelés alatt marad. Jelenleg a hagyaték készpénzben bir 33,461 frt 77 krt, ingatlanban 9600 frt. Ehhez járulnak a telekkönyvileg biztositott követelések. Terheli a Zsivora Józsefnek fizetendő 4000 frt életjáradék.

A kereskedelmi müszótár alapját, mely a hazai pénzintézetek adományaiból alakult, a szerkesztés eddigi költségei ugyszólván teljesen kimeritették. A munkálatok annyira haladtak, hogy a szótár közelebb sajtó alá megy. A bizottság terve szerint a kiadás költségei nem fogják az akadémiát terhelni, mivel a kiadásra egyik kiadórészvénytársaság vállalkozott. Mindazáltal a szerkesztés költségeit továbbra is az akadémia fogná födözni. Remélem egyébiránt, hogy azon nagyszámu pénzintézetek és kereskedelmi társulatok, melyek ekkorig e czélra még nem járultak adományaikkal, ezeket a rájok nézve jelentőségteljes vállalattól nem fogják megvonni.

II. *Az akadémia rendes bevételei 1885-ben.* Elő volt irányozva 142.500 frt, befolyt 158 909 frt. Több 46,409 frttal. És pedig: alapitványok kamataiból előirányozva volt 14,000 frt, befolyt 13,907 frt. Értékpapirok jövedelme 47.500 frt, befolyt 67,787 frt. Házbér 39,000 frt, befolyt 39,053 frt. *Könyvek eladásából* 8,500 frt befolyt *6,138* frt. Országos és miniszteri dotácziók 31,000, befolyt 31,200 frt, stb.

Könyvek eladásából jelentékenyen kevesebb folyt be, mint elő volt irányozva. És ezen összeg egy része is (1925 frt) a vallás- és közoktatásügyi miniszter által a középiskolák részére tett megrendelésnek köszönhető. A könyvkereskedés utján elért csekély eredmény főleg az akadémia könyvárusa hosszas betegségének és elhalálozásának tulajdonitandó. Remélem, hogy az uj könyvárus fokozott buzgalommal fog az akadémiai kiadványok értékesitése körül eljárni. És ezen nemcsak pénzügyi, de kulturai tekintetben is fontos ügyet magam is különös figyelemmel fogom kisérni.

III. *Az akadémia kiadásai 1885-ben.* Elő volt irányozva 140.700 frt, kiadatott 145,383 frt és pedig: személyes járandóságok 25,914 frt, Évkönyv, almanach 1875 frt 81 kr., I. osztály és bizottságai 20,000 frt, II. osztály bizottságai 29,500 frt, III. osztály bizottságai 18,200 frt, könyvkiadó bizottság 4000 frt, jutalmakra 5186 frt, Budapesti Szemle 2200 frt, idegen nyelvü folyóiratokra 3773 frt, könyvtárra 5096 frt, a palota és bérházra 7248 frt, adóra 8325 frt, a külön kezelt alapok kamatai 8816 frt, ügyvédi, irodai, vegyes kiadások 3898 frt, siremlékek, arczképek 548 frt, kiállitási szekrény 594 frt.

Az osztályok és bizottságok a részökre megállapitott dotáczió korlátain nem léptek tul; söt részben nem is meritették ki azt teljesen. Az általok tényleg ki nem adott összegek, az igazgató tanács utolsó ülésében hozott határozat alapján részökre föntartattak, ugy hogy azokkal a jövő évben az illető czélokra rendelkezhetnek. A palota és bérház czéljaira a 7248 frt 33 kron felül kiadatott 15,508 frt. Ugyanis az igazgató tanács az 1885. január 25-diki ülésében elhatározta, hogy a palota és bérház teljesen jó karba helyezésére szükséges munkálatok (ugy az utczai és udvari homlokzatok, mint a tetők helyreállitásánál, sat.) haladék nélkül foganatba vétessenek; a költségek azonban ne egy esztendőt terheljenek, hanem az akadémia alapjából előlegeztetvén, évi ezer forintos részletekben törlesztendők. Tetemes tulkiadás mutatkozik az adónál, az előirányzott 5500 forint helyett 8325 frt. Ugyanis az akadémia palotájának és bérházának adómentessége megszünvén, a meghosszabbitása és állandósitása érdekében a kormánynál tett lépések eredményre nem vezethettek, mivel a törvény kivételt nem enged meg. Az akadémia kezelé e alatt álló külön alapok kamatainál mutatkozó túlkiadást az magyarázza meg, hogy ez év folyamán ezen külön alapok czime alatt kezeltetett a Zsivora-hagyatékból közel százezer forint, mely október végén a hagyományosoknak fizettetett ki. A *Könyvkiadó vállalat* a jelen évben *csak 1868 frt bevételt, ellenben 12,125 frt 8 kr kiadást mutat föl;* minek következtében a 4000 forintnyi akadémiai dotáczió levonása után 6257 forint 8 krnál nagyobb összeg a vállalat 1885-ik évi tartozását képezi. Ezen tényállás abban találja magyarázatát, hogy az 1885-ik évi tagilletmények ezen év folyamán nem küldettek szét; és csak a jelen év első napjaiban lehetett az expedicziót megkezdeni. Mivel pedig a tagdijak utánvéttel fizettetnek, a vállalat 1885-ik évi jövedelme a jelen évben fog befolyni. A késedelmet részint az akadémiai könyvárus halála, részint nyomdai akadályok okozták. Föl fogom hivni a könyvkiadó-bizottság figyelmét arra, hogy a vállalat rendes szétküldése és szélesebb körökben való terjesztése érdekében az alkalmas intézkedéseket tegye meg; mit ugy a pénzügyi tekintetek, mint a vállalattal kapcsolatos közmüvelődési érdekek is igényelnek.

Az akadémia az 1885 dik évben *tudományos czélokra* kiadott 83,016 frt 23 krt. Nyomtatásra 29,270 frt 38 krt. Mülapokra 4506 frt 41 krt. Irói tiszteletdijakra 19,750 frt 22 krt. Szerkesztői tiszteletdijakra 7038 frt 70 krt. Folyóiratok segélyezésére 10,134 frt 40 krt Tudományos munkák segélyezésére 3750 frtot, Tudományos buvárlatokra 3380 frtot. Jutalmakra 5186 forint 05 krt.

Az 1886. évi akadémiai költségvetés. Az akadémia *bevételei* 1886-ban. Alapitványok kamatai 13,800 forint. Értékpapirok jövedelme 49,500 frt. Házbér 40,000 forint. Egyéb ingatlanok jövedelme 1000 frt. Könyvek eladásából 7000 frt. Időközi kamatokból 1500 frt, összesen 112,800 frt. Országos dotáczió 31,200 frt, és pedig: történelmi és irodalmi czélokra 15,000 frt, müemlékek ismertetésére 5000 frt, természettud. kutatásokra 5000 frt, könyvtár gyarapitására 5000 frt, klaszszika-filologiai bizottság czéljaira 1200 frt. Ezzel az *összes bevétel* 144,000 frt. Az akadémia saját tiszta jövedelmének 2%-a az alaptőke gyarapitására fordittatik. Ezen tiszta jövedelem 1885-re 90,000 forintban volt fölvéve A 2% tehát 1800 forintot tesz. Ezt az előirányzott bevételből levonva, marad 142,200 frt rendelkezésre. *Kiadások:* Személyes járandóságok: rendes tagok fizetése 2500 frt, főbb tisztviselők fizetése 6800, többi tisztviselők 9270, szolgák fizetése 3880, szolgák ruházata 600, nyugdijak és kegydijak 1716 frt, összesen 24,766 frt. Évkönyv, Értesitő, Almanach kiadására 2000 frt. Az I. osztály és bizottságai részére 20,750 frt. A II. osztály részére 31,452 frt. A III. osztály részére 15,632 frt. Az akadémiai, természettudományi és orvosi könyvkiadó-vállalatok segélye 5000 frt, gróf Széchenyi I. beszédei kiadására 500 frt, jutalmakra 5000 frt, budapesti szemle segélye 2800 frt, előfizetés az Ungarische Revue példányaira 1500 frt, előfizetés a Naturwissenschaftliche Berichte példányaira 1500 frt, előfizetés a Bulletin de l'Akadémia Hongroise példányaira 1000 frt, könyvtárra 5000 frt, az akademiai palota és bérház költségére 6000 frt, adóra 8300 frt, kamatok az akademia által kezelt alapok után 7500 frt, ügyvédi, irodai és vegyes kiadások 3500 frt.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Merénylet Herman Ottó ellen.** Emlitettük már, hogy a budapesti kir. törvényszék vád alá helyezte *Clair* Vilmos és *Szemnecz* Emil hirlapirókat, kik Herman Ottó képviselőt az országház környékén megtámadták. Az erre vonatkozó törvényszéki végzés indokaival együtt igy hangzik:

«Ő felsége a király nevében! A budapesti kir. törvényszék Clair Vilmos és társai elleni bünügyében a mult 1885. évi deczember 9-én 26,808 sz. a. hozott ügyészi inditvány folytán, mai napon tartott ülésében következőleg *végzett*: Vádlott Clair Vilmos budapesti illetőségü, 26 éves, róm. kath. hirlapiró a btk. 262. §-ába ütköző becsületsértés vétsége miatt vád alá helyeztetik és ügyének tárgyalására, melylyel egyidejüleg Szemnecz Emil nemesi illetőségü, 25 éves, róm. kath. hirlapirónak a kbtk. 41. §-a szerint minősülő közrend elleni kihágása is tárgyaltatni fog, jelen végzés jogerőre emelkedése után határnap kitüzetni rendeltetik. Ellenben Clair Vilmos és Szemnecz Emil ellen a btk. 293. §. ütköző párviadalra való kihivás vétsége, valamint Rácz Géza, Szakács Károly, Vadnai Andor és Szitár Dénes ellen a btk. 294. §. szerinti vétség iránt emelt vád tekintetében a további eljárás megszüntettetik. *Indokok*: Clair Vilmos ugy a rendőrség, mint a vizsgálat során beismerte azt, hogy mult év április hó 1-én az utczán Herman Ottó képviselőt, midőn az országházból kifelé jött, az okból, mert őt aznap a képviselőház háznagya Visontai Kovách László, Herman Ottó ösztönzésére kiutasitotta, a következő szavakkal támadta meg: «Én önt a mai eljárásért szemtelen embernek tartom.» Hogy e nyilatkozat után a tettlegességet a két egyén közül ki kezdte, s hogy Clair Vilmos Herman Ottó képviselőt botjával is megütötte-e vagy sem, azt biztosan megállapitani nem lehet; mert Szeniczey Ödön vallomásából is csak az tünik ki, hogy két botütés esett, de hogy ez az ütés érte-e Herman Ottó képviselőt, azt nem tudja biztosan. Herman Ottó pedig oda nyilatkozik, hogy ő az ütést botjával felfogta. De ettől eltekintve is, Clair Vilmos ellen a btk. 262. §-ában foglalt vétség megállapitható, mert maga a szóbeli sértés is nyilvánosan történt: söt nyilvánossá tétel czéljából Clair Vilmos még tanukat is rendelt a helyszinére, — megállapitható másodszor azért, mert Herman Ottó a képviselőházban történt dolgokért támadtatott meg s a sértés ellene, mint törvény által alkotott testület tagja ellen irányoztatott. Miért is ezen indokok alapján Clair Vilmos a btk. 262. §. szerint becsületsértés vétsége miatt vád alá helyezendő volt. Ugyanez alkalommal történt az, hogy a tanuként vádlott által oda hivott Szemnecz Emil, midőn Herman Ottó az őt megtámadó Clair Vilmost — kinek kezében tőrös botjának a tokja ott maradt, üldözni kezdte, Herman Ottóra egy revolverrel czélzott s ekként azt, a btk. 41. §-ban jelzett módon fenyegette, s ezen fenyegetés alkalmas volt arra, hogy Herman Ottó, mint fenyegetett személy, a veszély bekövetkezése iránt alapos félelembe ejtessék. (Btknyv. 167. §.) Szemnecz Emil ezen ténykedése által a kbtk. 41. §-ba jelzett közcsend elleni kihágás látszik fenforogni, minek folytán ezen kihágásnak a fent jelzett becsületsértési ügygyel leendő együtt tárgyalását kellett elrendelni. Ellenben megszüntetendő volt ugy Clair Vilmos és Szemnecz Emil ellen a btk. 293. §. ütköző párviadalra való kihivás vétsége, valamint Rácz Géza, Szakács Károly, Vadnai Andor és Szitár Dénes ellen, a btk. 294. §. szerinti vétség iránt emelt vád tekintetében a további eljárás azért, mert igaz ugyan, hogy midőn Clair Vilmos és Szemnecz Emil a fogságból elbocsájtva lettek, az előbbeni Rácz Géza és Szakács Károlyt Eötvös Károlyhoz, — az utóbbi pedig Vadn

Andort és Szitár Dénest Herman Ottóhoz küldötte lovagias elégtétel végett. — azonban ezen kifejezés alatt «lovagias elégtétel» egyáltalán nem csupán csak fegyveres elégtétel értendő, hanem érthető az alatt egyéb is, p. o. visszavonás, bocsánatkérés is, és hogy ugy Clair Vilmosnak, valamint Szemnecz Emilnek ténykedése csak oda irányult, hogy maguknak lovagias elégtételt szerezzenek, nem pedig kizárólag oda, hogy ellenfeleiket parviadalra hivják ki, az kitünik ugy Clair Vilmosnak, valamint Szemnecz Emilnek a vizsgáló biróságnál tett vallomásából, melyben mindkettő azt mondja, hogy segédeit ellenfeleikhez lovagias esetleg fegyveres elégtételadás végett küldötte, hogy pedig ezen állítás valótlan lenne vagyis hogy az elküldés egyenes párbajra való kihivás czéljából történt volna, arra nézve a vizsgálat adatokat egyáltalán nem szolgáltat és igy vádlottaknak ezen kimondása valótlannak veendő nem volt, e szerint Clair Vilmosnak és Szemnecz Emilnek cselekménye kizárólag párviadalra való egyenes kihivásnak tekinthető nem lévén és igy ők a btk. 293. §-át meg nem sértvén, és ehhez képest Rácz Géza, Szakács Károly, Vadnai Andor és Szitár Dénes a btk. 294. §-ába ütköző cselekményt el sem követhetvén, a nevezettek irányában ezen vétségek tekintetében a további eljárást megszüntetni kellett.

— **A ferbli.** A mult év novemberének 15-én Szüz Ferencz vámházkörúti kávéházában három hordárt ferbli játékon érték a rendőrök. Ma délelőtt a IV—X. ker. járásbiróság előtt tartott tárgyaláson csupán két hordár jelent meg s ezek beismerték, hogy ferbliztek. *Kabdebo* Gyula kir. aljárásbiró Szüz Ferenczet 2 napi elzárásra és 20 frt pénzbüntetésre, Ádám Ödönt és Feuereisen Bernátot pedig 5—5 frtnyi pénzbüntetésre esetleg 1—1 napi elzárásra itélte, a kihágási büntetőtörvény 87. és 88. §-a alapján. Az elitéltek fölebbeztek.

— **A lovas-uti gyilkosság.** A főkapitányság ma délelőtt küldte át a kir. ügyészséghez a lovas-uti gyilkosság miatt letartóztatott *Diamant* Józsefet, *Farkas* Terézt és *Kohn* Józsefet. A rendőrség kimerítő jelentését Bakos János kir. alügyész vette át. A vizsgálatot Ivánka István albiró vezeti.

— **A Nagy-János-utczai gyilkosság** ügyében érdekes fordulat állt be. Pötz Mária, ki a rendőrségnél csakis az emberölés büntettét ismerte be, legutóbb Zsemlye Imre vizsgálóbiró előtt töredelmesen megvallotta, hogy Kállay Imrénét előre megfontolt szándékkal ölte meg. Elmondta, hogy nagy nyomorban sinlődött, kétségbeesett helyzetén nem tudott segiteni. Alig volt egy-két fillére s ismerősei megtagadták tőle a kölcsönt, ily körülmények között már az éhhalál fenyegette. Egy alkalommal a Nagy-János utczán hazafelé menet az a gondolata támadt, hogy Kállay Imrénét keresi fel s kér tőle kölcsön 5 forintot. Eltökélte egyszersmind, hogy az esetre, ha szomszédnője nem teljesiti kérését, megöli őt s a lakásán található értékes ingóságokat elrabolja. A tejesarnokosné azzal a kifogással élt, hogy minden pénzét kölcsön adta ismerőseinek. Pötz Mária hirtelen reá vetė magát; s egy-két pillanat alatt a földre teperte, megfojtotta a szerencsétlen asszonyt. Felkutatta az áldozat ruháit, anélkül azonban, hogy nagyobb összeget lelt volna. Füléből kiszedte a függőket, melyekre a zálogházban mitsem kapott. Mikor a polgári biztos megjelent nála, hogy rendőrséghez kisérje, eszébe jutott, hogy a függők zsebében vannak. Mikor a lépcsőn lefelé haladtak, eldobta bűnösségének e bizonyságait. — Mikor vallomásának végére ért, szorongva kérdezte a vizsgálóbirótól: «Tekintetes uram, ugy-e, nem fognak fölakasztani?» Látva, hogy a vizsgálóbiró habozva s zavartan adta meg a választ, görcsös zokogásban tört ki. — Zsemlye Imre vizsgálóbiró már megkereste a törvényszéki orvost, hogy a gyilkos leány elmebeli állapotát megfigyelés alá vegye. Az orvos-szakértői vélemény beérkezte után a vizsgálat befejezést nyert s az iratokat átadják a kir. ügyészségnek.

MULATSÁGOK.

— **A budapesti jótékonyczélu zeneegyesület** ma este 7 órakor tartotta első nyilvános szereplését a széchényi-téri vendéglő disztermében. Közönség szép számmal jelent meg. A műsort az egylet zenekara kezdte meg szabatosan adva elő Auber «Nyitány»-át, Késmárky Árpád ismert zeneművész vezetése mellett. Ezt követte Weber »Trio»-ja. Előadták fuvolán Késmárky Ákos, gordonkán Késmárky Árpád, zongorán Széchy Gyula. A «Hegedü kettős»-t Maurertől Késmárky Árpád és Gaty Zoltán játszották. Majd Késmárky Árpád egy «vonós négyes»-ét adták elő hegedün Késmárky Árpád és Tobisch József, mély hegedün Gáty Zoltán, gordonkán Bakos József. Kitünő játékukat a közönség megujráztatta. Magyar népdalokat játszottak fuvolán Késmárky Ákos és Mathás János, kiket Gáty Zoltán kisért harmoniumon. Zajos tapsot aratott Doma Antal, ifj. Harmacsok György, Lantos Vilmos és Szandház Ferencz, kik rögtönözve énekeltek magyar népdalokat. A hangversenyt a zenekar fejezte be, előadva a Szabady-féle török-magyar indulót.

— **A fővárosi VII. ker. «Erzsébetvárosi kör»** saját helyiségében (külső dob-utcza 5.) jan. 30-án (szombaton) tánczvigalmat tart.

— **A pesti jótékony nőegyesületnek** szerdán, e hó 27-én tartandó nagy *elite-álarczos báljára* ismételten felhivjuk a bálozó közönség figyelmét s azt legmelegebb pártfogásába ajánljuk. A bál fényes sikere minden tekintetben biztositva van. A fővárosi társaság szine java, az elite-bálok látogatói, de a főuri körök is találkát adtak ott maguknak. Megemlitjük még, hogy sorsjegy avagy virágárulgatással a közönség nem fog zaklattatni; a rendező bizottság a mulató közönségnek zavartalan élvezetet biztositandó, e kellemetlen szokást teljesen kiküszöbölte báljáról.

— **A technikus bál**, mely e hó 30-án lesz, igen fényesnek igérkezik. Az érdeklődés mindenfelé igen nagy, ezt mutatja a bécsi technikus ifjuságnak a rendezőséghez intézett levele, melyben tudatják, hogy a bálon 6 tagu küldöttség által képviseltetik magukat.

— **Az óbudai tornaegylet** február hó 6-án tartja tánczmulatságát, mely az előzményeket tekintve, sikeresnek igérkezik.

— **A török-szentmiklósi ifjuság** febr. 7-én a Szolnokon épitendő ref. templom és a török-szt.-miklósi izr. iskola alap javára zártkörü tánczvigalmat tart.

— **A tiszafüredi kaszinó-egyesület** könyvtára gyarapitására jan. 20-én tánczestélyt rendez.

— **Az első budapesti szikviz bizományosok** önsegélyző-egyesülete a régi polgári lövöldében február 2-án zártkörü tánczestélyt tart.

— **A hajdumegyei bált**, mely február 20-ra volt tervezve, ujabb megállapodás szerint febr. 27-én tartják meg.

— **A kőbányai kádár-segédek** február 6-án a Reichenberger-házban levő vendéglő helyiségében a kőbányai férfi-dalegylet közreműködése mellett zártkörü tánczvigalmat rendez. A tiszta jövedelmet a kőbányai «Humanitás» jótékony-egylet tőkéjének gyarapitására forditják.

— **A szegedi jótékony nőegylet bálja**, melyről már röviden megemlékeztünk, tegnap igen fényesen sikerült. Az uj vigadó diszes táncztermo a legelegánsabb közönséggel tölt meg. Az első négyest 70—80 pár tánczolta. Ott voltak: Zach Laura, Szeghő Jolán, Preszly Ida, Lillin Matild, Kreybig Emma, Ströbl Mariska, Winkler Mili, Szekula Jolán, Dörner nővérek, Madár Mariska, Gál Flóra, Potyondi nővérek (Mágocs), Gref Mariska, Pálfy nővérek, Endrényi Mariska, Tolnai Mariska, Szák nővérek, Tombácz Erzsike, Mészáros Ilonka, Perisics Ilonka, Matyasiczky Auguszta, Treitz Vilma, Szendrői Rózsa, Kempf nővérek (Szabadkáról), stb. továbbá özv. Erőskövy Antalné, özv. Kováts Istvánné, Szarvadi Lajosné, Szeghő Gézáné, Preszlyné, Lillin Károlyné, Déri Károlyné, Járosi Károlyné, Mergenthaller Lajosné, Kreybig ezredesné, Ströhlné, Nagy Jánosné, Dörnerné, Gál Jánosné, Ulmanné, Rozsinszky Béláné, Pálfy Ferenczné, Kéry Jánosné, Grefné, Endrényi Antalné, Potyondi Béláné, Dobieszkiné, Tombáczné, Szák Józsefné, Biróné és nővére, Tóth Mihályné, Molnár Elemérné, Jiraszek Nándorné, Madár Mihályné, Gál Ferenczné, Rupcsics Györgyné, Zombory Antalné, Védőné, Mayer Jenőné, Marschanné, Burger Gusztávné, dr. Mann Jakabné, Szendrői Jánosné stb.

— **Mezőberény ifjusága** a kaszinó könyvtára javára febr. 3-án tánczvigalmat rendez. A rendező bizottság elnöke Urszinyi László.

— **Kolozson** az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület javára febr. 6-án bált tartanak

— **Kolozsvárit** az egyetemi ifjuság az egyetemi kör javára február 1-én fényes bált rendez, melyre ladypatronessül a főispán bájos nejét, br. Jósika Samunét, szül. báró Jósika Irént nyerte meg a rendezőség. A rendező-bizottság élén gróf Teleki László, dr. Esterházy Sándor és gróf Bethlen Károly állanak.

— **Péczett** jan. 16-án a nőegylet helyiségeiben kedélyes piknik volt Bogyay Pongráczné, Bubreg Antalné s özv Milerné háziasszonysága alatt. A kedélyes mulatság reggeli nyolcz óráig tartott. Jelen voltak: Bodó Ilka, Bodó Istvánné, Bogyay Leontin, Bubreg Zsella, Danitz Iza és Juliska, Dévényi Gábris, Dévényi Béláné, Driesz Nelli, Egriné, Fleischmanné, Gebauer nővérek, Kubovich Gábris, Kubovichné, Krupitzer Gizella, Lechner Janka és Mariska, Littke Mariska, Lutzné, Nagy Flóra, Miller Amelie, Luiza és Melanie, Szuesics Károlyné, Tallián Czili és Jenni, Thaly Ilka, Váry Piroska stb.

— **A marosvásárhelyi jótékony nőegylet** febr. 13-án, félerészben a saját, félerészben a Klotild székely leányárvaház alaptőkéje javára Máriaffy Albertné szül. Bethlen Lujza grófnő védnöksége alatt bált rendez.

— **A budapesti asztalos ipartestület** február hó 18-án a fővárosi VI. és VII. kerületi kör disztermében zártkörü tánczvigalmat rendez. A bizottság elnöke Madary Gábor, pénztárosa Kovács Zsigmond, ellenőre Bartalfy J nos.

— **A nagy-károlyi nőtlen urak** febr. 3-án Nagy-Károlyban zártkörü tánczestélyt rendeznek. A rendező bizottság elnöke Almássy Ignácz.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Gyulai* Pálnak, a jeles irónak leányát, *Arankát*, tegnap vasárnap eljegyezte *Hellebrant* Árpád, a magyar tudományos akadémia könyvtárosa. — *Sipos* János b.-ujlaki ev. ref. lelkész közelébb eljegyezte *Ladányi* Áron békési ügyvéd leányát, *Jolánt*. — *Örley* Piroskát Nagyváradról a napokban eljegyezte *Nemcsik* Kálmán hevesi királyi járásbiró. — *Toronszky* Endre kir. törvényszéki aljegyző jan. 23-án eljegyezte Beregszászon *Napravszky* Pál v. mérnökszámvevő leányát, *Paulát*. — *Fráter* Kálmán, érsemjéni földbirtokos *Éva* leányát eljegyezte *Balkó* József álmosdi földbirtokos. — *Neuschlosz* Marczel a Neuschlosz Marczel és Ödön fővárosi előkelő czég előnyösen ismert tagja tegnap jegyezte el Bécsben *Hirschler* Róza k. a.-t. *Balajthy* Mór, beregmegyei szolgabiró, jan. 17-én jegyet váltott *Rohay* Emiliával.

GYÁSZROVAT.

Szilárd Adolf földbirtokos január hó 20-án Hódmezővásárhelyen 70 éves korában elhunyt. A megboldogult egyike volt 48/49-iki szabadságharczunk kiválóbb hőseinek, kinek hazafias érdemeit fokozza ama körülmény, hogy idegen származásu, galicziai (osztrák) lengyel volt, s az osztrák-hadseregből, hol huszárföhadnagyi rangot viselt, lépett át a honvéd-sereghez. Családi neve Asztleitner volt, de ezt még 1848-ban *Szilárd*-ra változtatta, mintegy jelezvén vele elhatározásának erélyét. A honvédseregben előbb mint kapitányt, majd mint őrnagyot alkalmazták. Mint ilyen végig harczolta szabadságharczunk minden nagyobb csatáját, hősisége által sokszor kitüntetve magát. A fegyverletétel után ő is osztozott a többi főtiszt sorsában. Aradon halálra itélték, mely itéletet azonban 20 évi várfogságra változtatták. Ebből ki is töltött hat évet, mig végre kegyelmet nyert. Ezután megnősült, nőül vevén Dobsa Jankát, Dobsa Lajos jeles drámaköltő hugát, kivel 35 éven át a legboldogabb házaséletet élte. Csakhamar gazdálkodásra adta magát, s mint ilyen, daczára annak, hogy katona-növendék létére még elemeit sem tanulta soha a mezei gazdaságnak, csakhamar kiváló sikert tudott felmutatni, ugy hogy törhetlen szorgalma és buvárkodása folytán egyikévé lőn az alföld legszakképzettebb gazdászainak. Mint bérlő tetemes vagyont szerzett, tisztán önszorgalmából s uj pályája oly vonzó erőt gyakorolt reá, hogy noha magas ranggal bármikor beléphetett volna az uj honvédség keretébe: ő megmaradt egyszerü gazdának. Halála váratlanul, hirtelen következett be s temetésén, mely jan. 22-én ment végbe, a közrészvét impozáns módon nyilvánult. Elhunytát nején kivül öt gyermeke gyászolja.

Zboray Bertalan fővárosi bizottsági tag, a III. kerületi «Magyar koronához» czimzett gyógyszertár tulajdonosa, iskolaszéki tag, tegnap déli 12 órakor élte 46-ik évében pár napig tartó betegség után meghalt. Temetése holnap d. u. 4 órakor lesz a boldogultnak III. kerület polgár-tér 1. számu lakásáról.

Özv. Berecz Antalné szül. Löffler Rozina, Berecz Antalnak a helybeli állami felsőbb leányiskola igazgatójának édesanyja, január 24-én, 72 éves korában Budapesten elhunyt. A boldogultnak földi maradványait jan. 26-án (kedden) délután 3 órakor fogják róm. kath. szertartással a kerepesi-ut melletti köztemetőben örök nyugalomra helyezni.

Prihoda Alajos szt.-ferenczrendi atyát, a legöregebb magyar szerzetest a mult héten temették el Szakolczán, 94 éves korában. Hetvenhárom évig volt fölszentelt pap.

Karathnai Kun István földbirtokos, volt kézdivásárhelyi szolgabiró, háromszékmegyei pénztáros és 1848—49 iki honvédhadnagy, jan. 20-án elhunyt.

Gróf Widmann Viktor, volt osztrák Landwehrminiszter, az osztrák urak házának tagja, 50 éves korában ma meghalt. Az elhunyt báró Widmann Antal morva nagybirtokos fia volt és 1854-ben a hadseregbe lépett, melynek kötelékében 1861-ig maradt. 1867—1870-ig a reichsrath tagja volt és 1870. májusban a Potocki-minisztériumban elvállalta a honvédelmi tárczát. Miután azonban a «Grazer Tagespost» botrányos esetet közölt, melyben Widmannak fiatal tiszt korában része volt, ugyanazon év jun. 28-án lemondott miniszteri állásáról. 1874-ben kineveztetett az osztrák urak házának tagjává s e ház közép-pártjához csatlakozott, később azonban az alkotmánypárthoz tért át. Az elhunyt gróf Lazarev orosz tábornok leányát vette nőül.

TÁVIRATOK.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) A Pol. Corr.-nek Budapestről jelentik, hogy a magyar miniszterek e hét vége felé a kiegyezési tárgyalások folytatása végett Bécsbe utaznak. Ha a bank- és vámkérdésben sikerül megegyezésre jutni, a magyar kormány a kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatot haladéktalanul az országgyülés elé terjeszti, ugy hogy az ülésszak vége felé a regnikoláris bizottságot is ki lehetne küldeni a kvóta megállapitása végett. A magyar kormány nagy sulyt fektet a munka gyors haladására, mert később a delegácziók sok időt vesznek igénybe s a kérdést a vám- és kereskedelmi szerződés megujitása vagy felmondása végett jókor el kell intézni.

Róma, jan. 25. A *pénzügyminiszter* a kamara tegnapi ülésében megtartotta expozéját a pénzügyi helyzetet illetőleg. Első sorban közölte, hogy az 1884/85. költségvetés az előirányzattal szemben közel 37 milliónyi többlettel zárul, minélfogva nem vált szükségessé, hogy a rendkivüli kiadások fedezése végett a parlament által megszavazott rendkivüli segélyforrások igénybe vétessenek. Azonkivül a rendes bevételek fedezete azt a három milliónyi deficzitet, mely a visszafizetendő kölcsön törlesztése által származott; a mellett a kolera és az afrikai expediczió által okozott 14 milliónyi több kiadáson tul még 680,000 frank fölösleget eredményezett. A miniszter elősorolja, hogy a bevételek 49 millióval szaporodtak, mely szaporodást a hátralékok befolyása és a közvagyon növekedése eredményezte; vázolja a függő adósság viszonyait, mely 36 millióval apadt, továbbá a visszafizetendő és konszolidált államadósságot. A 1885—6. költségvetés egészen kivételes alakban mutatja be magát. Legelőbb is hiányoznak 21 milliónyi vámjövedéki bevételek, melyek az 1884/85-ki költségvetésben anticzipálva vannak; ezután sokféleképp fölmerült akadályok voltak elviselendők, nem számitva azokat, melyek a vasuti társulatokkal kötött szerződések végrehajtása folytán származtak. Mindazáltal a kiadások fedezésére hiányzó összeg csekélyebb, mint az emlitett vámjövedékből várható kevesblet. A rendkivüli költségvetésben előirányzott 40 milliónyi kiadás a parliament által megszavazott hitel segélyével nyer fedezést. Az 1886/7. költségvetéssel ujra viszatérünk a rendes viszonyok közé. E költségvetés a bevételek szaporodását 46 millióval, a kiadások apadását 9 millióval irányozza elő; ámde az előirányzatok közt ujabb 12 millió kiadás van föltüntetve. A rendkivüli kiadások 15 millióra szállittattak le. Mindazáltal számitásba veendő még a legutóbbi adóreform sikere is, mely a 64½ milliónyi jövedéknek lassankint való szaporitását jelentékenyen elő fogja segiteni. A miniszter kimutja, hogy az ország gazdasági viszonyai nem adnak okot amaz aggodalomra, hogy a kormány előirányzatai nem bizonyulnak helyeseknek; kiemeli a kormány amaz elhatározását, hogy az adósságcsinálásnak véget vet és több járadékot még vasutak épitése czéljából sem bocsát ki; kifejezi azt a szándékot, hogy a visszafizetendő kölcsön részben konvertáltassék, egyidejüleg autonom intézet létesittessék a közadósság permanens törlesztése végett; a kormány továbbá oly intézeteket kiván szervezni, melyek emisszió-müveletekkel fognak foglalkozni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatok legközelebbről a parliament elé fognak terjesztetni.

Róma, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Ugylátszik, hogy Magliani pénzügyminiszter és a kamara pénzügyi bizottsága közt konfliktus fog kitörni. Hirlik, hogy Bismarck herczegnek a pápához intézett levele miatt interpellácziót fognak tenni a kamarában és pedig különösen a «Sire» megszólitás miatt. Azonkivül is lebegnek sötét felhők a parlament fölött.

Róma, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. Az a hir, hogy Robilant gróf senkit sem nevez ki addig Konstantinápolyba Corti gróf utódjául, mig a porta Rómába nagy követet ki nem nevez, alaptalan.

Róma, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. Az olasz kormány helyesli, hogy kvirinális követté *Rascon* gróf szemeltetett ki.

Páris, jan. 24. A montenegrói fejedelem inkognitóban ide érkezett és délelőtt látogatást tett Freycinet miniszterelnöknél.

Páris, jan. 24. Hai-Fongból táviratozzák e hó 21-ről, hogy a deltában a rend és nyugalom teljesen helyre van állitva. Courcy táboruok Hong-Kongba indult, hol jan. 26-án száll hajóra.

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Zorilla visszatér Londonba, miután hiába kisérlette meg Spanyolországban forradalmat szitani.

Berlin, jan. 25. *Vilmos* császár meglátogatta *Széchenyi* gróf osztrák-magyar nagykövet nejét.

A SZERB-BOLGÁR HÁBORU.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ama lépések következtében melyeket a szerb kabinet a béketárgyalásokat illetőleg tett, itt a *szerb-bolgár kérdésnek* általában *kedvező lefolyását remélik*, kivált miután a ma Nisből jelzett s a szerb kabinet által javasolt *békeföltételek a keletruméliai kérdéstől eltekintenek*.

Belgrád, jan. 25. A béke megkötésének feltételei Szerbia részéről már megállapittattak. *Mijatovics* Nisbe hivatott, hogy mielőtt elutaznék Bukarestbe, utasitásokat kaphasson. A szerb kormány békés szándékai mellett föltehető, hogy a béke mielőbb meg fog köttetni, ha a porta képviselői, *Madjid* és *Gessov* békés utasitásokat kaptak.

Belgrád, jan. 25. *Zia* bej átnyujtotta a porta válaszát, melynek értelmében a porta beleegyezik, hogy a békealkudozások *Bukarestben* folyjanak.

Belgrád, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az első és második készültség behivása egyelőre nem terjesztetik ki a nisi kerületre és egyelőre csak annyi tartalékos hivatik be, hogy a keretek kiegészittessenek; de az összes tartalékosokat értesitették, hogy minden pillanatban készen tartsák magukat az elindulásra.

Belgrád, jan. 25. (B. C.) *Zia* bey török követ ma a távollevő külügyminiszter helyettesének a következő jegyzéket adta át: «A török császári követ siet a kir. belügyminisztert arról értesiteni, hogy a császári kormány Bukarestet mint a béketárgyalások szinhelyét elfogadva Madjid pasát utasitotta, hogy a második delegált Gessov ur kiséretében oda menjen.»

Belgrád, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A szerb békealkudozásokra kiküldött Mijátovics ma Nisbe utazott.

Belgrád, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Az első és második készültség még ma kiegészitési századához csatlakozott. A kereteknek jan. 27-ig teljeseknek kell lenniök, hogy a határra mehessenek.

Nis, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Garasanin ide érkezett. A porta elfogadta Bukarestet a békealkudozások helyéül. Mijatovics Nisbe hivatott, honnan nem sokára Bukarestbe utazik. Madsid pasa Gesov kiséretében megy oda.

Nis, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Garasanin* miniszterelnök, *Franassovics* hadügyminiszter és Petrovics pénzügyminiszter ideérkeztek, hogy a királylyal közöljék a kabinet megállapodásait, melyek alapján Bulgáriával a békealkudozásokat megkezdeni kivánja. A szerb kabinet békeföltételei pontosan megfelelnek amaz okoknak, melyekre Szerbia a háboru megüzenését alapitotta. Ilyenek az utlevelekkel való zaklatás, határzár, az emigransok kérdésének rendezése és a kereskedelmi és vámszerződés megkötése, ugy hogy egyedül Bulgária előzékenységétől függ, hogy a béke minél hamarább létrejöjjön.

Nis, jan. 25. (B. Corr.) *Garasanin* miniszterelnök, ki éjfélkor érkezett ide, még az éjszaka két óra hosszat értekezett *Milán* királylyal. Minthogy a porta ma hivatalosan kijelentette, hogy elfogadta Bukarestet a béketárgyalások szinhelyéül, *Mijatovits* a szerb delegált Nisbe hivatott, s ma éjfélkor érkezik ide. Mihelyest *Mijatovits* részletes utasitásait megkapja, azonnal, vagyis előreláthatólag már holnapután elutazik Bukarestbe. A portának máskülönben megmagyarázhatatlan halogatása a béketárgyalások szinhelyének megjelölése tekintetében, kétségen kivül Oroszország által támogatott ama törekvésre vezethető vissza, hogy előzőleg a porta és Bulgária között megegyezés jöjjön létre, s igy azután a béke tárgyalásokat egy diplomacziai fait accompli-val kezdhessék meg. Minden jel azonban arra vall, hogy a porta és Sándor fejedelem között végleges egyezség nem jött létre.

Nis, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: Hivatalosan jelentik, hogy bolgár csapatok a fegyverszünet feltételeinek megszegésével Vlassinánál megszállták a szerb-bolgár határt.

Konstantinápoly, jan. 24. (Az *Egyetértés* távirata.) *Sándor* fejedelem sajátkezü levelet intézett a szultánhoz. A keletrumeliai kérdésnek a közvetlen megegyezés alapján való megoldását tárgyalja és azt igyekszik bebizonyitani, hogy minden engedmény, a mit a szultán a bolgár népnek adna, a törökök javára válnék. Tegnapelőtt egy rendkivüli minisztertanács ült össze, hogy Sándor fejedelem előterjesztéseit megvizsgálják. Ezek között előfordul a Rhodope melletti határrendezés, mely szerint bizonyos — még eddig vitás — faluk Kelet-Rumeliához csatoltatnának. E minisztertanácsban kiadták Madjid pasának is az utasitásokat, melyek szerint a szerb-bolgár béketárgyalásokat vezesse, és elhatároztatott, hogy a hatalmakhoz jegyzéket intézzenek azzal a megkereséssel, hogy Görögország és Szerbia leszerelési vonakodásával szemben hozzanak határozatot. A hatalmak minden eszközt felhasználnak, hogy a szultán fogadja el a fejedelem feltételeit. A maguk részéről felajánlják, hogy fékezni fogják a görögök és szerbek harczias kedvét, a mennyiben az előbbieknek határozottan ki fogják jelenteni, hogy Európa hallgatagon fogja nézni szenvedésüket makacsságukért, midőn harczot kezdenek a bulgár unióval. A porta még nem adott határozott választ, de hajlandó a hatalmak által adott tanácsot elfogadni. Csanov, bolgár miniszter ide jön, hogy a török miniszterrel a fejedelem s a szultán közt fenforgó tárgyalások ügyében tanácskozzék. Görögország magatartása, daczára a hatalmak fenyegetéseinek, még mindig igen aggasztó. Hét török páncézélos hajó indul azonnal a prevezai vizekre. A vasuti közlekedést Filippopólisznál ujra helyreállitották s azóta a török pósta ujra megkezdte rendes szolgálatát Kelet-Ruméliával szemben.

Várna, jan. 24. (Az *Egyetértés* távirata.) A most megszakitott angol-török előzetes tárgyalások — szövetség megkötése iránt — *White* angol követ s a porta egy befolyásos személyisége között folytak. *White* végül kijelentette, hogy jelenleg igen nehéz az angol nép hangulatát a törökök iránt kedvezővé hangolni s hogy az angol kormánynak anyagi biztositékot kell követelnie a török szándékok őszinte voltáról, ha le akarná magát kötni. *Hirsch* báró közbenjárása folytán a ruméliai vasuti közlekedés ismét megnyittatott, de a szétdult vasuti vonal nem lett megigazitva, hanem át kell szállani, illetve a terhet át kell szállitani. A konstantinápolyi lapoknak az angol trónörökös beszédének közlése csak lényeges változtatásokkal lett megengedve.

Pétervár, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A hatalmak a kisebb balkán államok leszerelését czélzó erősebb együttes jegyzék átnyujtása iránt folytatott eszmecseréje teljes megegyezésre vezetett. A hatalmak legközelebb hozzáfognak megvalósitásához.

Pétervár, jan. 24. (Az *Egyetértés* távirata.) Az orosz kormány hajlandósága a két Bulgáriának Sándor fejedelem alatt való egyesitését illetőleg mind határozottabb alakot ölt. Mindazáltal biztonsággal állitható, hogy Kaulbars bárónak a székvárosban való tartózkodása a czár és Sándor fejedelem közti személyes viszonyra mi befolyással sem volt s esetleg hangulatváltozás állhatna be, ha a battenbergi a két Bulgária élére állitva, a czár bizalmát ujra megnyeri, tettel bizonyitván, hogy nem mint az orosz kormány eddigi politikája alapján hitte — dicsvágy, hanem a nép érdekei vezérlik. Ha Sándor herczeg nem állja meg a próbát, azaz ha — amint hivatalosan értetik — nem tesz meg mindent, hogy az oroszok által keresztezett keleti politikáját előbbi jogaiba helyezze, ugy Oroszország gondoskodni fog róla, hogy Bulgária sorsa más kezekbe tétessék le.

A görög kérdés.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Itteni hivatalos körökben azt állitják, hogy a Görögországhoz intézett angol jegyzék, mely angol hajórajjal fenyegetőzik, *nem* az összes hatalmak beleegyezésével történt, hanem Anglia önálló lépése, mely azonban a többi hatalmak intencziói szerint esett, a nélkül, hogy megbeszélték volna.

London, jan. 25. A *Times* azt véli, hogy Salisburynek Athénben tett lépései megegyeznek amaz eljárással, melyre a nagyhatalmak a béke érdekében legutóbb határozták el magukat. Ha az angol kormány arra vállalkozott, hogy hajórajt küld Törökországnak a kalóz-támadás ellen való megvédésére, ugy ez kétségkivül összhangzásban van a szárazföld valamennyi kormánya által helyeselt politikával. Salisbury bölcsen használta föl Angolország erejét és befolyását a béke érdekében. Visszalépését e pillanatban egész Európában ugy tekintenék, mint az európai koncert és az Európa nyugalmának fentartásán müködő erők gyengülését. A *Daily News* rendkivül rosszalólag nyilatkozik Salisbury politikájáról, melyet Görögország irányában követ, s mely az idézett lap szerint nem felel meg a brit nép érzelmeinek és nézeteinek. Angolország a török birodalomnak Európában való föntartására többé még az ujját sem mozditaná meg.

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Pall Mall Gazette jelenti, hogy Görögország Salisbury fenyegetésére azt válaszolta, hogy előbbi körjegyzékéhez nincs mit hozzá tennie, minélfogva *Görögország nagy sajnálatára kénytelen a békés útról eltérni*, a melyen szivesen megmaradt volna, ha a szerződéseket meg nem sértették volna, de most elháritja magáról a felelősséget minden eshetőleges összekoczczanásért; egyuttal kijelenti, hogy a tengeri hatalmával való rendelkezési jogának minden megszoritása összeegyeztethetetlen Görögország függetlenségével és a görög korona jogaival s a görög érdekeket kétségtelenül megsérti. Más verzió szerint a válaszjegyzék kifejti, hogy miután Bulgária Anglia aegise alatt megsértette a berlini szerződést, *Görögország feljogositva érzi magát, hogy minden eszközhöz, sőt fegyverhez is nyuljon, hogy Epirus és Trácziához való jogait érvényesitse.* (N. Fr. Pr.)

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: Az angol kabinet értesitette a nagy hatalmakat az Athénban tett lépéséről, mely a török-görög tengeri háboru megakadályozását czélozza. Az összes nagyhatalmak megigérték e lépéshez támogatásukat s elhatározott szándékuk az európai kereskedelemnek megzavarását a görög-török vizekben meg nem engedni.

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Times* fölfogását, hogy az Angliának *Görögország ellen megkezdett akcziója* nem áll elszigetelten, hanem az egyesült hatalmak által a béke érdekében közelebb tett lépésekkel összhangzásban van, a diplomácziai körök osztják. A Görögország ellen meginditott akczió intenzivebb, mint a többi Balkán-államok ellen, mert *Görögország leginkább fenyegeti a békét.*

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A krétai küldött szombaton Konstantinápolyba utazott, hogy a nagyhatalmak képviselőinek átadja a keresztény lakosság rezoluczióját, melyben Krétának Görögországgal való unióját proklamálják.

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Salisburynak Görögország ellenében hangoztatott fenyegetése a szabadelvüek visszatetszését keltette föl, kik kinyilatkoztatták, hogy e lépés által a konzervativ kabinet fennállása veszélyeztetik.

London, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Azt beszélik, hogy a királynő felhatalmazta Salisburyt, hogy a parlamentet abban az esetben, ha a többség a görög kérdésben a kormány ellen foglalna állást, feloszlathatja.

London, jan. 24. (Éjjel.) A Reuter-ügynökség jelenti Athénből mai kelettel: Az angol követ tegnap tudatta Delijánisz kormányelnökkel, hogy ha Görögország továbbra is megtagadja a lefegyverezést, Angolország kész hajórajat küldeni a görög vizekre, hogy Törökországnak a tenger felől való megtámadását megakadályozza. Delijánisz kormányelnök ma válaszolt és kijelenté, hogy Görögország megmarad eddig álláspontja mellett. Hajnalban a görög hajóraj lepecsételt parancscsal a sik tengerre indult. A hajóraj rendeltetési helye ismeretlen.

Berlin, jan. 25. A «Friedrich Karl» vérteshajót sürgősen felszerelik, hogy mielőbb elindulhasson Pireüszbe. A *Norddeutsche Allg. Ztg.*» oda nyilatkozik, hogy *Angliát erélyesen kell támogatni Athénben.* A nagyhatalmak nem türhetnék, hogy a béke egy kis állam gyujtó politikája által veszélyeztetve legyen.

Konstantinápoly, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) A porta Szaloniki és Prevesa megvédésére a görögök részéről várható támadás ellen egy páncézélos hajót küldött. Hir szerint Törökország és Bulgária véd és daczszövetséget kötött Görögország és Szerbia ellen.

Konstantinápoly, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) A «Manis» szerint Hobart pasa kijelentette, hogy a török hajóhad erősebb és jobban van felszerelve, mint a görög. A porta az epirusi és maczedóniai mintegy 30000-re rugó tartalékost is be akarja hivatni.

Pétervár, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Odesszai és chersoni magántáviratok jelentik, hogy több gazdag görög kereskedőnél és bankárnál házkutatást tartottak, ama sejtelem alapján, hogy házaikban sok pénz és nagymennyiségü fegyver lenne felhalmozva egy esetleges görög háboru czéljaira. A kikötőkből elinduló görög hajók szintén szigoru megvizsgálásnak vettetnek alá. *Azt híresztelik, hogy Görögország Ausztria támogatására épit.*

Athén, jan. 24. (Este.) Ma impozáns néptüntetés volt a királyi palota előtt a háboru meginditása érdekében a görög tartományoknak Törökországtól való visszaszerzése végett. A király nem volt jelen A tüntetők ezután átnyujtották a Delijánisz kormányelnöknek a nép határozatát, mely tiltakozik Angolországnak a nemzeti szuverénitásba vágó lépése ellen, és kijelenti, hogy Görögország minden áldozatot meg fog hozni a hellénizmus jogainak megvédésére és a küszöbön álló nemzeti harcz érdekében az idegen néphez fog folyamodni. Delijánisz kormányelnök válaszában kijelenté, hogy a kormány a nemzeti programmot a parlamentben tett nyilatkozatainak megfelelőleg végre fogja hajtani.

Athén, jan. 24. (Délben.) Attól tartanak, hogy az angol hajóraj mozdulatokat teend a szalamiszi arzenálok elzárása végett. A görög hajóraj egyébiránt teljesen fölszerelve, más környéken vetett horgonyt Általános a meggyőződés, hogy az angol hajórajnak a görög vizekbe érkezése rohamosan fogja megérlelni az eseményekeket.

Athén, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) A Máltában tartózkodó edinburghi herczeg parancsot kapott, hogy haladéktalanul utazzék Korfu előtt horgonyzó hajórajához. Karciskaki őrnagy átvette az epirusi hadsereg vezetését.

Athén, jan. 24. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A király a hadügyminiszterrel legközelebb az ország északi határára utazik, hogy az ott összpontositott fegyveres csapatok fölött hadiszemlét tartson.

Athén, jan. 25. (A Havas-ügynökség távirata.) Angolország javaslatára a *hat nagyhatalom képviselői azonos tartalmu nyilatkozatot adtak át Delyannis* kormányelnöknek, melylyel kijelentik, hogy miután Görögországnak semmi legitim oka sincs a Törökország elleni háboru meginditására, *a hatalmak ellenczni fogják Görögország akczióját* a tengeren, a mely hátrányos a béke érdekeire. — A minisztertanács ma összeült.

Athén, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A két legidősb tartalék kivételével Görögország összes fegyverfogható férfiai hadi zászló alatt állnak. A rendes béke-állomány 10,000 ember, a most behivottak száma körülbelől 70,000-re tehető, s ezekhez csatlakozik a legfiatalabb korosztályból, mely csak a jövő esztendőben került volna sorozás alá, mintegy 13,000 ujoncz. A csapatok legnagyobb része az ország északi határán van fölállitva. A hadsereg tisztek nélkül rendkivül szükölködik. Egyidejüleg a hajóhad is hadiszerbe állittatott. A flotta Szalamiszban horgonyoz, a hol a négy főkorvett Le Yeun franczia admirális rendszere szerint szorgalmas taktikai gyakorlatokat tart, Kanarisz ellentengernagy parancsnoksága alatt. Szalamisz minden egyéb közlekedéstől el van zárva.

*

A görög flótta épen nem mondható jelentékenynek; a két legerősebb hajó is, a «Baziléusz Georgiosz» és az «Olga» csak kisebb fajtáju pánczélos korvett s az egyik mindössze 2000, a másik 1700 tonna terhet bir el. Az «Olga» már számtalanszor volt gyökeres javitgatásoknak alávetve s mai állapotában már nem igen nevezhető hadi tüzbe alkalmasnak. Ezen a két pánczéloson kivül még két czirkáló: az «Admiral Miaulisz» és az «Admiral Kanarisz»; továbbá hat ágyunaszád, és nehány kivénhedt rozoga, gyönge méretü hajó képezi a görög hajóhadat. Az egyedül számbavehető erőt csakis a tizennyolcz torpedó-naszád képviseli, melyekre az esetleges görög tengeri báboruban szerep vár. Ezek a görög szabadságharcz idejében győzelmet győzelemre arattak a

ötven-szerte hatalmasabb török-egyiptomi flotta ellen. Az *angol* középtengeri flottának, mely tizenhat különböző páncélosból és hat páncéltalan hajóból áll, flotta-állomása Lavalette-n, Málta szigetén van. Egy hadosztálya Korfuban állomásozik. Az egész középtengeri angol flotta ugy van szervezve, hogy három nap alatt az összes hajók a nyugati Ádria és az egei tenger bármely helyére összpontosithatók

KÖZGAZDASÁG.

Sz.-Udvarhely, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az első székely vasutra a megyei közgyülés 450.000 forintot szavazott meg ma egyhangulag, miáltal 80 kilométer épitése biztosittatott. A vasut folytatása Csikmegyétől függ. A lelkesedés nagy

Fiume, jan. 25. (O. É.) Az «Adria» magyar tengeri hajózási részvénytársaság által megrakott «Marathon» gőzös lisztrakománynyal Liverpoolba, a «Hidalgo» gőzös ugyanoly rakománynyal Hullba és Newcastleba és a «Mathilde» gőzös különféle rakománynyal Antwerpenbe, Amsterdamba és Hamburgba indult.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). Az *osztrák-magyar vámkonferenczia* mint a Neue Freie Presse jelenti, tegnapelőtt befejezte tanácskozását a romániai tarifa-szerződés fölött. A vámkonferenczia oda törekedett, hogy a kereskedelmi szerződést lehetőleg praecise és minden kétséget kizáró módon szövegezze, továbbá hogy megfelelő számtételekkel Erdély és Bukovina kisiparának a Romániába való kivitel lehetőségét biztositsa. A legközelebbi üléseken a vasuti konvencziót és a hajózási szerződést tárgyalják. A Romániával kötött különböző vasuti egyezményeket, melyek a legközelebbi években járnak le, egy konvenczióba akarják egyesiteni. A hajózási szerződés, minthogy Magyarország a Vaskaput szabályozza, a román kivitelt Nyugot felé fogja előmozditani. Továbbá a már ugy is csak alakilag fennálló szerződési megállapodások, minthogy a román hatóságok a konzulátusoknak a karhatalmat már ugy sem bocsájtja rendelkezésre, tényleg meg fogják szünteini, ellenben a kölcsönös jogsegélyre szerződést szándékoznak kötni. Románia valószinüleg a marhavész-szerződést is inditványozni fogja, de ennek elfogadása attól függ, hogy Románia az állategészségügyet Ausztria-Magyarország mintájára fogja-e berendezni, a mint ezt Szerbia tette. Ezeket a szerződéseket, melyek a közgazdasági összeköttetést Romániával állandón szabályozzák a kiegyezési törvényjavaslattal függetlenül fogják a két törvényhozás elé terjeszteni.

Berlin. jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A legujabb *szerb járadékra* csütörtökön nyitják meg az aláirást 77.50 árfolyamon a berlini Handelsgesellschaftnál.

Pétervár, jan. 28 (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A Kaspi tengerentuli vasut Mervig terjedő folytatása márczius 27-ig vagy legfölebb néhány nappal később egészen kiépül. Most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy e vasut az indiai vasuti hálózattal köttessék össze, mi által lehetővé válnék Londonból 12 nap alatt Indiába eljuthatni. Oroszország mindent megtesz, hogy e terv sikerüljön.

Bukarest. jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A kamara legközelebb tárgyalja az autonom román *vámtarifa* némely tételének leszállitására vonatkozó törvényjavaslatot; elfogadását nem vonják kétségbe. Az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások megindítása e javaslat elintézésétől függ, mert a román kormány annak alapján fog a tárgyalásokba bocsátkozni. A Svájczczal kötött kereskedelmi szerződés ez évi február 10-ig meghosszabbittatott.

Páris, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom:* Háromszázalékos franczia járadék 81.46, 4½ százalékos franczia járadék 110.42, olasz járadék 97.50, ottomán bank 490.—. Szilárd.

Osztrák-magyar bank.

Az osztrák-magyar bank ma teszi közzé 1885-ik évi zárszámadását, melyből a következő nevezetesebb adatokat közöljük:

1885. évben négy mellékhely állittatott fel, még pedig Bregenz, Feldkirch, Marburg és Varasdon. 1885. deczember 31-én e szerint a központi szolgálat számára Bécsben létező osztályokon kivül fennállottak: a két főintézet Bécsben és Budapesten, továbbá a birodalmi tanácsban képviselt országokban és királyságokban 23 fiókintézet és 16 mellékhely, valamint a magyar korona országaiban 15 fiókintézet és 13 mellékhely; összesen 40 bankintézet és 29 mellékhely. A bank működése tehát 1885. évben 69 bankhelyre terjedett ki.

A bank összes müveletei 1885. évben tettek 1,316.204,915 frtot. 1884. évben azok tettek 1,470.421,259 frt. A müveletek tehát 1885. évben 154.216,344 frttal csökkentek.

Az *érczkészlet* tett 1885. évi decz. 31-én ezüstben 129.723,317 frt 25 krt (+ 3.155,141 frt 75 kr), aranyban 69.072.718 frt 8½ krt (—9.749.414 frt 90½ kr), együtt 198.796,035 frt 33½ krt (— 6.594,273 frt 15½ kr). Az ezüst-készlet szaporodása keletkezett: a banknál eszközlött fizetésekből, még pedig: átutalásokból a forgatmányi (giro-) üzletben 30.350,910 frt, közvetlen fizetésekből 2 972.598 frt, a m. kir. pénzügyi kormányzat követeléséből 250.300 frt, törvényes ezüstpénz beváltásából ¼ száztóli dij mellett 25,534 frt, készpénz letétekből 9.373.740 frt. Ellenben kiadatott: különféle üzletekben al pari 10.177.440 frt 25 kr., eladás által a megalkudott árfolyamon 18,032,693 frt, a forgatmányi (giro-) üzletben 1.182,867 frt, készpénz-letétekben 10.424.940 frt. Az arany-készlet csökkenése keletkezett: Aranyban fizetendő váltók bevásárlása által 9.532,878 frt 80½ kr, különféle üzletekbeni kiadások által 9.102.473 frt 49 kr. Ellenben különféle üzletekben befolyt 8.885,937 forint 39 kr.

A külföldi helyekre szóló, aranyban fizetendő váltók készlete tett 1885. deczember 31-én 10.242,126 frt 24 krt, tehát 1885. évben szaporodott 9.903,207 frt 43 krra'.

A bank pénztáraiban levő *államjegyek* tettek: 1885. évi deczember 31-én 4.496,136 frt, 1885. évben csökkentek 781.280 frttal.

A bankjegyforgalom tett: 1885. évi deczember 31-én 363,603.020 frt, csökkent 1885. évben 12,122.010 frttal. 1885. évi deczember 31-én a bankjegy-forgalom állott: 107.649 darab 1000-esből, 1,159.506 drb 100-asból, 14.000.342 drb 10-esből együtt 15.267,479 darabból.

Forgalomban levő bankjegyekből 1885. évi deczember 31-én az érczkészlet által fedezve 198,796.035 frt 33½ kr. Tehát a bankszerüen fedezendő 200,000.000 frtnyi kontingensből forgalomban volt 164,806.984 frt 66½ kr. Az 1885. évi deczember 31-én bankszerüen fedezendő összeg tehát tulfedezve volt 8,972.941 frt 83 krral. A forgalomba lévő bankjegyek 1885. év folyamában átlagosan 57·24 százalékkal ércz által voltak fedezve (1884. évben 53·50 százalékkal).

A kamatláb a bank üzleteiben 1885. évben változatlan maradt.

1885. évben *leszámitoltatott*: 625.822 darab váltó, melyek összege 720,965.625 frt 79½ kr, az 1885. év végével a tárczában megmarad: 161.487 darab váltó és értékpapir, melyek összege 136.412.984 frt 4 kr, tehát az előző évhez képest kevesebb 31,269.892 frt 65½ krral. Az 1885. végén a tárczában levő váltók és értékpapirokból leszámitoltatott: Bécsben 24.550 drb 56,833.935 frt 39 kr, vagyis 41·654 százalék, az osztrák fiókintézetnél 37.769 drb 37,160.859 frt 3 kr, vagyis 27·102 százalék, Budapesten 11.519 drb 23,127.476 frt 36 kr, vagyis 16·960 százalék, a magyar fiókintézeteknél 27.619 drb 19,380.713 frt 26 kr, vagyis 14·204 százalék.

Leszámitolási kamatok fejében 1885. évben befolyt: Bécsben 1,341.706 frt 61 kr, az osztrák fiókoknál 1,436.776 frt 55½ kr, Budapesten 863.157 frt 49 kr, a magyar fiókoknál 764.033 frt 22½ kr, együtt 4,405.673 frt 88 kr, mindössze 1,077.400 frt 47½ krral kevesebb mint a megelőző évben. Ugyanis Bécsben 561.025 frt 54 krral, az osztrák fiókoknál 273.767 frt 10 krral, Budapesten 275.078 frt 35 krral kevesebb, a magyar fiókoknál 32.470 frt 51½ krral több folyt be kamat fejében.

Az összes bankintézeteknél 1885. évben leszámitolás végett felajánlott helyi váltók és küldények összege tett 622.640 darabot 680,634.020 frt 15½ krral. Ebből leszámitoltatott 574.582 darab 641,816.302 frt 93½ krral, ellenben részint alaki hiány miatt, részint egyéb okból elutasittatott 48.058 darab 38,817.717 frt 22 krral vagyis 5.70 százaléka (1884. évben: 5.62%) a felajánlott váltóösszegnek.

Az 1885. évben leszámitolt váltók közül fizetés hiányában *óvatoltatott*: Bécsben 589 darab 255.822 frt 67 krral, az osztrák fiókintézeteknél 3 055 db 734.286 frt 91 krral, Budapesten 762 darab 281.750 frt 1 krral, a magyar fiókintézeteknél 943 darab 265.490 frt 82 krral, együtt 5.349 darab 1,537.550 frt 41 krral, vagyis 0.25% (1884. évben 0.20%) a leszámitolt összegnek. Az 1885. évben Prágában 5.659 frt 4 kr, Nagy-Kanizsán 300 frt — kr és Szegeden 1.625 frt 8 kr, összesen 7.584 frt 12 krnyi váltók lettek szükölködőkké, melyek azonban valamennyien az ily váltókra befolyt bevételekből leirattak.

A *kézi zálogra* kinnlevő kölcsönök tettek: 1885. évi deczember 31-én Bécsben 11.820,600 frt, az osztrák fiókintézeteknél 8.392,600 frt, Budapesten 3,316,300 frt, a magyar fiókintézeteknél 3,687,200 frt, együtt 27,216.700 frt, csökkenés 7,093,400 frt. Az 1885. évben nyujtott kölcsönök összege tett, még pedig: Bécsben 50,784,100 frt, az osztrák fiókintézeteknél 45.248,200 frt, Budapesten 15,521.300 frt, a magyar fiókintézeteknél 14.696,800 frt, együtt 126,250.400 frt. Kamatok fejében a kölcsönüzletben részben befolyt, részben 1885. évre még kinnáll: Bécsben 580,914 frt 95 kr, az osztrák fiókintézeteknél 442.498 frt 82 krt, Budapesten 176,221 frt 92 krt, a magyar fiókintézeteknél 144.305 frt 5 kr, együtt 1.343.940 frt 74 kr, (1884. évben: 1,296,146 frt 9 kr) egészben tehát 47,794 frt 65 krral több, mint a megelőző évben.

Az 1885. évben az összes bankintézeteknél 46.299 darab *bankutalvány* 155.628.119 frt 48 krnyi összegben állittatott ki, azaz 9379 darab bankutalványnyal és 19,955.313 frt 64 kr összeggel kevesebb mint 1884. évben. Bankutalványokért dij fejében bevételetett: Bécsben 8691 frt 10 kr, az osztrák főintézeteknél 11.041 forint 36 kr, Budapesten 5603 frt 31½ kr, a magyar fiókintézeteknél 6020 frt 45 kr, együtt 31.356 frt 22½ krajczár, (1884. évben: 33.146 frt 65½ kr) tehát 1858. évben 1790 frt 43 krral kevesebb mint az előző évben.

Értékpapirok és érczpénzek *bizományi vételében és eladásában* 1885. évben a bank által eszközöltetett: vétel utján 13.821,137 frt 59 kr., eladás utján 12.155,933 frt 28 kr., együtt 25.977,070 frt 87 kr. A forgalom ez üzletekben 1885. évben a megelőző évhez képest csökkent 1.478,735 frt 71½ krral értékpapirokban, szaporodott 490.231 frt 81½ krral érczpénzekben, tehát összesen csökkent 988,503 frt 90 krral. Dij fejében befolyt: 32.032 frt 14 kr. (1884. évben: 37,779 frt 58 kr.), tehát 1885. évben 5.747 frt 44 krral kevesebb mint a mult évben.

Lejárt értékpapirok és szelvények 1885. évben beváltatott 261.074 darab, 4.545,468 frt 16 kr. Dij fejében befolyt: 10.945 frt 42 kr.

Bécsben a *forgatmányi üzletnél* a forgalom 1885. évben tett: 706.457,625 frt 78 krt (1884. 916.170,117 frt 47 krt), tehát 1885. évben 209.712,491 frt 69 krral kevesebbet mint a megelőző évben. Budapesten, hol a bank forgatmányi intézménye a közönségnek 1880. év óta nyitva áll, ugy mint az előbbi években, 1885. évben sem vétetett igénybe a forgatmányi üzlet.

1885. évi deczember 31-én a bank kezelése és őrizete alatt állott: Bécsben 26,535 letét 241.135,588 frt 10½ kr. névértékben. Budapesten 2791 letét 15.051,660 frt 83 kr. névértékben, együtt 29,326 letét 256.187,248 frt 93½ kr. névértékben, tehát 6360 letéttel 42.161,875 frt 52½ kr. névértékben több, mint a mult év megfelelő szakában. A letéti üzlet jövedelme 1885. évben tett: Bécsben 137,660 frt 3½ krt, Budapesten 10,177 frt 95 krt, együtt 147,837 frt 98½ krt.

1885. évben a *jelzálog hitelüzletben:* kérelmeztetett 638 kölcsön, melyek összege 26.380,100 frt, engedélyeztetett 406 kölcsön, melyek összege 19.174,800 frt. Az engedélyezett kölcsönökből esik: A birodalmi tanácsban képviselt királyságok- és országokra 145 kölcsön 5.044,800 frt. A magyar korona országaira 261 kölcsön 14.130,000 frt, együtt 406 kölcsön 19.174,800 frt. Mint jelzálog-hitelüzleti jövedelem a záloglevelek kamatainak és a kisorsolt záloglevelek beváltására a tartalékalapból nyujtott előlegek kamatainak levonása után, az 1885. év számára 855.371 frt 29½ kr. (1884: 891,153 frt 18 kr.) mutatkozik, tehát 35.781 frt 88½ krral kevesebb mint az előző évben.

A banknak *záloglevél-forgalma* 1885. évben következő változásokat tapasztalt: forgalom 1884. évi decz. 31-én 83,997,900 frt, kiadatott 1885. évben 10,296.800 frt, kisorsoltatott 1885. évben 12,867.400 frt. kölcsönvisszafizetések záloglevelekben 1885. évben 236,300 frt, forgalom 1885. decz. 31-én 81,191.000 frt.

Az 1884. évi deczember 31-én mutatkozott forgalomhoz hasonlitva, a forgalom csökkent 2,806.900 frttal.

A bank valamennyi pénztárainál 1885. évben készpénzben összesen bevételetett 4.076,762.779 frt 70 kr, kiadatott 4.065,838.178 frt 61 kr. Az 1885, évi pénztári mozgalom tehát 8.142,540.958 forint 31 kr, (1884: 9.042,784.948 frt 16½ kr) és az előző évhez hasonlitva kevesebb 900,243.989 frt 85½ krral.

1885. évben *jövedelmekben* bevételetett, illetőleg elszámoltatott: Váltók és értékpapirok leszámitolásából az 1886. évre való kamatelővitel levonása után 4,789.414 frt 53 kr, kézi zálogra adott kölcsönökből 1,343.940 frt 74 kr, jelzálog-kölcsönökből, az 1886. évre való kamatelővitel levonása után és a záloglevelek kamatoztatásának levonásával 875,351 frt 29½ kr, külföldi helyekre szóló, aranyban fizetendő váltókból, az 1886. évre való elővitel levonása után 218.788 frt 27 kr, nemes érczekbeni üzletekből 73.653 frt 16 kr, bankutalványokból 31.356 frt 22½ kr, bizományi üzletekből 55 920 frt 96 kr, letéti üzletből 147.837 frt 98½ kr, a tőzsdeszerüen vásárolt záloglevelek kamataiból 215.457 frt 97 kr, különféle más üzletekből és befektetésekből, az 1886. évre való elővitel levonása után 271.414 frt 83 kr. értékpapirok után pénztárilag befolyt nyereményből 81.973 frt 91 kr, a tartalékalap elhelyezéseiből, az 1886. évre való kamatelővitel levonása után 519.491 frt 98½ kr, együtt 8,604.621 frt 86 kr. Ellenben 1885. évben költségek fedeztettek: jövedelmi adó pótlékokkal, továbbá mint illeték-átalány a kölcsön-üzletben 862.769 forint 76 kr. kezelési költségek (Regie) 1,682.701 forint 27½ kr, Bankjegy-gyártási költségek 259.824 frt 74½ kr. E 2.805,295 frt 78 krt tevő összes költségek levonása után mutatkozik *tiszta évi jövedelem* 5.799,326 frt 8 kr.

Miután a tartalékalap 18.089,114 frt 74 krra, tehát a befizetett részvénytőkének több, mint husz százalékára rug, minek folytán részére való átutalásnak a tiszta évi jövedelemből helye nincsen (az alapszabályok 103. czikke), és miután a két állami kormányzat javára osztályrész nem jut, mert a tiszta évi jövedelem 7 százalékon alóli osztalékot eredményez, a részvényeseket illeti a fenti egész tiszta évi jövedelem, mely tesz 5.799.326 frt 08 krt. Azonkivül a részvényeseket illeti az 1884. évről áthozott, kiosztásra nem került nyereség, mely tesz 11,190 frt 19 krt, 150,000 bankrészvényre tehát esik együtt 5.810,516 frt 27 kr. Az 1885. év első felében eredményezett tiszta jövedelemből 1885. julius havában már kiosztatott: 18 frt részvényenként, tehát 2.700,000 frt. 1886. évi február havában a közgyülés után kiosztásra kerülendő: 20 frt 70 kr részvényenként, tehát 3.105,000 frt együtt 5.805,000 frt. Az e szerint mutatkozó 5,516 frt 27 kr maradék, mely a részvényeseket az évi jövedelemből illető 5.810,516 frt 27 krból még fennmarad, kiosztásra nem került nyereségül a részvényesek javára uj számlára áviteltik. Az 1885. évi osztalék tehát részvényenként *38 frt 70 krt* tesz, vagyis a befizetett tőke 6.45 százalékát (1884. évben: 42 frt 30 kr, vagyis 7.05 százalék.)

Minthogy a két állami kormányzatot az 1885. évi tiszta jövedelemből osztályrész nem illeti, ugy tehát a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államkormányának kölcsönadóssága nem csökken, ezen adósság 1885. decz. 31-ével változatlanul fenmarad 79.403.386 frt 65½ krra.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Az italmérési jog megváltása.** Az italmérési jog megváltásának kérdéséhez több izben hozzászóltunk már. Most a miniszterelnök minapi nyilatkozata után ismét napirenden van e kérdés, mert a ki az általános pénzügyi viszonyokat ismeri, egy perczig sem lehet kétségben az iránt, hogy a miniszterelnök ama nyilatkozata, hogy a már majdnem kész törvényjavaslatot csak akkor lehet benyujtani, ha az általános pénzviszonyok erre kedvezőek lesznek, nem egyéb ama szokásos miniszteri interpelláczió-válaszoknál, melyek rendszerint orakulumszerüek, hiszen főleg a minisztereknek azért van megadva a beszéd, hogy gondolataikat elrejthessék. A pénzpiacz ma oly kedvező, hogy ennél kedvezőbbet alig lehet bevárni. Ha még azt is figyelembe veszszük, hogy ezzel a pénzügyi operáczióval sok millió forint válik szabaddá, mely összeg a földmivelők kezébe megy át, kik ezt az uj tőkét jelenleg annál inkább használhatják, mert e nélkül az átmenet az intenziv gazdálkodásból az extenzivbe nagyon meg volna nehezitve, akkor kétségtelen az, hogy a szükségtelen huza-vona vagy csak a lanyha eljárás ebben a dologban nagyon hátrányos dolog volna. Az italmérési jog megváltása, a mint azt most tervezik, lényegében abban áll, hogy a regálejogot a földbirtokosoktól megváltják és pedig olyképen, hogy nem a kormány, hanem a községek eszközlik a megváltást és a jog árát, melyet a jelenlegi tiszta haszon után számitanak ki, a tulajdonosok készpénzben kifizetik. Minthogy azonban a községek nem rendelkeznek ily tőkével, a kormány szerzi be az egész szükséges összeget egy legfeljebb 45 év alatt törlesztendő kölcsön alakjában és ezt a pénzt rendelkezésére bocsátja azoknak a községeknek, melyek erre igényt tartanak; a községek azután a jogot bérbe adhatják, ugy mint eddig a földbirtokosok tették. E tranzakczió morális hatása — mert főleg erről van szó — abban áll, hogy mig a földbirtokosok a jogot a legtöbbet igérőnek adták bérbe, tekintet nélkül a bérlő morális jellemére, addig a községek megválogathatják a bérlőt, mert csak a saját bőrükről van szó. A bérösszeg, a mit a községek kapnának, elegendő volna a tőke kamatozására és törlesztésére. A kormány itt tehát csak a közbenjáró szerepét viselné, mert az ország semminemü uj terhet sem vállalna magára, minthogy a községek egész vagyonukkal kezeskednének az annuitások pontos fizetéseért; másrészt a községek is fedezve volnának a bérbeadott jog jövedelmével és az a kilátásuk is megvan, hogy bizonyos idő mulva ingyen jutnak egy értékes jog birtokába. Ezek után világos, hogy itt oly hitelpapir kibocsátásáról van szó, mely egy földhitel-záloglevél biztosságán kivül (mert a községek egész vagyonukkal felelősek) még a magyar állam kezességét is birja. Ily értékpapir a legkeresettebb befektetési papir volna és ennek értékesitése minden kétségen felül áll. És mégis van akadály a kibocsátás ellen, legalább olyan, mely a müveletet késlelteti, mert a kölcsön csakis papirban kamatozó kölcsön lehet. Ennek okai világosak. Az állam és magánosok bocsájthatnak ki aranykölcsönöket is, mert az agió váratlanul emelkedik, veszteségük másrészt kiegyenlittetik; az államnál részben a vámok által, magánosoknál a termények jobb értékesitésében. A községek azonban, melyek bevételeiket csak papirpénzben kapják, nem tehetik ki magukat az agió hullámzásainak. De papirkölcsönt a külföldön nem lehet elhelyezni és minthogy ezt az üzletet is valószinüleg a Rothschild-hitelintézeti csoport fogja csinálni, mely azonban, mint kifejtettük, külföldi vevőkre nem számithat, a belföldieket pedig teljesen igénybe veszik a folytonos deficzitkölcsönök és igy nem maradna egyéb hátra, mint várni. Most azonban az a kérdés merül fel, nem-e volna már praktikusabb mód a kölcsön realizálására, mint az eddig megszokott? Erre nézve a Schönberger-féle Börsen und Handelsbericht a következő gyakorlati módot ajánlja. Statisztikailag be van bizonyitva, hogy a regalejog megváltására szükséges összegnek mintegy fele a nagybirtokosokra esik. Ámbár az oppoziczió után itélve, melyet az egész megváltási terv ellen ép a nagybirtokosok fejtenek ki, föltehető, hogy a nagybirtokosoknak ezzel a készpénzzel, melyet most kaphatnának, nem tennének jó szolgálatot és ezek jobban szeretnék a megváltási összeget a kibocsátandó állampapirban fölvenni, mint készpénzben. A középbirtokosok között is lesz akárhány ilyen és igy a kormány jobban tenné, ha az egész hiteloperácziót nyilvános aláirás utján hajtaná végre, még pedig oly módon, hogy a földbirtokosoknak elsőbbségi joguk volna a megváltási összeg erejéig aláirni. Az emlitett lap meg van róla győződve, hogy ily módon a maradékot a belföldi bankok, takarékpénztárak és magánosok összevásárolnák. De a községek is részt vennének az aláirásban, a mennyiben ez módjukban állana. Igaz ugyan, hogy a magyar vidéki lakosság nem szivesen vesz állampapirokat, a mit legjobban bizonyit az a sok százmilliónyi takarékpénztári betét, mi sokkal kevesebbet kamatoz, mint a járadékok, de oly értékpapirnál, melynek pontos kamatozásáról maguknak kell gondoskodniok, minden egyéb aggodalom meg fog szünni. Hogy anyagi tekintetben az ily módon való kibocsátás sokkal előnyösebb, az magától érthető, mert a konzorcziumok közbenjárási költségét csak a regálejog-birtokosoknak kellene megfizetni, mig igy az esetleges megtakaritások ezek javára volna.

* **Szegszárd mohács-baranyavári vasut.** Báta és Duna-Szekcső községekből Kur Kálmán ref. lelkész és Kopacsek Aurél községi jegyző vezetése alatt báró Kemény Gábor, közmunka- és közlekedésügyi miniszterhez nagyszámu küldöttség érkezett, melyet a miniszter ma délelőtt, a képviselőház ülése alatt, a miniszteri teremben fogadott. A küldöttség felkérte a minisztert, hogy a Szegszárd-Báta-Mohács- és Baranyavár irányában tervezett vasutvonal kiépitése alkalmával, Báta és Szekcső községek érdekeiben hasson oda, hogy a tervezett vasutvonal azok közvetlen közelében vonuljon el és ott állomásokkal birjon. A miniszter kegyesen fogadta a küldöttséget és megigérte, hogy azon esetre, ha a tervezett vonal épitési ügye a törvényhozás és a kormány elé kerül, a községek jogos igényeire tekintettel fog lenni. — Ezután a küldöttség Vizsolyi Gusztáv és Boda Vilmos országgyülési képviselőknél tisztelgett.

* **Az Ipoly szabályozása.** Az Ipoly medre oly sekély, hogy 2—3 napi esőt sem képes befogadni, minélfogva mindúntalan kiönt nagy kiterjedésü réteket állandó posványokká változtatva át, mihez még az a csekély baj is járul, hogy a belvizeket a meder sekélysége miatt nem lehet levezetni. E bajok és a gyakori árvizveszélynek elháritása illetőleg az Ipoly szabályozása végett az érdekeltek már régebben mozgalmat inditottak meg, s január 18-án Balassa-Gyarmaton a *Szczitovszky* János nógrádmegyei alispán elnöklete alatt ujabb értekezletet tartottak, melyen a szabályozás költségeit is megvitatták. A szabályozási költségek 288,524 frtban számittattak ki. Az érdekeltek a szabályozás sikeres keresztülvitele végett társulattá szándékoznak alakulni, a szükséges pénzt kölcsön utján fogja beszerezni.

* **A Debreczenben épitendő pipa-dohánygyár** biztositása czéljából a budapesti dohányjövedéki központi igazgatóságnál ma megtartott tárgyaláson a következő ajánlatok tétettek. 1. Varga Ferencz és Tóth István épitőmesterek Debreczenből az első csoportra $7\frac{1}{10}$% árengedménynyel, vagyis 363,520 forint 63 krért. 2. Actiengesellschaft für Wasserleitung, Bécs, a második csoportra, illetve a fütés, vizvezetés és csatornázási munkálatra 12% felülfizetéssel. 3. Gregersohn G. és Fischer Károly az első csoportra 350,216 frt 30 krért. 4. Schmidt W. A., Mandel Pál és Mandel Jenő Mármaros-Szigetről az első csoportra 430,433 frtért. 5. Kéler Napoleon az első csoportra 8% árengedménynyel. 6. Zellerin Mátyás a második csoportra 23,413 frt 65 krért. 7. Neuschloss Miksa első és második csoportra $7\frac{1}{8}$ árengedéssel. 8. Knut Károly mérnök a második csoportra 19,545 frt 54 krért. 9. Simonyi Miksa és Fodor József Debreczen az első csoportra 361,900 frtért, a második csoportra 23,413 frt 65 krért. 10. Mandel, Reichmann és Lachs társvállalkozók az első csopotra 341,998 frért. 11. Gross Ch. E. Lewis utódai a második csoportra 18001 frt 50 krért és végül Grünwald testvérek Párkányból az első csoportra $17\frac{6}{10}$% árengedménynyel, a második csoportra $5\frac{6}{10}$% árengedménynyel.

IPARÜGYEK

— **A mester és tanoncz közötti viszony.** A VIII. kerületi elöljáróság felhivást intézett a hatáskörébe tartozó iparos mesterekhez, hogy tanonczaik tanidejének leteltét két hóval a tanviszony megszünése előtt az iparhatóságnál jelentsék be. Tartozik ugyanekkor a mester a tanoncznak a tanult iparágban való haladásáról is jelentést tenni. Ha a tanoncz bármi okból a tanidő letelte előtt szüntetné meg a tanulást, ezt a mester 8 nap alatt tartozik a kilépés okának megjelölésével bejelenteni. A kik ebben az ügyben mulasztást követnek el, azokat a törvény egész szigorával megbünteti

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A magyar aranyjáradék konverziója.** A képviselőház pénzügyi bizottsága ma terjesztette be jelentését a m. kir. pénzügyminiszter által a 6%-os magyar aranyjáradék kölcsönkötvények konverziójára vonatkozólag tett előterjesztés tárgyában, mely igy hangzik: Az 1881. év XXXII. t. cz., mely a pénzügyminiszter urat a 6%-os magyar aranyjáradék kölcsönkötvényeinek beváltására és e czélból 4%-os aranyjáradék kölcsönkötvények kibocsátására hatalmazta fel, egyszersmind elrendelte, hogy a müvelet befejezése után, legkésőbben az 1885. évben, arról az országgyülésnek jelentés tétessék. Az idézett törvény ez intézkedésének tett eleget a pénzügyminiszter, midőn a konverzióra vonatkozó mult évi deczember hó 14-dikéről kelt jelentését (222. számu irómány) a törvényhozásnak benyujtotta. A képviselőház pénzügyi bizottsága tárgyalván a jelentést, meggyőződött arról, a mit különben az 1884. évi állami zárszámadás is bizonyit, hogy a 6%-os aranyjáradék kölcsön kötvényeinek bevonása és a 4%-os hasonló kötvények kibocsátása végrehajtatott; — hogy ezáltal a tőketartozás 145.000.000 arany forinttal növekedett, ellenben a kamat évi 2.200,000 arany forinttal csökkent. Meggyőződött továbbá a bizottság arról is, hogy ezenfelül, már a konvertálás folyama alatt, még egy további kamatmegtakaritás is éretett el, 3.207,165 arany forint erejéig, a melyben bőséges fedezetet találtak a konverziónak 1.280,000 frtra rugó azon költségei, a melyek a szerződés értelmében az államkincstárt terhelték. A konverzió egész folyama alatt a külállamok politikai és ezek hatása alatt a pénzpiacz viszonyai is határozottan kedvezőtlenek voltak. És hogy eme körülmények között mégis sikerült ez, hitelviszonyainkra oly rendkivüli fontossággal biró, nagy mervü pénzügyi müveletet szerencsésen és a törvény rendelkezésének minden tekintetben megfelelő módon keresztül vinni, az főleg a pénzügyminiszter által követett óvatos és körültekintő eljárásnak tulajdonitható. A miért és midőn a pénzügyi bizottság a jelzett előterjesztését helybenhagyólag veszi tudomásul; egyszersmind bátorkodik ajánlani képviselőháznak, hogy azt, helyeslésének nyilvánitása mellett, szintén tudomásul venni méltóztassék. A miniszteri előterjesztés kiegészitésére van szerencsénk ·/. alatt a konverzió lebonyolitását feltüntető kimutatást ide csatolni. Kelt Budapesten, 1886. jan. 23-án. Zsigmondi Vilmos a pénzügyi bizottság elnöke. Lukács László a pénzügyi biz. előadója.

** **A kereskedelmi mászótár** pénzalapját, mely a hazai pénzintézetek adományaiból alakult, a szerkesztés eddigi költségei ugyszólván teljesen kimeritették. A munkálatok annyira haladtak, hogy a szótár közelebb sajtó alá megy. A bizottság véleménye szerint a kiadás költségei nem fogják az akadémiát terhelni, mivel a kiadásra egyik könyvkiadó részvénytársaság vállalkozott. A szerkesztés költségeit továbbra is akadémia fogja viselni, de reméli, hogy azok a nagyszámu pénzintézetek és kereskedelmi társulatok, melyek ekkorig erre a czélra még nem áldoztak, adományaikat nem fogják megvonni a rájok nézve nagyfontosságu vállalattól.

** **Szerb dohányjáradék.** E járadékot talán még ezen a héten kibocsátják. Az erre vonatkozó szerződést a Compoir d'escompte és az osztrák tartományi bank már ratifikálták. E szerződés szerint az engedélyesek az engedélyt egy Párisban alakitandó társaságnak adhatják el, mely müködését 10 millió frankkal kezdi meg. A szerződés szövege a nyilvánosság előtt még ismeretlen, de azt mondják, hogy a szerződők okulva a törökegyedáruságon, egészen más feltételeket szabtak, mint a milyeneket a portával kötött szerződés tartalmaz. A társaság az első öt évben évenkint 2½ millió frankot fizet a szerb kormánynak. Ez összeg kiszámitásának alapjául azt vették, hogy a dohány fogyasztás 1 millió kilogrammot tesz, ha a 2 millió főre évenkint csak ½ kilót számitanak is fejenkint. Az évi törlesztés e szerint kilogrammonkint 2½ frankot tesz, s mivel az eladási ár átlag 7½ frankban állapittatott meg, a dohány bevásárlására, feldolgozására és a tiszta nyereségre, feltéve, hogy évenkint 1 millió kilogramm fogyasztatik, 5½ frank marad kilogrammonkint. A kormány a biztositott 2½ millió forinton kivül még a tiszta nyereségből is kap egy bizonyos részt, hogy a csempészet megakadályozására annál buzgóbban törekedjék. A 2½ millió forintot a kormány a 40 millió frank összegü dohányjáradék kamatozására és törlesztésére fogja forditani. A járadék 5 százalékot fog kamatozni. A szerződés 50 évre köttetett, az évi járulékot és a kormány osztalékát illetőleg minden ötödik évben revizió alá veszik. 25 év mulva a kormány a szerződést felmondhatja. A társaság székhelye Párisban, a technikai igazgatósága Belgrádban lesz. A szindikatus tagjai nagyobbrészt azok, a kik szerb járadékot és vasuti kötségeket is elhelyezték Németországban.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 25. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma is szilárd irányt követett. Gyenge kinálat és mérsékelt vételkedv mellett mintegy 10,000 métermázsa kelt el szilárd árakon. Más gabonanemekben gyenge forgalom mellett sem az irány sem az árak nem változtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 200 mm. 80 k. 8.35 frt, 100 mm. 80 k. 8.35 frt, 400 mm. 79.5 k. 8.20 frt, 160 mm. 79.5 k. 8.32½ frt, 800 mm. 79 2 k. 8.32½ frt, 100 mm. 80 k., 100 mm. 79.5 k., 200 mm. 79 k. és 100 mm. 77 k. 8.25 frt, 100 mm. 79 k. 8.15 frt, 150 mm. 79 k. 8.32½ frt, 1100 mm. 78 k. 8.35 frt, 500 mm. 79 k 8.35 frt, 900 mm. 78.5 k. 8 30 frt, 700 mm. 78.5 k. 8.25 frt, 150 mm. 78.3 k. 8.25 frt, 150 mm. 77.8 k. 8.20 frt, 100 mm. 77.7 k. 8.15 frt, 100 mm. 77.5 k. 8.15 frt, 300 mm. 77.5 k. 8.12½ frt, mind három hóra. *Fejérmegyei* 400 mm. 77 k. 8.10 frt; három hóra. *Pestvidéki* 100 mm. 77.5 k., 100 mm. 77 k. és 100 mm. 76.5 k. 8 frt, 100 mm. 77.3 k. 8.15 frt, 100 mm. 76.5 k. 8 frt, mind három hóra. *Aradi* 100 mm. 76.5 k. 7.10 frt, három hóra.

Rozs 100 mm. 6.10 frt, 250 mm. 6.30 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Tengeri 100 mm. 5.10 frt, 100 mm. 5.17½ frt, 200 mm. 5.20 frt: mind készpénzfizetés mellett.

Zab 100 mm. 6.65 frt, 100 mm. 6.35 frt, 100 mm. 6.25 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 k/hl	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 »	7.80	8.20
—	» pestvidéki	76—81 »	7.70	8.10
—	» fehérmegyei	76—81 »	7.80	8.20
—	» bácskai	76—81 »	7.80	8.20
—	» északmagyarorsz.	76—81 »	7.40	7.85
Rozs	»	70—72 »	6.15	6.35
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.40	5.70
—	» égetni való	62—64 »	6.—	7.—
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.20	8.80
Zab	»	39—41 »	6.30	6.75
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.15	5.20
—	» másnemü	73 »	5.10	5.15
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	4.60	4.80
Repcze	uj, káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet igen csekély forgalommal szilárd irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.90, 7.89 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén alig volt valami üzlet, az irány szilárd maradt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra 1000 mm. 7.88 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	7.88	—	7.90—
Tengeri május—juniusra	»	5.47	—	5.49—
Szokványzab tavaszra	»	6.50	—	6.52—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsde lanyhábban nyilt meg, de később magasabb berlini gabonaárfolyamokra ismét megszilárdult. A forgalom gyenge volt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 50[illegible]0 mm. 7.87, 7.88 7.89 frton.

Tengeri május—juniusra 1000 mm. 5.48 forinton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1886. tavaszra	«	7.88	—	7.9[illegible]—
Tengeri 1886. május—juniusra	«	5.47	—	5.[illegible]9—
Szokványzab 1886. tavaszra	«	6.50	—	6.[illegible]2—

Terménytőzsde.

Terményekben csekély forgalom volt.

Disznózsir pesti 51 forintjával köttetett.

Szilva *bosnyiai* zsákáru 85 darabos 11 frton köttetett 56 kilogrammonkint.

Szilvaiz szlavoniai uj 13 frton kelt.

Szesz lanyha; 23.75—24.25 forinton, szeszélesztő 26—26.25 frton.

Értéktőzsde.

Görögországi háborus hirek miatt a hangulat az előtőzsdén nagyon ellanyhult, de mivel a spekuláczió meglehetősen nyugodt maradt, nagyobb és sürgős kinálat nem állt be. A déli tőzsdén valamivel barátságosabb hangulat uralkodott kedvezőbb külföldi árfolyamokra. Az utótőzsde üzlettelen maradt; az [illegible] tőzsde eleintén ingadozott, de zárlat felé jobb külföldi árfolyamokra ismét megszilárdult az irány.

Előtőzsde.

Háborus hirek miatt az előtőzsde lanyhán nyilt meg. Osztrák hitelrészvény 299.10-től 297.80-ig köttetvén, maradt 298 pénz, magyar aranyjáradék 101.15-től 101-ig, magyar papirjáradék médióra 92.90-től 92.85-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 88.50-től 88⅛-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298—298.10, magyar aranyjáradék 101.02½—101.05.

Déli tőzsde.

Arányleg kielégitő berlini jegyzésekre déli tőzsdén barátságosabb hangulat uralkodott. Osztrák hitelrészvény 297.60—298.20 közt ingadozván, maradt 298 pénz, magyar hitelbank 303.50-től 304-ig köttetvén, maradt 304 pénz, pesti magyar kereskedelmi bank 603-tól 605-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 88.25-ön, magyar jelzáloghitelbank 119.50-től 119.75-ig, budapesti bankegyesület 104.50-en, magyar aranyjáradék azonnali átvételre 101.20-on, médióra 101-től 101.10-ig, magyar papirjáradék 92.95-től 92.90-ig azonnali átvételre és 92.85-től 92.90-ig médióra, magyar földtehermentesitési kötvény 10[illegible]-on, erdélyi földtehermentesitési kötvény 103.75-ön, pesti magyar kereskedelmi bank 6%-os záloglevelei 103-on, Viktoria-malom 296-on, molnárok és sütők malma 435-ön, Erzsébet-malom 296-tól 2[illegible]-ig, alföld-fiumei vasut 86-on, első erdélyi vasut 185-ön, ujlaki téglagyár 175-ön, Drasche-féle téglagyár 243.50-en köttettek. Valuták és váltók merevebbek.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298—298.10, magyar hitelbank 304—304.50, magyar aranyjáradék 101.10—101.12½, magyar papirjáradék 92.90—92.92½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.75—2.25 forint, nyolcz napra 5.50—6.50 forint, egy hóra 11.50—12.50 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén nem volt emlitésre méltó forgalom, csupán osztrák hitelrészvény köttetett 298-tól 298.10-ig.

2 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 298—298.10.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde lanyhábban nyilt meg, de zárlat felé ismét megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 298.10—297.80 közt ingadozván, maradt 297.90 pénz, magyar aranyjáradék 101.10-től 101.05-ig, magyar papirjáradék 92.90-től 92.82½-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 88½-on köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297.90—298, magyar aranyjáradék 101.07½—101.10, magyar papirjáradék 92.82½—92.85.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	301.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	298.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 25. Az üzlet lanyha. Magyar urasági, öreg, nehéz 40—41 forintig, fiatal nehéz 43—44 forint, közép 42—43 forint, könnyü 41—42 frt, közönséges szedett nehéz 38—40 forint, közép 38—40 forint, könnyü 37—40 frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéz ——— forint, átmeneti közép ——.— forint, átmeneti könnyü ——— forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 38—39 frt, közép 37—38 frt, könnyü 35—37 forint. — Hizó 1 éves élősulyban —forint, hizó két éves makkos élősulyban 4% 26—30 forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* távirata.) A görögországi hirek rossz befolyással voltak a mai előtőzsde irányára. Különösen játékértékekben realizáltak nagyobb mértékben és ezek árfolyamai csökkentek, mig középbankok tovább emelkedtek. Valuták megszilárdultak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 297.60, *magyar hitelbank* 303.80, osztrák-magyar államvasut 265.10, Károly Lajos-vasut 291.50, májusi járadék 83.95, *magyar aranyjáradék* 100.92, *magyar papirjáradék* 92.77, husz frankos arany 10.02½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde gyengébb árfolyamokkal indult. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 297.80, *magyar hitelbank* 304, osztrák-magyar államvasut 265.25, déli vasut 132.50, májusi járadék 83.95, *magyar aranyjáradék* 100.97, *magyar papirjáradék* 92.75, husz frankos arany 10.02½.

Később az olasz pénzügyminiszter expozéja következtében javult az irány és a forgalom is élénkült. A sorompón csak egyes értékek kerestettek és szilárdabbak. Váltók és valuták változatlanok.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.05, angol-osztrák bank 113, unióbank 78.75, bankegyesület 107.40, *magyar hitelbank* 304, osztrák-magyar államvasut 265.25, Károly Lajos-vasut 22[illegible], dunagőzhajózási részvény 476, Lloyd-részvény 626, északnyugati vasut 168.50, elbavölgyi vasut 157.50, tramway 201.40, déli vasut 132.4[illegible], májusi járadék 84.05, osztrák aranyjáradék 112.25, *magyar aranyjáradék* 101.10, 1864-ki sorsjegy 170.50, bécsi községi sorsjegy 124.25, husz frankos arany 10.01½, német birodalmi márka 61.25, *magyar papirjáradék* 92.87. Pang.

Bécs, jan. 25. (*Magyar értékek hivatalos zárlata*). Magyar földtehermentesitési kötvények 104.50, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.—. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 103.25. Erdélyi vasut 185.—. Magyar keleti vasut 112.25. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 117.75. Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.50, 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 123.25. Magyar 4%-os aranyjáradék 101.12. Magyar vasuti kölcsön 152.25. Magyar hitelbank 304.—. Alföldi vasut 186.—. Magyar északkeleti vasut 174.50. Keleti vasuti elsőbbség 98.50. Tiszavidéki vasut-részvény 251.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 88.50, Kassa-oderbergi vasut részvény 150.—. Magyar papirjáradék 92.85. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.

Bécs, jan. 25. (*Osztrák értékek hivatalos zárlata.*) Osztrák hitelrészvény 297.90. Déli vasut 132.50

4⁰/₀-os aranyjáradék 112.25. Váltó Londonra 126.40. Károly-Lajos vasut 219.50. 1864-es sorsj. 170.—. 1860-as sorsjegy 140.50. Török sorsjegy 17.—. Angol-osztrák bank részvény 113.—. 4.2⁰/₀-os ezüstjáradék 84.20. Osztrák államvasut 265.50 20 frankos 10.01½. 4.2⁰/₀-os papirjáradék részv. 84.05, Osztrák hitelsorsjegy 177.—. Osztrák-magyar bankrészvény 871.—. Csász. kir. arany 5.92. Német bankváltók 61.95. Elbavölgyi vasut részv. 157.25. Wiener Bankverein részvény 107.40. Dunagőzhajózási részv.-társ. 476. Gyengül.

Esti tőzsde.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde többszörös jelentéktelen ingadozások mellett csendesen folyt le, de végül az Agence Havas jelentésére, hogy a hatalmak együttes jegyzéket intéztek Görögországhoz, az üzlet élénkült. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 297.50—298.35, angol-osztrák bank 112.85 113.20-ig, unió-bank 79.—79.10, bankegyesület 107.80 108.25, osztrák tartományi bank 107.35—107.70, tramway 201—201.75, török dohány-részvény 80.75—79.75, májusi járadék 84.10, osztrák ezüstjáradék 84.30, *magyar aranyjáradék* 101.07—101.22, *magyar papirjáradék* 92.75—92.87.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.10, angol-osztrák bank 113.10, bankegyesület 108, tramvay 201.50, osztrák-magyar államvasut 265.25, Károly-Lajos vasut 219.75, elbavölgyi vasut 157.75, török dohány részvény 80, *magyar aranyjáradék* 101.17, husz frankos arany 10.02, német birodalmi márka 61.95.

Zárlat után a magánforgalomban jegyez osztrák hitelrészvény 298.10, *magyar aranyjáradék* 101.17 után 101.22.

Az esti magánforgalomban maradt osztrák hitelrészvény 298, *magyar aranyjáradék* 101.20.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A díjüzletek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2½ frt, nyolcz napra 5—5½ frt, egy hónapra 11—12 frt, három hónapra 20—21 frt: osztrák-magyar államvasut egy hónapra 10—11 frt; Károly Lajos-vasut egy hónapra 10—11 frt; déli vasut egy hónapra 7—8 frt; magyar aranyjáradék egy hónapra 2—2½ százalék, három hónapra 4½—5 százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2⅞—3⅛ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3⅞—4 százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A politikai hirek következtében a hangulat ugyan tovább szilárdult, de az üzlet élénktelen volt és az árfolyam-emelkedések többnyire csak néhány krajczárt tesznek. *Buza* tavaszra 8.19—8.20, május—juniusra 8.33 frton fizettetett; őszre 8.70 frtra tartották. *Rozs* tavaszra szilárdabb volt és 6.58 frtig fizettetett; *zab* tavaszra 6.85 frton állandó maradt, mig *tengeri* május—juniusra 5.86—6.88 frton fizettetett. *Rozs* őszre jegyez 7.02, *zab* őszre 6.82—6.84 frtot.

Délután tulnyomó kereslet mellett kedvezőbb volt az irány. *Buza* tavaszra 8.23, május—juniusra 8.36, őszre 8.72, *rozs* tavaszra 8.58, uj *tengeri* 6.88—5.89 frton köttetett, végül maradt buza őszre 8.73—8.75, zab tavaszra 6.85—6.87, őszre 6.83—6.85 frt.

Kész áru üzlettelen, de az irány jobb budapesti jelentésekre kissé megszilárdult.

Szesz a vevők tartózkodása következtében jegyez kész gabonaáru változatlanul 25⅛ frtot.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediora vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt párisi és ... készpénzre vagy mediora illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediora M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Megjegyzendő, hogy a ... átszámitásokhoz még a transaktio-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a ... prolongatio-tételek is számitásba veendők. A ... a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Az ... árfolyam 100 márka vista = 62 frt — kr. 100 frank vista = 50 frt 15 kr.

Január 25.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hez képest osztr. értékben	
PÁRIS.					
•Franczia 3%-os járadék		81.25	—.—		—.—
• 4½%-os •		110.35	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	528.—	263.95	—	1.24
Osztrák déli vasut	U	—.—	—.—		—.—
•Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—		—.—
•Franczia törleszthető járadék	M	83.60	—.—		—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	560.—	—.—		—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.13	101.37	+	0.10
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—		—.—
BERLIN.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	67.20	83.95	—	0.05
• 5%-os •	K	—.—	—.—		—.—
• 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.—	84.37	+	0.14
• 4%-os aranyjáradék	K	90.50	112.51	+	0.19
Magyar aranyjáradék	U	81.60	101.25	+	0.19
• 5%-os papirjáradék	U	75.25	93.48	+	0.15
• keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	102.70	127.41	+	0.22
Osztrák hitelrészvény	U	494.—	298.23	—	1.11
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	427.—	264.69	—	0.22
Osztrák déli vasut	U	215.—	133.23	—	0.42
Károly-Lajos vasut	U	88.50	219.43	+	0.31
Kassa-oderbergi vasut	K	60.40	149.90	+	0.27
•Román vasuti részvények		—.—	—.—		—.—
Orosz bankjegy		199.75	123.80	+	0.07
Váltó bécsi piaczra		161.25	61.94	+	0.01
•Keleti kölcsön II. kibocsátás		61.25	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
• leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
• országos bank	K	—.—	—.—		—.—
FRANKFURT.					
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	67.60	84.32	+	0.31
• 5%-os •	K	81.20	101.15	+	0.12
• 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.—	84.37	+	0.24
• 4%-os aranyjáradék	K	90.35	112.31	+	0.11
Magyar aranyjáradék	U	81.55	101.19	+	0.67
• 5%-os papirjáradék	U	75.10	93.30	+	0.27
Osztrák hitelrészvény	U	239.12	298.53	+	0.29
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—		—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	213.50	264.92	+	0.08
Károly Lajos vasut	U	176.87	219.47	—	0.13
Osztrák déli vasut	U	106.—	133.28	—	0.23
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	196.87	244.23	+	0.43
Magyar-gácsországi vasut	K	141.25	175.20	+	1.35
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—		—.—
Váltó bécsi piaczra		161.20	61.96	—	0.02
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—		—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—		—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—		—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—		—.—

Trieszt, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Zárlat csendesebb kedvezőbb párisi jelentésekre. Váltó Londonra 126.40, olasz bankpiaczokra 50, huszfrankos arany 10.01, májusi járadék 84, *magyar aranyjáradék* 101, *magyar papirjáradék* 92.85, osztrák hitelrészvény 297.75, olasz járadék 96.75.

Berlin, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde szilárdan nyilt meg, de később ellanyhult a görög harczi hirek miatt. Bankértékek és járadékok élénkek. Pénz ultimora 2¾⁰/₀-ért. Kamatláb 2⁰/₀.

Berlin, január 25. (Tőzsdei tudósitás.) Az irány csekély forgalom mellett meglehetősen szilárd. Athéni hirek pillanatnyilag lehangoltak, de az árfolyamok keveset változtak.

Berlin, január 25. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81½, osztrák hitelrészvény 491¼, osztrák-magyar államvasut 427¼, osztrák déli vasut 215¼, Károly Lajos-vasut 88½. Meglehetősen szilárd.

Frankfurt, jan. 25. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 239.37, osztrák-magyar államvasut 213¼, Károly-Lajos vasut 177, déli vasut 106.12. Zárlat felé szilárdult.

Páris, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde megnyitásakor nyugtalanság uralkodott, mert attól tartottak, hogy Salisbury bukni fog. *1 óra 12 perczkor jegyeznek:* 3⁰/₀-os franczia járadék 81.36—81.45, olasz járadék 97.35—97.57, *magyar aranyjáradék* 81.12, török consol 14.07, egyiptomi kölcsön 324, spanyol kölcsön 54.81, ottomán bankrészvény 488, Crédit Foncière 1333, Szuez-részvény 2172, Panama-részvény 491.

3 óra 40 perczkor jegyeznek: 3⁰/₀-os franczia járadék 81.35, 4½⁰/₀-os franczia járadék 110.35, osztrák-magyar államvasut 528, franczia törleszthető járadék 83.60, *magyar földzálog-hitelbank* 500, *magyar aranyjáradék* 81⅛, ottoman bankrészvény 487. Renyhe.

Páris, jan. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A liberálisok fenyegetése Salisbury ellen, a görög harczi hirek, valamint a kilátásban levő heves parlamenti viták, melyek eredménye a kabinetre nézve bizonytalan, az *utótőzsdét* lehangolták. *5 óra 35 perczkor jegyeznek:* egyiptomi kölcsön 321, spanyol kölcsön 54.87—54.56, Szuez-részvény 2171, olasz járadék 97.60—97.40, váltó Londonra 25.20, orosz rubel 247. Kamatláb 2½⁰/₀.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Berlin, jan. 25. *Buza, rozs* és *zab* javult, *olaj* nyugodt, *szesz* bágyadt.

Páris, január 25. *Buza* és *liszt* tartva, *olaj* és *szesz* csendes.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

(A szállitási díj waggonrakományonkint 100 kilogrammért értendő. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 62.— frt, 100 frk 50.15 frt.)

Január 25.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hez képest osztr. értékben	
PÁRIS.				
Buza folyó hóra	21.90	10.98	+	0.06
— februárra	21.90	10.98	+	0.06
— márczius-áprilisra	22.25	11.16	+	0.19
— márcziustól 4 hóra	22.40	11.23	+	0.04
Liszt 12 márkás folyó hóra	48.50	15.87	+	0.64
— februárra	48.50	15.29	—	0.06
— márczius-áprilisra	48.25	15.22	—	0.13
— márcziustól 4 hóra	48.50	15.29	—	0.08
Olaj folyó hóra	56.—	28.08	+	0.02
— februárra	56.25	28.26	—	0.11
— márcziustól 4 hóra	57.—	28.59	—	0.21
— májustól 4 hóra	58.—	29.09	—	0.09
Szesz folyó hóra	47.50	25.97	—	0.10
— februárra	47.75	26.09	—	0.10
— márczius-áprilisra	48.50	26.49	—	0.10
— májustól 4 hóra	49.25	26.93	—	0.06
Szállitási díj: Budapestről	8.27	4.15		
— Bécsből	7.87	3.95		
BERLIN.				
Buza április-májusra	151.—	9.36	+	0.04
— junius-juliusra	155.75	9.66	+	0.06
Rozs április-májusra	132.75	8.23	+	0.06
— május-juniusra	133.50	8.28	+	0.05
Zab április-májusra	128.—	7.94	+	0.08
— május-juniusra	129.—	8.00	+	0.05
Olaj április-májusra	43.80	27.15	—	0.09
— május-juniusra	44.20	27.40	—	0.08
Szesz január-februárra	38.40	23.81	—	0.02
— április-májusra	39.10	24.24	—	0.15
Szállitási díj: Budapestről	3.93	2.44		
— Bécsből	3.24	1.98		
STETTIN.				
Buza április-májusra	151.50	9.39	+	0.01
— május-juniusra	154.—	9.55	+	0.02
Rozs április-májusra	129.50	8.03	+	0.01
— május-juniusra	130.50	8.09	+	0.01
Olaj januárra	43.50	26.98	+	0.05
— április-májusra	44.—	27.28	+	0.04
Szesz kész szállitásra	36.60	22.70	+	0.13
— április-májusra	38.30	23.75	+	0.04
— junius-juliusra	39.40	24.42	—	0.22
— julius-augusztusra	40.20	24.92	—	0.15
Repoze	—.—	—.—		—.—
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.89		—.—
— Bécsből	3.02	1.81		—.—
KÖLN.				
Buza márcziusra	16.40	10.17	+	0.03
— májusra	16.70	10.35	+	0.07
Rozs márcziusra	13.10	8.12	+	0.07
— májusra	13.30	8.25	+	0.08
Olaj kész szállitásra	23.90	29.63	+	0.05
— májusra	23.90	29.63	+	0.17
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.70		
BOROSZLÓ.				
Buza	15.—	9.30	+	0.02
Zab	—.—	—.—		—.—
Szesz	35.80	22.19	—	0.09
Rozs	13.—	8.06	+	0.01
Repoze	20.—	12.40	+	0.02
Tengeri	12.—	7.44	+	0.02
Szállitási díj: Budapestről	2.95	1.81		—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésvásár.

Békés-Gyula, jan. 21. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Felhajtatott mintegy 60.000 drb nagyobbrészt szép erős beállitani való ¾ éves, kevesebb 1½—2 éves, vételkedv élénk volt, s igy egy pár csapat kivételével, de nyomottabb árakon, mind elkelt. Páronkint 2 évesek 42—64 frtig ¾ évesek 36—50 frtig, egyévesek 26—36 frtig. Kilogrammonkint 26—33 krig keltek.

Marhavásár.

Pozsony, jan. 25. (Távirat.) A mai szarvasmarhavásárra 1663 db marhát hajtottak fel és pedig 1329 db magyar ökröt, 72 db tehenet, 6 db bikát, 28 db bivalyt, 194 db német ökröt, 26 db tehenet és 8 db bikát. Lanyha irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: magyar ökör 48—59 frt, német ökör 52—60 frt métermázsánként.

Bécs (St. Marx), jan. 25. (Távirat). Felhajtatott 2417 db és pedig 612 db magyar, 875 db galicziai és 930 db német fajta. A nagyobb felhajtás miatt az irány lanyha volt s az árak 2 frttal estek. Magyar ökrökért 49—60 frtot, galicziaiért 47—54 frtot, németért 50—50 frtot fizettek 106 kilogrammonkint.

NAPIREND: január 26-án.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Pál fordulása. — Prot.: Pál fordulása. — Görög-orosz: (jan. 13.) Hermilus. — Zsidó: (sebat 19.) Illés. — Nap kél 7 ó. 39 p., nyug. 4 ó. 46 p. — Hold kél 11 ó. 34 p. este, nyug. 10 ó. 21 p. d. e.

Az országos régészeti és embertani társulat évi közgyülése d. u. 5 órakor az akadémia kistermében.

A budapesti népoktatási kör választmányi ülése d. u. 5 órakor az akadémia kistermében.

Az orsz. középiskolai tanáregylet társaskörének rendes ülése d. u. 5 órakor (Andrássy-ut 25. sz.)

Az első gyermekmenedékhely megnyitása d. u. 4 órakor a bajnok-utczai iskolában.)

A fővárosi iparos-kör felolvasó estélye 8½ órakor. Felolvasó: Komócsy József.

Az orsz. zeneakadémia karének-estélye ½8 órakor saját helyiségében (Andrássy-ut 67. sz.)

A fővárosi vivó-klub bálja a vigadóban.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9 d. u. 1.

Iparművészeti muzeum az Andrássy-uton d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1 ig és d. u. 3—5.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d e 8—12 és d. u 2—4 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12-ig d. u. 4—8-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—d. u. 1.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Mezei János, budapesti első magyar dalcsarnoka a «Páris városá»-hoz czimzett vendéglő alsó helyiségeiben ma és mindennap előadást tart. Naponkint uj műsorozattal. Belépti dij 40 kr. Az előadás 8 órakor kezdődik.

Kivonat a hiv. lap jan. 24-i számából.

Árverések a fővárosban. Gránitz János 394 frtra becs. ingóságai jan. 25 (Kőbánya, hölgy-utcza, Schiller-ház). Altmann Mór 2319 forintra becs. ingóságai jan. 27 (király-utcza 7). Hirsk József 330 forintra becs. ingóságai jan. 25 (nádor-utcza 16).

Árverések a vidéken. Gulinovits Antal 1432 frtra becs. ingatl. jan. 30 Szabadka. Fejszés István 2519 forintra becs. ingatl. febr. 15 Zámoly (Székesfehérvár). Szelestey Sámuel 2376 frtra becs. ingóságai január 26 Roba (Kis-Czell). Lövy Lipót 3087 frtra becs. ingóságai febr. 28 Szentes. Báró Perényi Zsigmond 6860 forintra becs. ingóságai jan. 27 Nagy-Szőllős. Kucsera Venczel 3968 forintra becs. ingatl. febr. 22 Esztergom. Dokupál Mihály 2100 forintra becs. ingatl. febr. 15 Modor (Bazin). Neumann Ignácz 2633 forintra becs. ingóságai január 29 M.-Vásárhely. Bielek Vilmos 1800 forintra becs. ingatl. jan. 15 N.-Becskerek.

Csődhirdetmények. Hirschler Sándor budapesti lakos ellen, bej. márcz. 2. Csődbiztos: Kabdebó Gyula tvszéki jegyző, tömeggondnok: dr. Huszár Kálmán ügyvéd. Kammer & Bolland brassói lakosok ellen, bej. február 25. Csődbiztos: Onaciu Sándor tvszéki biró, tömeggondnok: Mayer József ügyvéd. Georgievits M. aradi lakos ellen, bej. márcz. 20. Csődbiztos: Kugler István tvszéki biró, tömeggondnok: dr. Kell Lipót ügyvéd.

Pályázatok. Kosztolnán (Nyitram.), Kerczán (Vasm.), Margittán (Biharm.), Német-Ujvárott (Vasm.) postamesteri, — a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyi vigyázói, — a pozsonyi postaigazgatósági kerületben posta-altiszti, — a kassai m. kir. postaigazgatóság kerületében posta-altiszti, — a nagy-kanizsai illetékkiszabási hivatalnál II. oszt. pénzügyi titkári, — a liptó-szt.-miklósi kir. jbiróságnál segéd-hivatalszolgai, — a szatmárnémetii kir. tvszéknél aljegyzői, — a kolozsvári kir. tvszéknél szolgasegédi, — a sz.-fehérvári kir. tvszéknél II-od oszt. segédtelekkönyvvezetői, — az aradi kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti, — a makói kir. adófelügyelőségnél III. oszt. számtiszti, — Horvát-Szlavonország területén adóvégrehajtói, — a zirczi kir. adóhivatalnál szolgai, — a beszterczebányai erdőigazgatóság kerületében IV. oszt. erdőőri, — a mohácsi sóhivatalnál sóhordári, — a nagyváradi postaigazgatóság kerületében II-od oszt. postasegédtiszti állomásokra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos**.

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.
Neiszidler K. Pozsony
Huszár L. Tereske
Pongrácz S. Eszterháza
Sugár S. Kapuvár
Szunyog S. Debreczen
Klein Gy. Debreczen
Vásári F. Gömör
Fodor G. Hatvan
Passavant H. Páris
Passcalles F. Trieszt
Weiffert G. Bécs
Hoffmann R. Bécs
Leitner S. Bécs
Siegfried N. Brünn
Grünstädter B. Brünn
Mollart D. Arad
Lázár M. Eger
Schwarz H. Eger
Beck K. B.-Almás
Schlesinger A. Szabadka
Liegeis C. Metz
Braun A. Gyöngyös
Molnár J. Miskolcz
Kulik P. Szeged

Pannonia szálloda.
Kéry J. Szeged
Lasztovszky B. Kalocsa
Grosz J. Marczal
Cziple S. M.-Sziget
Rimanóczy K. N.-Várad
Veszely J. Rozsnyó
Krudy J. Nyiregyháza
Hankits K. Sz.-Szombat
Karoli N. Sz.-Fehérvár
Tóth A. Velkapola
Gutlohn M. Rozsnyó
Edinger B. Nyitra
Weisz J. Kassa
Dvorski F. Bécs
Baross K. Dancs
Wukanovits M. Bécs
Szepsi J. Beregszász
Krischke L. Bielitz
Zipser K. Bielitz
Burger Zs. Miskolcz
Sintha G. Kecskemét
Faragó M. Bajna
Ertel N. Szeged

Aranyas szálloda.
Stammer S.-né Szentes
Szentiványi A. Gömör
Gosztonyi S. H.-M.-Vásárhely
Miesky L.-né Rév-Komárom
Gutner L. N.-Abony
Gutner P. N.-Abony
Kelecsényi R. Péczel
Praznovszky A. Szecső

Bokos J. Makó
Gombos Gy. Bábolna
Magyar L. Dömsöd
Márton M.-né Jász-Kisér
Dely K.-né Gyöngyös
Teofánovich M. Zombor

Walter Fehérló szálloda.
Lukács Gy. Arad
Gotthardt E. Bajna
Horváth J. Pancsova
Kékesy J. Gyöngyös
Lepetzky B. B.-Gyarmat
Hafner K. T.-Ságh
Pák G. Aszód
Gaál K. Valkó
Klein M. Sarló
Koch G. Gálszécs
Károly M. Pécs
Schwartz S. Kecskemét
Horváth M. Szeged
Feldmann M. Bécs
Fehér M. Szolnok
Klein J. Pozsony
Klepner J. Berlin

Marchall-szálloda
Az „Angol királynéhoz.
Bolza J. gr. Szarvas
Pongrácz A. gr. Vág-Ujhely
Matharel A. Páris
Mongolfiori A. Páris
Wass E. gr. Bécs
Wenckheim T. gr. Bécs
Vecsey M. br. Sárköz-Ujlak
Blaskovits A. Cs.-Palota
Monlen de Herne Belgia
Turgly J. Arad
Gräfl J. Poroszló
Stamenku G. Vasmegye
Romanstal V. Grácz
Groag J. Bécs
Kovács G. Sz.-Sebes
Kallab F. N.-Meseritsch
Borbély L. S.-Tarján
Popper D. Bécs
Singer B. Bécs
Müller H. Bécs
Schiff F. Amsterdam
Schrott W. Berlin
Lündich E. Drezda
Galler O. Lüttich
Kohn D. Brünn

Két korona szálloda.
Valentin A. Lagocz
Száraz F. Budapest
Panzig O. Budapest
Kandó J. Laczháza
Győry E. Komárom

Jakabfy G. Diószeg
Ujvárosy A. Győr
Vörösmarty G. Dabas
Babóczy A. Budapest
Stromayer F. Pécs

Erzsébet szálloda
Szabó L. Nyitra
Stocker A. Keszthely
Ferber L. Keszthely
Farkas V. Eger
Hözler F. Komárom
Andrássy G. Esztergom
Hoffmann J. Urkény
Tavasy E. Fürth
Kul G. Szegzárd
Hemár T. Veszprém

Schmidt-Orient szálloda.
Lucher F. Drezda
Brosch E. Prága
Betan O. Temesvár
Lamprecht F. Bécs
Peschko J. Bács
Spányi J. Zimony
Bodnár A. Munkács
Kohn B. Baba
Kohn D. É.-Ujvár
Csütörgi P. Körmend
Klein J. Sziszek
Moller H. Trieszt
Pitta L. Rimaszombat

Holzwarth-Frohner szálloda.
Bürstling V. Pécs
Laske F. Rosenheim
Wollinger M. Sámson
Kohn J. Arad
Klostermann R. Orsova
Pikler R. Besztercebánya
Kohn J. Besztercebánya
Thöneo F. Offenbach
Heim J. Offenbach
Walmarin E. Trieszt
Pollak J. Prága
Zetsche A. Berlin
Löhme C. Kaiserslautern
Polatzek K. Bécs
Tissen J. Bécs
Reinitz S. Bécs
Ornstein J. Bécs
Fuchs A. Bécs
Kransz A. Bécs
Weiss S. Bécs
Grossmann A. Komárom
Rein H. Eszék
Rozenberg H. Szeged
Hein M. Körmöczbánya
Dugel P. Krajova
Klein M. B.-Szt.-Kereszt
Fuchs L. K.-Czell

István főhg szálloda.
Grün K. Bécs
Grepper J. Kolozsvár
Jolovich F. Berlin

Tigris szálloda.
Ungár L. Nyiregyháza
Löwy D. Kaposvár

Moskovits D. Eperjes
Semo S. Temesvár

London szálloda.
Seydl J. Grácz
Kasovitz H. Szeged
Sporerer S. Beodra

Vadászkürt szálloda.
Rettermayer F. Bécs
Balogh M. Debreczen
Jakob R. Bécs
Roth F. Bécs
Jokits J. Léncz
Illés Gy. P.-Vácz
Szalay J. P.-Vácz

Magyar király szálloda.
Ertl J. Bares
Sternthal A. P.-Varsány
Till J. Pottenstein
Boecker F. Westphalen
Kopacsek A. Batta
Kur K. Batta
Fiko F. Sz.-Hebe
Trendler J. B.-Szentgyörgy

M. Államvasut-szálloda.
Szarvasy L. Kolozsvár
Tripp J. N.-Maros
Eliássy J. Sárbogárd
Süss J. P.-Vácz
Roth F. Brassó
Sassy P. Miskolcz
Hurie A. Námesztó
Stettner L. Szabadka
Vasváry J. Szolnok
Szelnits A. Szombathely
Weisz M. Bécs
Heim A. Bécs
Amor L. Győr

Fehérhattyu szálloda.
Lefkovits J. S.-Tarján
Herzfeld J. Pozsony
Hohlhammer K. Győr
Báliatfy J. P.-Gyál
Türk J. Szikszó
Reiner J. Szikszó
Kohn J. T.-Szele
Rosenberg M. Antalfalu
Braun J. Léva
Bleyer J. Laczháza

Hungária szálloda.
Bay B. Bársod
Frankfurter V. Bécs
Landau Gy. Bécs
Zaleski J. Atkér
Dr. Rózsa J. Szeged
Mandl J. M.-Sziget
Mandl O. M.-Sziget
Sternberg P. M.-Sziget
Stern B. Pécs
Schulz A. Eberfeld
Schmalzer V. Bécs
Stern S. Bécs
Warneke Gy. Bécs
Salamon O. Mainz
Brasch E. Páris

Elhaltak névsora 1886. jan. 17—18-án.

Simák Gy. 77 é. csizmadia III. k. mókus-u. 16 rögtöni halál
Nikelszky O. 3 é. nyomdász leánya VIII. k. Sándor-u. 19 torokgyík
Liposchek M. 8 é. fádozos fia VIII. k. práter-u. 15 görvély
Schell Gy. 61 é. czipész VIII. k. üllői-u. 28 kötszövetlob
Wohlleben E. 60 é. magánzó IV. k. magyar-u. 21 tüdőlob
S. Kovács K. 75 é. II. k. János-kórház bélhurut
Novák I. 2 é. vonatvezető leánya VI. k. Bajza-u. 26 himlő
Unger M. 79 é. asztalos VI. k. aradi-u. 32 aggkor
Patek V. 3 é. vasöntő fia VI. k. Hocker-gyár vörheny
Haudek J. 41 é. pinczemester IV. k. zöldfa-u. 7. gümőkór
Mozek R. 65 é. kövező neje IV. k. Mária-Valéria-u. 4 agyhüdés
Szupovics K. 2 é. mázoló leánya VI. k. lőportár-u. 12 himlő
Fleischhackel K. 51 é. mozdonyvezető neje II. k. ország-ut 25 tüdőlob
Ujváry A. 75 é. napszámosnő II. k. fő-u. 48 bélhurut
Schifesák L. 69 é. molnár neje IV. Niedermayer-u. 13 tüdővész
Falvay A. 63 é. nyug. gazdatiszt I. k. Palota-u. 7 aggkor
Z. Törkösi A. 30 é. gépész neje III. k. Vörösvár-u. 30 szivbaj
Groshammer J. 56 é. ellenőr VIII. k. József-u. 47 agyhüdés
Bring E. 28 é. cseléd VI. k. Szabolcs-u. 20 tüdővész
B. Nicsai M. 41 é. napszámos nej VIII. k. nemet-u. 21 tüdőgümő
Spindler A. 68 é. II. k. János kórház szivbaj
Molnár J. 48 é. napszámos II. k. János-kórház vesebaj
Dénes J. 33 é. czipész. I. k. orsi-tér kimerülés
Szerak Gy. 32 é. kordár VIII. k. zerge-u. 7 tüdőgümő
Jahota A. 43 é. levélhordó neje II. k. Rókus-u. 37 máj aj
Hammerschmidt A. 26 é. géplakatos VII. k. Rottenbiller-u. 18 tüdővész
Kamin J. 21 é. szerény lakástalan kanyaró
R. Rauf E. 22 é. napszámos neje IV. k. soroktári-u. 72 orbáncz
Varga Zs. 6 é. IX. k. Mukányi-u. 31 kanyaró.
Kartai J. 3 é. IX. k. mester-u. 15 himlő
S. Perauszka A. 35 é. napszámosnő V. k. külső váczi-ut 58 tüdővész
Stefel J. 35 é. napsz. V. k. külső váczi-ut 1692 csontszu
Frühwald K. 27 é. kocsis VI. k. szabolcs-u. 28 himlő
Ruisz E. 4 é. VI. k. szabolcs-u. 15 himlő

NYILT-TÉR.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest. 1984

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Évi b. 21. Havi b. 21.
Budapest, január 26-án.
Harmadszor:
Rhea grófné.
Szinmű 4 felv. Irta Beniczkyné-Bajza Lenke.
Személyek:
Gróf Harányi — Bercsényi
Rhea — Helvey L.
Helén — P. Márkus E.
Sztányiné — Szathmáryné
Dálnoky grófné — Felekiné
László — Nagy I.
Verdán gr.-né — Lendvayné
Semberky M. — H. Lánczy I.
Gr. Zarándy L. — Náday
Gr. Sövényi — Hetényi
Br. Nikita — Horváth
Gr. Mirády — Körösmezei
Mihály — Sántha
Inas R.-nál — Szilágyi
Inas V.-nénál — Szalóki
Inas Fülöpnél — Bérczi
Kezdete 7 órakor.

Holnap, január 27-én. Bérletfolyamban: *A hol unatkoznak.*

M. KIR. OPERAHÁZ.
Bérlet 14. sz.
Budapest, január 26-án.
TRAVIATA.
Opera 4 felv. Irta Piave. Zenéjét szerzette Verdi.
Személyek:
Valéri Violetta — Reich I.
Bervoix Flóra — Ábrányiné
Annine — Doppler I.
Germond A. — Broulik
Germond Gy. — Bignio
Gaston — Dalnoki
Duphol br. — Tallián
D'Obigny — Szekeres
Grenevillo — Szendrői
Giuseppe — Vass
Küldöti — Szegedi
Flóra inasa — Váradi

Az opera után:
Coppélia, az üvegszemü hölgy.
Ballet 2 felv. Irták Nuitter És Saint Leo. Betanitotta Campilli br. balletmester.
Személyek:
Swanilda — Coppini Zs.
Ferencz — Zsuzsanics E.
Hedvig — Maruzzi E.
Mari — Kürti H.
Minka — Sarkadi M.
Tinka — Ferenczi P.
Coppélius — Campilli
Coppélia — Dobler J.
Polgármester — Vincze
Pórnő — Himrer G.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 27-én. *Az operaház zárva.*

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, január 26-án.
Az összedült kastély.
Fantasztikus operette 3 felv. és 8 képben. Irták E. Blum és R. Toché. Forditotta Rákosi Viktor. Zenéjét szerzette Gaston Serpette.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 27-én: Blaha Luiza asszony mint vendég. *Tunikás leányok.*

NÉMET SZINHÁZ.
Budapest, január 26-án.
Bárkány M. 11-ik fellépteül:
DORA.
Szinmű 5 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

SZINHÁZI JEGYEK a m. kir. opera-, nemzeti- és népszinházhoz IV. ker. Koronaherczeg-utcza 8. szám alatt a (Harisch-bazárban) kaphatók és előjegyezhetők.

KÁVÉHÁZ A „KECSKEMÉTI HÁZ"-hoz
borz- és zöldfa-utcza szögletén.
Ma és mind n este
NAGY HANGVERSENY
Bogár Antal kedvelt zenekara által.
Kitünő italok, hideg ételek. Reggeli kávé 10 kr. 107
A helyiség egész éjjen nyitva.

Ruscher Grand Restaurant de l'Opéra,
A farsangi idény alatt ajánlhatom különösen **kisebb társaságoknak szalon particulierseimet, picknick-ek, estélyek, lakodalmak** stb. megtartására. Pontos kiszolgálás, mélyen **leszállitott árak.** 411

ORPHEUM.
Nagymező-utcza 17.
Ma fellépnek az eredeti indus átváltozó equilibristák **Macamr-Tajero.** Első rangu szenzácziós mutatvány, Budapesten még nem volt látható. **Miss Niagara**, vizi-királyné fellépte, villamos világitás mellett. **Further nővérek** tiroli czitera művésznők. A kitünő parterre gymnasztikusok és márvány csoportokat alkotó **Moser család**, valamint a faharfa művészek **Torre testvérek** és **Hermanos Berg** fellépte. Már csak rövid ideig **Mr. Bernard** fantoches szinházával. Mlle Lecomte, Lenz Paula és Margit kisasszonyok és Schenk Márton fellépte. 124

IDŐJÁRÁS január 25. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700+	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius fokban		Csapadék mm	Felhőzet
Arad	62.6	K	5	+	2.9	—	—
Beszterczе	62.0	NY	1	+	2.4	—	—
Beszterczebánya	58.6	⊕		+	0.0	—	—
Budapest	61.0	⊕		—	1.1	n	—
Csáktornya	58.6	NY	1	+	2.8	—	—
Debreczen	58.7	DK	1	+	1.0	1	—
Eger	62.6	EK	1	+	0.1	1	—
Eszék	—			—		—	—
Fiume	61.4	D	5	+	9.5	1	—
Késmárk	59.4	NY	1	—	2.2	1	—
Keszthely	60.8	DK	3	—	2.4	—	—
Kolozsvár	62.8	DNY	1	—	0.4	—	—
Magyar-Óvár	58.8	K	1	—	0.9	—	—
Mármaros-Sziget	61.9	E	1	+	2.8	2	—
Nagy-Enyed	63.5	DNY	1	+	1.5	—	—
Nagy-Szeben	62.4	K	2	+	2.6	—	—
Nagyvárad	62.2	D	2	+	4.3	3	—
Orsova	64.7	DNY	3	+	2.3	—	—
Pancsova	62.2	DK	2	+	0.3	—	—
Selmeczbánya	61.6	K	1	—	0.4	3	—
Sopron	—	DK	1	—	0.2	—	—
Szatmár-Németi	62.3	NY	3	+	3.0	5	—
Szeged	61.0	D	1	+	1.7	—	—
Szepsi-Szt-György	—	⊕		+	2.0	—	—
Szolnok	62.2	K	2	—	2.1	—	—
Temesvár	62.9	DNY	3	+	2.0	—	—
Trencsén	58.5	D	1	+	1.0	—	—
Ungvár	60.4	D	2	+	1.8	12	—
Zágráb	60.5	DNY	1	+	4.4	—	—
Bécs	59.2	DK	2	—	0.4	—	—
Bregenz	56.4	DK	1	—	0.4	—	—
Lesina	63.7	K	1	+	7.8	—	—
Pola	62.4	D	2	+	9.9	—	—
Prága	58.1	⊕		—	2.2	—	—

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (754—756) a kontinens északnyugoti, a nagy légnyomás (763—765) annak délkeleti részében van. Nagyobbodó hőmérséklettel, az idő Közép-Európában változó, helyenkint csapadékkal.

Hazánkban: Délkeleties, és délnyugatias mérsékelt szelek mellett, az enyhe hőmérséklet valamint a légnyomás is keveset változott. Az idő változó, közben napos. Esők még számos helyeken voltak, de többnyire csak kisebb mennyiségben.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Változó felhőzetü, közben napos, még enyhe időt várhatni, itt-ott csapadékkal.

VIZÁLLAS 1886. január 25.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	0.99	—	apadó	M.-Sziget	0.50	—	apadó
Komárom	0.87	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.09	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.75	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	5.93	—	áradó
Ujvidék	2.09	—	áradó	Szeged	5.16	—	áradó
Pancsova	2.44	—	áradó	Szolnok	4.89	—	áradó
Orsova	2.70	—	áradó	**Körös**			
				B.-Gyula	2.70	—	apadó
Dráva							
Barcs	1.97	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.93	—	áradó	Arad	1.03	—	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.94	—	áradó	Temesvár	0.27	—	apadó

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés január 10-ik számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései január 25.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammonkint ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	81 kg frttól	81 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza ó	szilárd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tiszavidéki	•	7.70	7.90	7.85	7.95	7.95	8.05	8.05	8.15	8.15	8.20	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	•	7.70	7.80	7.80	7.85	7.85	7.95	7.95	8.05	8.05	8.10	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei	•	7.80	7.90	7.85	7.90	7.95	8.05	8.05	8.15	8.15	8.25	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	•	7.80	7.90	7.85	7.95	7.95	8.05	8.05	8.15	8.15	8.20	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
[illegible]	•	7.40	7.45	7.50	7.55	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	ó vagy új	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára -tól frt	kr	-ig frt	kr
rozs	ó	—	szilárd	70—72	6	15	6	35
árpa	ó	takarmány	csendes	60—62	5	40	5	70
•	•	égetni való	—	62—64	6	—	7	—
•	•	sörfőzdei	—	64—66	7	20	8	80
zab	•	—	szilárd	39—41	6	30	6	75
tengeri	uj	bánsági	lanyha	75	5	15	5	20
•	•	másnemű	lanyha	73	5	10	5	15
•	•	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	4	60	4	80
káposzta-repcze	uj	—	—	—	—	—	—	—
[illegible]-repcze	•	—	•	—	—	—	—	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr	áru frt	áru kr
buza	lanyha	tavaszra	7	88	7	90
•	•	őszre	—	—	—	—
tengeri	•	máj.—jun.	5	47	5	49
zab	•	tavaszra	6	50	6	52
•	•	őszre	—	—	—	—
káp. repcze	lanyha	aug.-szept.	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	101.10	101.40
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	92.90	93.20
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	152.25	153.25
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	152.25	153.25
Gömöri állami vasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	93.70	93.20
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	127.—	127.50
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	112.—	112.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		117.75	118.50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		117.50	118.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	123.25	124.—
1871-ki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	103.50	104.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.50	104.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	103.50	104.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	103.40	104.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	95.50	96.50
Hor. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.50	99.50
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4⅕%	83.90	84.20
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4⅕%	83.90	84.20
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4⅕%	84.15	84.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt.	4⅕%	84.15	84.50
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	111.80	112.30
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	101.10	101.60
Osztr. államad. kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	128.—	129.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	140.50	141.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	141.—	142.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.50	171.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		169.—	170.—
A temesbégavölgyi vizszabályozó társulat	5%	97.50	98.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	106.—	106.50
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	107.50	108.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.—	100.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön [illegible] frank	3%	80.25	80.75
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		124.25	125.25

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.			
8.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	104.—	104.50
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—	Közp. ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	304.—	304.50
27½ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
15½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. é.	100	110.50	120.—
6.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	88.¼	88.50
—	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
15.—	Osztrák hitelintézet	160	298.—	298.80
42.30	Osztrák-magyar bank	600	870.—	875.—
11.50	I. Magyar iparbank	100	145.—	147.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	605.—	607.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	200.—	205.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	198.—	200.—
220.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3025.—	3050.—
5.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	71.75	72.50
30 frc	Magyar-franczia biztositó társaság	250 fr.	195.—	200.—
60.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	740.—	750.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	590.—	600.—
100.—	Első budapesti	1000	1315.—	1325.—
20.—	Erzsébet-malom	500	269.—	271.—
20.—	Hengermalom	500	655.—	665.—
50.—	Lujza-malom	500	812.—	813.—
30.—	Molnárok és sütők	200	434.—	436.—
50.—	Pannonia	1000	1015.—	1040.—
15.—	Viktoria	300	293.—	298.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Ádria» m. tengeri hajózási r.-t.	200	—.—	—.—
	Alföld-fiumei	200	180.—	180.50
—.—	Arad-csanádi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Arad-körösvölgyi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	—.—	—.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. é. r.	200	—.—	—.—
7 frc	Déli vasut	200	—.—	—.—
—.—	Északkeleti vasut	200	174.50	175.50
—.—	Erdélyi vasut	200	185.—	185.50
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	150.50	151.50
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	175.—	176.—
—.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	169.—	170.—
5.—	Mármarosi sóvasut r.-t. ol., r.	200	90.—	92.—
30 frc	Osztrák-magyar államvasut	200	265.—	265.50
—.—	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	251.—	252.—
21.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	474.—	480.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	550.—	553.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		350.—	353.—
	e) Takarékpénztárak.			
8.—	Budapesti III kerületi	50	77.—	79.—
18.—	Országos központi	200	462.—	465.—
250.—	Pesti első hazai	1000	6375.—	6400.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	445.—	450.—
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	88.—	89.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	139.—	141.—
7.20	Általános waggon-kölcsönző társaság	100	79.—	80.—
—.—	Első magyar üveggyár r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	196.—	200.—
65.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	500	815.—	820.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	400.—	405.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	262.—	266.—
—.—	Kereskedelmi testület épülete	200	650.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	608.—	610.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	100	1010.—	1060.—
15.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	243.—	244.—
8.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	81.—	82.—
10.—	Rimamurány salgótarjáni vasmű	100	87.50	88.—
—.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	134.—	134.75
12.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	100	208.—	210.—
18.—	Serfőzde első magyar	200	855.—	865.—
20.—	Sertéshizlaló	200	258.—	260.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	—.—	—.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	100	106.—	108.—
10.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	200	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	175.—	177.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	81.—	82.—
20.—	Téglagyár kőbányai	160	264.—	266.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	103.75	104.75
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.75	102.25
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	96.75	97.—
	Magyar földhitelint. ar. v. oz.	5%	128.50	129.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.50	101.90
	Magyar jelzálogbank	5%	99.25	99.75
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	99.50	100.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	102.35	102.65
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	102.25	102.50
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	98.50	99.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.75	103.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.25	99.75
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.—	101.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	100.—	100.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	6%	101.50	102.—
	Osztr. földh. int. dij kölcsön kötv.	5%	98.75	99.25
	Pesti hazai I. takp. kib. kötv.	5%	99.75	100.25

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-erdélyi v.)	200	5%	100.25	100.75
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	100.—	100.25
Budapest-pécsi vasut		5%	100.—	100.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	99.75	100.25
Déli vasut	400/200 márka	4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság		6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	200	5%	99.—	99.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	100	5%	127.—	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200	6%	137.—	—.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	100.—	100.50
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	100.—	100.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	99.50	100.—
M. v. elsőbbs. herm. aranyb.	200	5%	126.50	—.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.50	100.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	100.75	101.25
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	99.75	100.25
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany		5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1883.	500 fr.	3%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	100	5%	192.—	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	105.50	107.—
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	104.—	104.25
[illegible]			99.25	100.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			177.—	178.—
Budavárosi sorsjegy			41.50	45.50
Keglevich sorsjegy			19.75	20.50
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt egylet			14.—	14.50
Oszt. földhitel intéz. kötv. (nyerem. jegy)			—.—	—.—
Pálffy sorsjegy			40.—	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.91	5.94
Császári királyi arany (körmöczi)			5.87	5.91
Osztrák-magyar forintos arany			10.—	10.03
20 frankos arany			10.—	10.03
20 márka			12.38	12.42
Török arany líra			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			61.95	62.10
Váltók árfolyama (látra)		bank k. lab		
Német bankpiaczok 100 márka		4%	62.—	62.20
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	104.90	105.20
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	50.15	50.25
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		2½%	50.—	50.10
Zürich 100 frankért		2½%	50.—	50.10
London 10 font sterlingért		2%	126.50	126.90
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 líra névre		5%	—.—	—.—

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Petroleum hordókat vásárol egész éven át a legmagasabb áron, **minden állomáson és Budapesten.** 5114 Blumenthal Sámuel Szolnokon.

A fővárosban lakó 32 éves hivatalnok, kinek az évi jövedelme 1500 frt és már nyugdijképes, keres egy fiatal házias keresztény leányt feleségül némi vagyonnal. Nem anonym ajánlatok «Házias 5155» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. A legnagyobb discretio biztosittatik. 5155

5161 **42 éves, özvegy,** vagyonnal biró ur, csinos, mivelt, vagyonnal biró özvegy nőt keres közös háztartásra arczképpel ellátott ajánlatok **Castor Stella** név alatt post restante Szatmárra küldendők. Lovagias titoktartás biztositva, bekövetkező házasság nincs kizárva.

Egy angol kellemes külsejü, kiválójellemü, **Magyarország tisztelője,** óhajt **nősülési szándékból** egy fiatal 20—25 éves kellemes külsejü

magyar nővel megismerkedni. Vagyon nem jön tekintetbe, csak tisztességes jellem és valódi magyar származás kivántatik; protestáns vallásu előnyben részesül. Az illetőnek lakóhelyén biztos és tisztességes állása van kitünő kilátásokkal a jövendőre. Különböző nyelveken beszél és a magyar nyelvben is gyorsan gyarapodó ismeretei vannak. Bővebb felvilágositás végett (ha tetszik egy fénykép melléklésével) sziveskedjenek **D. M. Rogers,** 104 Rock St., Sheffield (Angolországban) czim alatt fordulni. 440

Hölgyeknek! Egy fiatal ur 60.000 frt értékü, jól jövedelmező ingatlan tulajdonosa, **csinos fiatal hölgyet** keres **feleségül,** kinek 10—15 ezer frt hozománya van, mely összeg telekkönyvileg első helyre azonnal biztosittatik. Levelek a kiadóhivatalba intézendők „**Coriolanus** 5159" alatt.

Eladás.

Kávémérés élénk helyen azonnal olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 5153

Kötszövőgyár 5 kiállitáson dijjazva, állandó vevőkkel gyakorolt munkásokkal, folytonos müködésben, más vállalkozás miatt kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban **5'60** sz. a.

Vétel.

Jó karban levő **konyhaszekrény** és **konyhaágy** kerestetik megvételre. Ajánlatok czimzendők «K. 6027.» sz. a. e lap kiadóhivatalába.

Alkalmazást keres

Egy tisztességes asszony nagyobb uriházhoz szoptatós dajkának ajánlkozik. Czime a kiadóhivatalban. 5123

Rajzolónak ajánlkozik a délutáni órákra egy III. éves technikus, szives ajánlatok «Rajzoló» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6008

Alkalmazást nyer

Nevelő kerestetik nem nagy igényekkel falura, algimnázium tanitására, francia nyelv tudása kivánatos. Levélben vagy szóban Almási Károlyhoz Budapest, vármegyeház. 5139

Csinos külsejü társalkodónő, kerestetik vidékre, ki a német, franczia és angol nyelvet tanitani tudja és zongorában jártas. Budapestről oda 3 óra a vasuton. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 5101

Száz 4—6 osztályt végzett fiatal embert **gyógyszerész-gyakornokul** azonnal elhelyezhet az „**Aescu-lap**" gyógyszerészeti lap szerkesztősége. Magyar-utcza 50, hová ez ügyben a levelek intézendők. 5158

Mindenes leány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban 6023. sz. a.

Lakás és bérlet.

Nagy butorozott szoba a Kristóf-téren azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6010

Kis lakás, a belvárosban azonnal kiadó: egy szoba, konyha, padlás, pincze. Ára május 1-ig 29 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6011

Lakás kerestetik február 1-ére, a belvárosban az első emeleten esetleg a másodikon egy uj vagy egy tiszta házban 5 szoba, konyha és kamarából álló szállás,évenkinti 6—700 frtért. Bővebbet a kiadóhivatalban 5156. sz. a.

6009 **Andrássy-ut** és váczi-körut közelében, egy butorozott szoba azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A bodzafa-utczában, két egymásba nyiló utczai szoba előszobával együtt, butorral, vagy anélkül minden órán kiadó. Esetleg az egész lakás is átadható. Czim a kiadóhivatalban. 6020

Két szoba, konyha, kamara, a muzeum-utszában február 1-ére kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5157

Oktatás.

Gyorsirászat Stolze módszere szerint, valamint a kereskedelmi akadémia tárgyai mérsékelt díj mellett, taníttatnak az esti órákban. Czim a kiadóhivatalban. 6007

Correpetitornak ajánlkozik egy technikus. Ajánlatokat «Technikus» alatt a kiadóhivatalba kér. 6008

Különféle.

Forditások **magyar, német, franczia** és **angol** nyelvekben, valamint levelezések mérsékelt díj mellett eszközöltetnek. Levelek «Forditó 6016» alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Elveszett f. hó 23. délután 4—5 között egy **e üst tálcza, a Muzeum- és hatvani-utcza** közti uton. Régi darab, a szélén áttört reczés munkával. A megtalálónak **Dr. Weinmann Fülöp** kir. közjegyző, Andrássy-ut 1. szám megtériti a tárgy értékét. 437

Szepességi Rizike (salátagomba) kilóját 40 krral **lengyel gomba** szárazon, kilóját 2 frttal **hangyatojás** ez idei száritott, kilóját 1 frt 60 krral ád el **Dörner Sándor Kassán.** Mindennemü vad bevásárlása és elárusitása. 310

Fenyves madarak 28 krral párját.

Biztos elhelyezés. 50—60 ezer forint tőke 8% mellett biztos elhelyezést nyerhet vidéken. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 6002

Vidéki füszer üzlet családi körülmények miatt igen előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5095

Raktáromon levő valódi **perzsa** **szőnyegeket** ezen czikk teljes felhagyása miatt, míg a készlet tart darabonként 25, 28 frtjával adom el. **LÖW IGNÁCZ,** Deák Ferencz-utcza 3. sz. I-ső emelet 16. 235

Elsőrendü importált **harzi kanári madarakat** gyönyörü, mély, finom, csengő hanggal darabonkint 6 frtért szállit **GOTTLIEB WANEK** madárkereskedő *Prag, 411/I.* 132

Weyl-féle fűthető fürdőszék öt dézsa vizzel és 1 kiló szénnel egy meleg fürdő, Weyl L. cs. k. szab. tulajdonos, Bécs, I. k. Wallfischgasse 8. Kádak fütéssel és a nélkül. — Képes árjegyzékek ingyen 144

Massage- gyógymódot és **svéd gyógytornászatból** órákat ajánl — házon kivül is — a Szászország és Franzensbad előkelő köreiben előnyösen ismert **EMMA GRAICHEN.** Értekezhetni Budapesten a «**London**» **szállodában,** 2—4 óra között. 436

Vérbélü narancs, szép édes fajta, 5 kilós kosarakban **portomentesen, csomagolással és vámmal 1 frt 90 kr.** szállit *Salvari N.* Triestben. 394

BÁL

czipők 1.50-tól 2.50-ig, ugyszintén mindennemü uri és női czipők **leszállitott áron Schwarz Józsefnél,** Bpesten, **Károlykörut,** (Károlykaszárnya) az «Arany csizmához» alapittatott 1866. Képes árjegyzékek bérmentve. Az áruk tartósságáért felelősség vállaltatik. 307

Bécs „Hôtel Métropole"

Nagyobb és **kisebb lakosztályok** valamint **egyes szobák** a téli idény alkalmával egész **hónapra** leszállitott áron szolgálat beszámitásával kiadók. **Személyfelhuzó-gép** a házban. 138

Olcsó báli ingek

finom Schrollchiffonból elegáns szabással 2 frt — 2 frt 30 kr. **báli csokrok** nyakrészszel . . . . 15—20 kr. Uri divatczikkek legolcsóbban. Intézetem (VIII. Mária Terézia-tér 21.) saját gyártmányai.

WILLNER K., Specziálista uri ingekben **Budapest, IV. ker. egyetem-utcza 1.** 445

Olvassa az árakat és bámulni fog!

!!Báli és társasági czipők!!

az áruraktár tulhalmozottsága miatt, olcsóbban kaphatók márczius 1-ig, mint bármely végeladásban, és pedig:

Urak részére:		Hölgyek részére:	
Szalon lakk báli czipők reg.	frt 4.50	Fehér mélyen kivágva	frt 1.50
Keztyübőr szalonlak heggyel	frt 5.—	Lestinomából atlasz	frt 1.70
Kid, fénymázosbőr betéttel	frt 5.—	Reszatta, kivágva, arany himzéssel	frt 2.50
Posztó bőrbetéttel	frt 4.50	Atlasz, különböző alakban arany himzéssel	frt 4.50
Borjubőrös czugos czipők	frt 4.50	Atlasz csattokkal minden szinben	frt 3.50
Marhabőrből erősen dolgozva	frt 3.30	Lasztin és bőr tánczczipők	frt 1.60
Bagariabőr csizmák	frt 7.50	Chagrin és zergebőr	frt 3.—
« « szárral egy darabból	frt 10.—	Posztó bőrrel	frt 3.50
Rozmárbőrös lovagló és sár gamasnik	frt 5.50	Szürke posztó oroszlack betéttel	frt 3.—
Rozmárbőrös lovagló és sár gamasnik nyelvvel	frt 4.—	Kid köröskörül lakk	frt 4.—

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesittetnek, nemtetsző azonnal visszavétetik.

Árjegyzék 100-nál több divatos ábrával ingyen és bérmentve küldetik. — Márczius 1-ig 15% árengedmény az árjegyzékből.

AGULÁR DÁVID

legnagyobb czipőraktára, Budapest a „Zrinyi"-hez **Muzeum-körut és hatvani-utcza sarkán.** 333

Földessy Lajos

gépész-mérnök gépgyára, Budapest, V. Kálmán-utcza 16. sz.

Készit mindennemü **segéd-** és **eszközi gépeket, vas-** és **fém-munkához, esztergapadokat, gyalu-** és **furó-gépeket, lyukgató-gépeket** és **lemez-ollókat, eszközgépeket** bádogmunkához. **Festék-őrlő malmokat. Dugaszoló-gépeket. Gyuró** és **keverő gépeket. Eszközgépeket** kötélgyártó munkákhoz.

Ezen eszközgépek kivitele mindenkor csakis a bebizonyult legjobb és legujabb szerkezet után történik. 135

ELSŐ MAGYAR

Uri ruha versenycsarnok

Budapest, Kristóf-tér 3. sz. I. em. **Budapestnek legnagyobb RUHARAKTÁRA,** csak 2 árak, **16** és **26** forint teljes öltönyök, téli kabátok, felöltők stb. — Posta-küldemények utánvét mellett. **Mértékutáni rendelések minden árban és olcsón.** 214

GYÖNYÖRÜ ASZTALI GYÜMÖLCS.

Nemes almák legjelesebb fajai kitünő asztali szőlő mérsékelt árak mellett.

Spiegel S. 433 **gyümölcs-üzletében** a kertésznőhöz, Andrássy-út 20. sz.

Előfizetési feltételek:

Negyedévre (13 sz.)	1 frt 50 kr.
Félévre (26 szám)	3 « — «
Egész évre (52 sz.)	6 « — «

MUTATVÁNYSZÁM kivánatra ingyen küldetik.

Előfizetéseket elfogad:

A «**Magyar Ifjuság**» **szerkesztősége** (Budapest, IV. kigyó-utcza 2-ik sz.) **Révai testvérek** könyvkiadó-hivatala (Budapest, IV. váczi-utcza 11.) és minden hazai könyvkereskedés.

MAGYAR IFJUSÁG

a legdiszesebb, a legtartalmasabb és ennélfogva a legolvasottabb

heti lap

a serdültebb ifjuság számára. 323

KIADÓK: RÉVAI TESTVÉREK. FELELŐS SZERKESZTŐ: KÜRTHY EMIL.

A harmadik (1886.) évfolyam legérdekesebb közleményei.

Twain Mark: Tamás urfi kalandjai. — **K. Tóth Kálmán** és **Tissan dier:** A munka bajnokai. A papir és története. — **De Gerando Antonina:** Jellemrajzok. Nagy művészek életéből. — **Mikszath Kálmán.** Magyarország várai. Zsófika titka. — **Pósa Lajos:** Verses regék. A jövő királyai. — **P. Szatmáry Károly:** Magyar Pantheon. Csevegés a festésről. — **Vajda János:** Vadászrajzok. Nevezetes fiuk és leányok. — **Tóth Sándor:** Kuruczrajzok. — **Szinmüvek.** — **Költemények.** — **Fiuk sportja.** — **Női kézimunkák.** — **Rejtvények. stb.**

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest kecskeméti-utcza 6.) kapható:

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.

Kereskedelmi tanodák és felsőbb ipariskolák számára engedélyezett tankönyv.

Irta Dr. TOLDY LÁSZLÓ.

Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

Hirdetés.

A magyar nyugoti vasut péthi állomása közvetlen közelében levő Méltóságos Gróf Sztáray Antal ur tulajdonát képező, a közel és távol vidék, de a fővárosi közönség által is előnyösen ismert, kies és kellemetes fekvésü **péthi gyógy-fürdőben a fürdőház vendéglővel** és **teljes berendezéssel** együtt **bérbe azonnal kiadó.**

A bérleti feltételek Várpalotán az urodalmi irodában betekinthetők. 428

Uradalmi igazgatóság.

LUSER L. tourista tapasza.

Biztosan és **gyorsan** ható szer **tyukszem, bütyök** továbbá a lábtalpon és sarkon elkeményedett bőr, szemölcs és minden más bőrkinövések ellen. A hatás biztositva van. — Egy doboz ára **60** kr. o. é. — postán küldve 10 krral több.

Főszétküldési telep: L. SCHWENK's Apotheke in Meidling bei Wien. **Raktárak: Budapesten:** Török J.; **Komárom:** Kovács A.; **Gyöngyös:** Vezzáry Th.; **Brassó:** Hornung J., Jekelius Ferd.; **Nagy-Bicsko:** Tombor L.; **Nagy-Károly:** Füleky D.; **Nyitra:** Tombor C.; **Uj-Besztercze:** Erdély) Cintz A.; **Sopron:** Grauer E.; **Pancsova:** Rayda F.; **Pistyán:** Orgony János; **Pozsony:** dr. Adler H.; **Győr:** Lipóczy M., Mehlschmidt J., Némethy P.; **Szombathely:** Rudolf A.; **Székesfehérvár:** Braun L.; **Temesvár:** Tarczay Ist.; **Nagyszombat:** Csepcsányi B. 413

Csak akkor valódi, ha minden használati utasitás és minden kenőcs a mellékelt védjegygyel és aláirással el van látva; tehát figyelni kell ezekre és határozottan **LUSER L.-féle tourista kenőcsöt** kell kérni.

MELROSE

KEDVELT ÉS ELTERJEDT HAJÜDITŐ.

Ezen kedvelt és elterjedt hajüditő, tökéletesen megifjitja a szürke, fehér és elszintelenült hajat s visszaadja eredeti üdeségét, régi szinét és hullámosságát. Egy üveg ára 2 f. 50. Kapható Török József gyógyszertárában Budapest, Királyutcza 12.

Mint kitünő, tökéletesen ártalmatlan készitmény általánosan elismertetett a

POUDRE RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól PARISBAN.

Felülmulhatlan: igen jól tapad; láthatlan. — Természetes üdeséget és viruló kinézést ad a bőrnek.

Egyetlen arczpor, mely a bőrt mindig tisztán tartja, és az ugynevezett «**Mitfresserek**» ellen megóvja.

Számos év óta a hölgyvilág pártolásának örvend és **minden arczpor** közt az **első** helyet foglalja el.

Teljes ártalmatlansága és kellemes illatánál fogva kedvencz arczpora mindazon hölgyeknek, kik *szépségüket fokozni* és arczbőrüket, valamint fogaikat káros befolyásoktól megóvni óhajtják. A leghiresebb müvésznők is joggal részesitik előnyben a *ravissante arczport*, a mely **még oly hosszu idei használatnál** sem hat károsan a bőrre, mint — sajnos — az utóbbi időben annyira feldicsért ugynevezett rizs-porok» *Nagy doboz ára 1 frt; kisebb 60 kr.* Hófehér, rózsaszin, szőkéknek; Rachel (testszin) barnáknak.

Központi főraktár: Svarcz F u. illatszertárában, Buda-pest, városháztér 9.sz. — Levélbeli megrendelések pósta fordultával eszközöltetnek. Kapható még **Török József gyógyszertárában és legtöbb bel- és külföldi gyógytárakban, gyógyfü- és illatszerkereskedésben.** 46

1. szám
k. e. b. 1886.

Pályázat.

A Pest-Pilis-Solt-Kiskun-megyében rendszeresitett járási főerdészi állomások közül, az alsó járási főerdészi állomás lemondás folytán megüresedvén, ezen megürült járási főerdészi állomás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az alsó erdőtiszti járás Félegyháza ideiglenes székhelylyel magában foglalja a Kiskun felső-, Kiskun alsó-, Solti felső-, Solti közép- és Solti alsó szolgabirói járásokat, Halas és Félegyháza rend. tanácsu városokat 37 községgel és 22.200 hold erdő területtel.

A járási főerdész javadalmazása következő:

Évi fizetés	800 frt.
Utazási átalány	400 »
Lakbér	150 »
Iroda átalány	50 »
Összesen:	1400 frt.

Pályázóktól megkivántatik, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz. 36 §-ában előirt kellékekkel és az erdőrendezésben való gyakorlati jártassággal birjanak.

A kellőleg felszerelt folyamodványok, legkésőbb f. évi február hó végéig Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közigazgatási erdészeti bizottságának elnökéhez nyujtandók be.

Budapesten, 1886. évi január hó 21-én.

Földváry, alispán, az erdészeti bizottság elnöke. 447

Segélydus nyak-, tüdőbetegségek, aszkór, általános testelgyengülés, zihálás ellen.

A hála és elismerő-nyilatkozatok ezreihez magán-egyénektől, ugyszinte a gyógyintézetek százaitól, Németországból, Ausztriából, Francziaországból, Angolországból stb. nyert hivatalosan hitelesitett bizonyitványokhoz a valódi első Hoff János-féle maláta készitmények 40 évi fennállása alatt hozzuk ma a következő gyógyjelentést.

Hoff János-féle maláta-gyógytápszer-készitmények, mint életbalzsam.

HÁLAIRAT. *Csodás felgyógyulás köhögés, nyak-, mell- és tüdőbetegségből.*

A gyomorbetegek fájdalmai gyakran kiállhatatlanok s azoknak hosszu tartama tényleg kétségbe ejtett.

Igen élénken emlékszem egy ily beteg kinjait a következő hálairatokban a melyből csak az orvosilag ajánlott és rendelt malátakivonati egészségi sör a felgyógyulást előmozditotta. Saját kifejezése szerint **az neki életbalzsam vala.** «Egy hosszantartó gyomorbetegség nekem a legborzasztóbb fájdalmakat okozta, csaknem emészteni nem tudtam semmit; már a kisérlet, hogy valamit egyek, összeszoritá a torkomat; kétségbe estem egészségem visszatérte felett, s a halált kivántam. Természetesen minden ajánlott szert felhasználtam, hogy fájdalmaimat legalább enyhithessem egyetlen szer vala nekem életbalzsam. Ez volt a Hoff-féle maláta-kivonati egészségi sör. **Hoff János urtól, cs. kir. tanácsos, Európa legtöbb fejedelmeinek cs. kir. udvari szállitója, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, Bécsben gyár: Grabenhof 2, gyári raktár: Belváros, Graben, Bräunerstrasse 8.** — Ó, hogy áldaná meg az Isten ezen gyártmányok feltalálóját ezerszeresen, úgy hogy mások is mint én magam szenvedéseiktől megszabadittassanak. Ezen nagybecsü sörnek már az első palaczkkali élvezete után az égő fájdalom lecsillapult és napról-napra elviselhetőbbé vált. Mivel betegségem alatt csak keveset étkeztem, tehát egészen elgyengültem. De ez most megváltozott, ujból tanulok enni és inni, kezdett jól esni és ezen viszatérést Istennek előbb csak is egyedül a Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörnek köszönhetem. Oh! bár csak minden betegnek meg mondhatnám: itt az együli forrása felgyógyulásotokhoz, ha valamely gyógytápszer képes a világnak gyógyulást szerezni. De egész lélekkel kész vagyok kérdésekre levélileg vagy szóbelileg a valóságnak megfelelő felvilágositást adni. Hála az Istennek, hogy ezt most tehetem, mert most szabad vagyok minden fájdalmaktól s teljesen egészséges és erős vagyok.

Berlin. **Palm Ágoston,** háztulajdonos. Auguststrasse 72.

Kérek 50 palaczk malátasört és 12 zacskó czukorkát küldeni.»

A gyógytápszer készitmények a következő összetételekben találtatnak:

1. **Jóizü malátakivonat egészségi sör alakjában.**
2. **Jóizü malátakivonat egészségi csokoládé alakjában.**
3. **Jóizü malátakivonat egészségi mellczukorkák alakjában.**
4. **Jóizü süritett malátakivonat alakjában.**
5. **Jóizü gyermektáp malátaliszt alakjában.**
6. **Jóizü homöopatikus malátakávé alakjában.**

A fogyasztók a megnevezett malátagyógytápszerekben pontosan azt kapják meg, a mivel az áru meg van nevezve s azonkivül még a megfizethetetlen gyógyfüvekkel összekötött malátának gyógyerejét, az az a megvásárolt élvezet mellett még a gyógyulást is. A százezrektől nyert köszönet nem a megfizetett árut illette, hanem a nyert felgyógyulást. Utóbbit illetik meg szinte a 64 kitüntetések, melyet ezért a gyógyszakmában egy gyáros sem mutathat fel.

HOFF JÁNOS-féle

64-szer császárok és királyok, herczeg és herczegnők, nagyherczeg és fejedelmek által kitüntetett

Maláta-csokoládé.

Óvás.

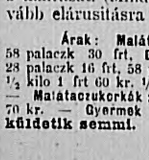

Mivel csaknem naponta a malátakészitményeknek új utánzásai és részint más elnevezés alatt a közönségbe vitetnek, tehát megrendeléseknél továbbelárusitókhoz vagy ügynökökhöz a megrendelést **Hoff János-féle összpontositott malátakivonatra,** vagy **Hoff János-féle malátakivonati egészség sörre,** vagy **malátakivonati egészségi csokoládéra** saját érdekében ahoz kell ragaszkodni, hogy a valódi **Hoff János-féle** és nem más malátakivonati készitmények szállittassanak.

Minden valódi Hoff János-féle malátakészitmények, 40 évi fenállásuk alatt az egész világon gyógyeredményeket értek el és 64 kitüntetést nyertek s az egész földön 27000 raktárak által elterjesztetnek, viselik a védjegyet Hoff János feltaláló arczképét s aláirását. (Minden elárusitó hely egy könyomatos szines falragasz által van a további elárusitásra felhatalmazva.)

Árak: Maláta-kivonati egészségi sör 1 palaczk 60 kr. 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. **Budapesten 11 üveg vételénél a házhoz leend szállitva,** 11 palaczk 6 frt 70 kr., 28 palaczk 16 frt, 58 palaczk 32 frt. — **Malátacsokoládé I.** ½ kilo 2 frt 40 kr., ¼ kilo 1 frt 30 II. ½ kilo 1 frt 60 kr. ¼ kilo 90 kr. III. ½ kilo 1 frt. ¼ kilo 60 kr. — [Nagyobb vételnél árengedmény.] — **Malátaczukorkák:** 1 zacskó 60 kr., 30 és 15 kr. — **Maláta kivonat** 1 üvegcse 1.12 kisebb 70 kr. — **Gyermek tápmalátaliszt** 1 frt. — **Egy malátafürdő** 80 és 50 kr. **2 frton alul nem küldetik semmi.** 402

HOFF JÁNOS

főüzlete Magyarországra: Budapest, zsibárus-utcza **7.** (a főpóstával szemben.) — Kapható **Török József** gyógyszerésznél király-utcza 12. sz.

Csillag Anna kisasszonyhoz érkezett hálairatok.

Görz, 1885. nov. 4-én. Tek. Csillag kisasszony! Most lettem tudósitva egy itteni hölgy által, hogy az ön hajkenőcse fejköszvény (migräne) ellen csodaszerü hatással bir. Azért kérem, küldjön nekem három köcsöggel postautánvéttel. Tisztelettel **Hilbert Laura.**

Ried, 1886. január 10. Nem mulaszthatom el, hogy önnek hálámat ki ne fejezzem a küldött három köcsögért; melyeknek jótékony hatását már két hét lefolyta után észleltem. Ismerőseimnek hajkenőcsét ajánlani fogom. Egyszersmind kérem, küldjön nekem ismét három köcsöggel. Legmélyebb hálaérzettel **Keszlafi Margit.**

Olaszi, 1886. január 7. Tisztelt Csillag kisasszony! Miután az ön hajkenőcse vidékünkön kitünő eredménynyel használtatik, több nő megkeresése folytán kérem, küldjön nekem utánvéttel tizenkét 2 forintos köcsöggel. Tisztelettel **Ecsédy Róza.**

Margitta, 1886. január 9. Igen tisztelt kisasszony! Hajkenőcsét, melylyel én igen megvagyok elégedve, megkaptam. Egyszersmind kérem az igen tisztelt kisasszonyt, küldjön nekem további két köcsöggel hajkenőcséből, melyet igen hasznosnak találok, s mióta azt használom, meg vagyok szabadulva fejfájásomtól, hajnövésem erősbödik s hajam többé nem hull ki. — Egyszersmind kérem, küldje a köcsögöket egy, és nem két csomagban postai utánvéttel. Maradok kiváló tisztelettel **Faragó József**

Debreczen, 1886. jan. 10. Kérem küldjön nekem csodahatásu hajkenőcséből további négy köcsöggel utánvéttel. Egyszersmind igen elismerőleg nyilatkozom hajkenőcse felett mert mióta azokat használom, sem fejfájás nem bántalmaz, sem hajam nem hull ki. Háladatossággal maradok **Kiss Frida.**

Deés, 1886. január 6. Kérem, küldjön nekem az ön csodahatásu hajkenőcséből négy 1 frtos köcsöggel utánvéttel, melyeket én Margarotics József ur közvetitésével rendeltem meg. Én e hajkenőcsöt már hat hét óta használom, mely idő alatt alkalmam volt, annak kitünő hatásáról alaposan meggyőződhetni, minek következtében kötelességemnek tartom, hajkenőcsét ahol csak lehetséges, ajánlani. Mély tisztelettel **Ráth Ferencz,** mérnök.

Füred, 1886. január 5. Igen tisztelt kisasszony. Évek óta hajbetegségben szenvedtem, mely rajtam borzasztó mérvben mutatkozott, egészen kopasz lettem — egy nőre bizonyára kiállhatatlan. Egy szert sem mulasztottam el felhasználni s eddig minden pénzemet hiába kidobtam. Daczára ennek, szándékosan az ön hajnövesztő kenőcsével egy utolsó kisérletet tettem, s köszönöm az Istennek, hogy nekem ezen gondolatot adta. Már az első köcsög felhasználása után észrevettem, hogy az czéljának tökéletesen megfelel; ma a hatodik köcsög felhasználása után már egy teljes, szép és erőteljes hajnövés birtokában vagyok, mely hajnövésem visszanyerését teljesen biztositja, tehát kérem, nekem póstafordulattal 3 köcsöggel à 2 frt küldeni. Az összeget mellékeli az ön hálás **Andaházi Ágnes.**

Karczag, 1886. január 3. Tisztelt Csillag Anna kisasszonynak Budapesten. Az ön hajnövesztő kenőcse nálam fényesen bevált, kérem további két köcsögöt à 1 frt küldeni. Mély tisztelettel **Miklósi Anna.**

Ludas, 1886. január 3. Csillag Anna kisasszonynak Budapesten. Miután az ön hajnövesztő kenőcsének nagyszerü eredményéről meggyőződtem, kérem köszönetem mellett mellékelt 4 forintot két köcsögért átvenni, s elvárom a küldeményt póstafordulattal. Legjobb köszönettel **Kiss Mariska** földbirtokosnő.

Esztergom, 1886. jan. 9. Csillag és Társa uraknak Budapesten. A Csillag Anna kisasszony által feltalált hajnövesztő kenőcs nálam kitünően szolgált, ugy hogy további 2 köcsögöt à 2 frt küldeni kérem utánvétel mellett. Az ön hálás **Flórian Margit,** szinésznő.

Dansód, 1886. Tisztelt Csillag Anna kisasszonynak Budapesten. Örömmel ragadok tollat, midőn önt értesitem, hogy mily szerencsés vagyok, hogy önnek köszönve, már teljes hajam birtokában vagyok. Nem köszönhetek önnek eleget ezért, a mit ön értem tett, éljen még sokáig s gyógyitson sokakat ezen makacs hajbetegségből. Biztositom, hogy mindent fogok tenni, hogy gyógymüvészetét tovább elterjesszem. Midőn ismét legbensőbb köszönetemet nyilvánitom, maradok lekötelezettje **Havas Károly.**

Devecser, 1886. január 10. Igen tisztelt kisasszony! Örömmel fogok tollhoz, midőn önt értesitem, mily szerencsés vagyok, hogy megfogadtam egy barátnőm tanácsát s meghozattam az ön által feltalált kenőcsöt. Azon gondolat, hogy hajamat, mely ugyis szépségben és hosszaságban sok kivánni valót hagyott, egészen el kell veszitenem, csaknem beteggé tett, s vigasztalhatlan lettem volna, ha, hála az Istennek, nem jutottam volna az ön kenőcséhez. 8 nap óta érzem és látom, hogy hajam már nem hull ki, szépen nő, s reménylem, hogy rövid idő alatt egyedüli óhajomat sürü hosszu haj után lecsillapithatom. Kérek további 3 köcsöggel à 2 frt és a hozzá szükséges teát küldeni. Mély tisztelettel **Laufer Riza.**

Soroksár, 1886. január 9. Tisztelt Csillag Anna kisasszonynak Budapest. Miután már hajamat az ön hires hajkenőcse által visszanyertem, s hajbőröm ismét megerősödött és jó, minden fejfájástól meg vagyok szabaditva, el nem mulaszthatom önnek legmélyebb s legbensőbb köszönetemet nyilvánitani **Romer Florian.**

Ruma, 1886. január 12. Mélyen tisztelt Csillag kisasszony. Legbensőbb s legmélyebb köszönetemet küldöm önnek, hogy az ön által feltalált kenőcse által hosszadalmas fejfájásomtól teljesen meggyógyultam, hajam ismét szépen nő s az Istennek köszönöm, hogy szelleme által önhöz kisért. **Isberner F.**

Ruttka, 1886. január 12. Kötelességemnek tartom, önnek hajkenőcsét illetőleg szerencsekivánatomat kifejezni. Hogy a hajnövést elősegiti, a 4 heti használat után meggyőződtem. **Margó Tamás.**

Muzsla, 1886. január 6. Tek. Csillag kisasszony! Hogy az ön által feltalált hajkenőcs rendkivüli hatással bir, arról 8 hét lefolyta alatt tökéletesen meggyőződtem. Szabály szerint esténkint használva, gyönyörü bajuszt kaptam. Egy barátom, ki azt három hónap óta használja, mindamellett, hogy még csak 18 éves, szép bajuszszal és barkóval bir. háladatossággal **Lévay Sándor.**

Fiume, 1886. január 3. A küldött bajusznövesztő kenőcs kitünő hatással bir, mindenkinek legjobban ajánlhatom. **Ferkel Izidor.**

Ára köcsögönként 50 kr., 1 frt és 2 frt.

Csillag és társa,

Budapest, király-utcza 26-ik sz. 421

Csak február hó 1-ig.

A ház lerombolása, valamint az üzlet feloszlása folytán igen olcsó áron kaphatók:

mindennemü vásznak, női és férfi fehérnemüek, függönyök, ágy- és asztalteritők, fehér és szines barkétok, asztalkendők- és kávéteritékek, férfi gallérok és kézelők, derékfüzők és mind e szakmába vágó czikkek 214

Wetzer P. utódánál

IV. Koronaherczegutcza 6 (Korona-utcza sarkán).

Ugyanott az üzleti berendezések és kirakatok is eladók.

TITKOS 97

bőr és női-betegségeket, elgyengült férfierőt, vizelési nehézségeket, mindennemü **fekélyeket,** valamint szék-, nyak- s gégebajokat alaposan és tartós sikerrel gyógyit **Dr. SPITZER J.** volt tör.cs.kat. orvos. Lakik: **Budapest, Kristóf-tér 6. sz.** II. emelet. Bemenet a lépcsőn. Rendel: 8—4-ig, este 7—8 óráig. *Levelekre válaszo'ok s kivánatra a gyógyszereket is megküldöm.*

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt **önsegély** «**az elgyengült férfierő**» annak soknemü okai s alapos gyógyitása czimü könyv, ára 2 frt 50 kr.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban

Budapesten,

IV., kecskeméti-utcza 6.

Szabadalmazott uri-füzők.

Van szerencsénk a tisztelt uri közönséget értesiteni, hogy nekünk hosszabb fáradozás után sikerült egy találmányt feltalálni, melyet „**Uri-füzők**" név alatt a tisztelt közönség rendelkezésére bocsatunk.

Ezen uri-füzők számos orvosi tekintélyek által megvizsgáltattak, és különösen erősebb testalkatu urak számára, ugyszinte a lovaglás, utazás és sok ülést igénybe vevő foglalkozásnál, mint kellemes megkönnyebbülést előidéző czélszerünek találtatott. A füző viselése karcsu testalkatot eredményez.

Az uri-füző a mellény alatt viselve a legtöbb esetben a terhes szijat, nadrágtartót s más köteléket feleslegessé teszi.

A rajzban látható egy már használatban levő füző, és annak megtekintésére tisztelettel meghivunk.

Egy uri-füzőnek ára használati utasitással együtt 6 frt.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy postai utánvétel mellett legpontosabban teljesittetnek. Mértékül kérjük a mellény alsó szélességét megnevezni.

Kapható:

Klein Jakab és társánál **Budapest, a Hatvani- és Ujvilág-utcza sarkán, I. em.** és a következő szabó uraknál: **Török György,** váczi-utcza 21; **Karácsonyi,** a kis hid- és váczi-utcza sarkán; **Neuländer K.,** Dorottya-utcza; **Némethy,** Ferencziek-bazára 22; **Stemplen,** Egyetem-utcza 2; **Weisz,** váczi-utcza 10; **Klein D.,** Dorottya-utcza, Wurm-udvar, I. em.; **Küszler A.** Gizella-tér Haas-palota; **Nadler** testvérek Gizella-tér 5; **Steinberg Ignácz.** Erzsébet-tér; **Berger J. és társa,** Lulán, lánczhid-palota; **Szabó János,** II. kerület Fő-utcza 53. szám. 443

E

redeti párizsi gummi és halhólyag, finomság és jóság tekintetében semmi kivánni valót nem hagynak hátra, tuczatja 1, 2, 3, 4, 5 és 6 frt. Bouts amer (rövid) 3 frt, legfinomabb párizsi hölgy szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt, övszerek nők számára Hasse után 2 frt; Mensinger tanár után 2 frt 50 kr., suspensoriumok stb. stb. kimerítő magyar árjegyzék szerint. Elküldés legdiscretebben.

REIF J.,

különlegességek áruraktára, Bécs, IV., Margarethenstrasse 7. sz. 252

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.